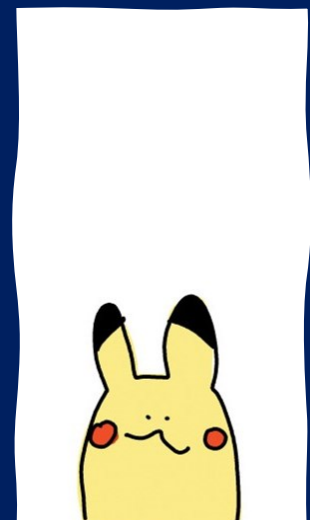

Tumblrin kasvot

Digitaalista kasvotyötä
Tumblrissa

Feomir Hyvärinen

Pro Gradu -tutkielma

Sosiologia

Lapin Yliopisto

Kevät 2024

Sisällys

1.	Johdanto.....	1
2.	Kasvotyö.....	4
2.1.	Kasvotyön historiasta.....	4
2.1.1.	Goffman ja länsimainen tutkimus.....	4
2.1.2.	Kiina ja sen kasvot.....	9
2.1.3.	Kasvoja Afrikasta.....	11
2.2.	Goffmanin kasvotyö.....	12
2.2.1.	Kasvotyön rakentuminen.....	13
2.2.2.	Kasvotyö.....	18
2.2.3.	Kasvot ja kanssakäyminen.....	23
3.	Aikaisempi digitaalinen tutkimus.....	26
3.1.	Digitaalisen kasvotyön tutkimuksia.....	26
3.2.	Tutkimuksia Tumblrista.....	28
4.	Keskusteluanalyysi ja Tumblr.....	30
4.1.	Keskusteluanalyysi.....	31
4.2.	Tumblr.....	37
4.3.	Aineistona Tumblr postaukset.....	39
5.	Tulosluvut.....	48
5.1.	Palava roskis: Tumblr alustana.....	48
5.1.1.	Sivusto alustana.....	49
5.1.2.	Esittäjä.....	52
5.1.3.	Vastaanottaja.....	55
5.2.	Pikachu Passiivissa: Kasvojen Rakentuminen.....	58
5.2.1.	Linjat ja kasvot.....	59
5.2.2.	Rituaalit.....	68
5.3.	Kasvot rihmoilla: Kasvotyö ja sen ylläpito.....	70
5.3.1.	Vaihdon askeleet.....	70
5.3.2.	Tasapainon taktiikoita.....	75
6.	Tageissa kirjoitettua: Tutkimuksen loppuksi.....	80
	Lähteet.....	1
	Liitteet – Aineisto.....	1
1.	<i>Lääkärit vs. Turrit</i>	1
1.1.	<i>Lääkärit vs. Turrit Sarjakuva</i>	2
2.	<i>Art Medium</i>	3
3.	<i>Klovni</i>	4
4.	<i>Frankenstein</i>	5
5.	<i>Apollon Pallo</i>	6

Lapin yliopisto

Tiedekunta: Yhteiskuntatieteet

Työn nimi: Tumblrin kasvot

Tekijä: Feomir Hyvärinen

Koulutusohjelma/oppiaine: Sosiologia

Työn laji: Pro gradu -tutkielma/Maisteritutkielma__ Lisensiaatintutkimus__

Sivumäärä, liitteiden lukumäärä: 84 + 6

Vuosi: 2024

Tiivistelmä:

Tässä pro gradu -tutkielmassa tarkastelen digitaalista kasvotyötä Tumblr-sivustolla keskusteluanalyysin keinoin. Tutkimusongelmani on: millaista on digitaalinen kasvotyö Tumblrissa, jonka tukena rajaamassa on kolme tutkimuskysymystä. Nämä kysymykset ovat, millainen on Goffmanin kirjoittaman alkuperäisen kasvotyöteorian suhde digitaaliseen kasvutyöhön, miten digitaalinen alusta vaikuttaa kasvutyöhön, ja mikä on Tumblrin vaikutus alustana digitaalisessa kasvutyössä.

Goffmanin kasvotyöteorian keskeiseksi käsitteeksi ovat muodostuneet kasvot, jotka juontavat historiallisesti Kiinasta, ja kiinalaisesta käsityksestä kasvoista. Taustoitan kasvoja sekä muiden näkemyksiä kasvoista ennen kuin syvemmin perehdyn Goffmanin näkemysseen niin kasvoista kuin hänen luomastaan kasvotyön teoriasta. Olen kasvotyöteorian lisäksi käyttänyt tukena Goffmanin julkaisematonta tohtorin väitöstä. Väitöskirja avaa asioita laajemmin vaikeivat asiat olleet vielä kiteytyneet kasvotyöteorian käsitteiksi.

Tutkimusaineistona käytin viittä Tumblr-sivustolla julkaistua keskustelupätkää, sekä yhtä keskustelusta piirrettyä sarjakuvaa. Aineiston analyysin metodina tutkimuksessa toimi keskusteluanalyysi, joka avasi keskustelun rakenteita ja keskusteluun osallistujien roolia. Osallistujien roolien esille nostamiseen hyödynsin Goffmanin luomaa osallistumiskehikkoa ja esittämismuottia keskusteluanalyysin näkökantilta. Lisäksi esitän käsitteen Schrödingerin vastaanottajasta.

Olen jakanut tulokset kolmeen osaan: Tumblr alustana, kasvojen rakentuminen ja kasvotyö ja sen ylläpito. Tumblrin kasvotyö on välittynyttä, jonka eniten käytetty taktiikka on huumori ja sen luoma oikeutuksen konteksti. Tumblrissa välittyneen kommunikaation ongelmia pyrittiin lieventämään erilaisin keinoin esimerkiksi meemien käytön avulla.

Avainsanat: kasvotyö, digitaalinen, keskusteluanalyysi, tumblr, välittynyt vuorovaikutus, Schrödingerin vastaanottaja

University of Lapland

Faculty: Faculty of Social Sciences

The title of the thesis: Tumblrin kasvot:

Author: Feomir Hyvärinen

Degree programme/subject: Sociology

The type of work: Pro grad -research/master's thesis ___ Licentiate thesis ___

Number of pages, number of attachments: 84+6

Year: 2024

Summary:

The purpose of this Master's thesis is to examine digital facework in Tumblr platform by using conversation analysis methods. The main research query is what kind of digital facework is in Tumblr. To help narrow this query I have three supporting research questions which are: what is Goffman's original facework theory's relation to digital facework, how does digital platform affect facework, and what is Tumblr 's affect as a platform to digital facework.

Face has become one of the core elements of Goffman's facework theory. Face is historically originally from China, and its concept of face. Before I go deeper into what Goffman presented as face and his facework theory I'll provide information about the concept of face and how others have seen it. I also have used Goffman's previously unpublished doctorate thesis. Thesis opens more of Goffman's thoughts in different areas even though they are not yet as consign.

My research material consists of five Tumblr conversation posts, and a comic drawn from one conversation. Conversation analysis was used as analyzing method, which opened the structure of conversation and the roles of the participants. I viewed Goffman's participation framework and production format to better lift the roles of the participants. Additionally, I introduce the concept of Schrödinger's recipient.

Results are in three categories: Tumblr as a platform, construction of the face, and facework and its maintenance. Tumblr's facework is mediated, which most used tactic is humor and the frame of acceptance it creates. Users tried to mitigate the issues of mediated interactions in Tumblr in different ways, for example with memes.

Keywords: facework, digital, conversation analysis, Tumblr, mediated interaction, Schrödinger's recipient

1. Johdanto

Digitaalinen vuorovaikutus on viime vuosina noussut aivan erilaiseen asemaan COVID-19 pandemian myötä. Yhteiskunta siirtyi varsin äkkinäisesti paljolti teknologian kautta kommunikointiin ja sosialisointiin, korostaen teknologian mahdollisuuksia ja rajoitteita, kun sen tukena ei ollut fyysisen ulottuvuuden verkostoja. Tämä korostunut riippuvuus, mikä teknologiaan muodostui yhteiskunnan eristäytyessä, herätti kiinnostukseni digitaalisen ulottuvuuden (digital dimension) ja fyysisen ulottuvuuden suhteeseen. Koska digitaalinen ulottuvuus on ihmisten rakentama ja muodostama, toistaa se paljolti niitä samoja sosiaalisuuden säännöksiä kuin mitä fyysisessä ulottuvuudessa seurataan. Itselläni tämä nosti esille pohdinnan siitä soveltuvatko niin sanotut klassiset sosiologian teoriat digitaaliseen kontekstiin, ja jos niin *miten*.

Tässä pro gradu -tutkielmassa tutkin *digitaalista kasvotyötä* Tumblr-alustalla keskusteluanalyysin metodilla. Aineistona toimii Tumblr-sivustolla tuotettuja julkaisuja, jotka ovat kahden tai useamman käyttäjän muodostamia keskusteluja.

Aineistoksi digitaaliseen kasvotyön tutkimiseen oli useita eri vaihtoehtoja, mutta päädyin lopulta hilpeimpään vaihtoehtoon. Tumblr sivustona ei ole kovinkaan tunnettu, ja sitä voi pitääkin melkein vaihtoehtoisena sosiaalisen median sivustona. Tumblrista on tehty tutkimuksia, mutta tämä ei kuitenkaan ole uniikkia Tumblrille, sillä tutkimuksen kohteiksi usein kohdistuu suuret ja suosittu sivustot vähemmän tunnettujen sijaan. Tumblr sivustona on varsin mielenkiintoinen tutkimuksen kohde sivuston sosiaalisten suhteiden verkoston rakentumisen sienirihmaston omaisesti. Toisaalta tämä on myös sivuston tutkimisen haaste, sillä tutkijalla itsellään tulee olla sivustolla verkostoja, jotta hän voi päästä tutkimaan Tumblr sivustoa syvemmin. Tutkielmassani ei kuitenkaan ollut pääsääntöisenä kohteena itse sivusto, vaan sen julkaisut, joiden perusteella olen kohdentanut aineiston analysoinnissa julkaisujen sisältöön, mutta kuitenkin huomioinut sivuston vaikutuksen julkaisuihin.

Kasvotyön analyysi Tumblr-postauksista on varsin luonteenomainen vastakkainasettelu Tumblrille: vakavia pohdintoja huumorin välissä. Aineiston rinnastus vakavaan akateemiseen analyysin pohdintaan kevensi itselleni tutkimuksen tekemistä, sillä se aina sai hymyn huulille.

Kasvotyöteorian voisi aluksi olettaa sellaiseksi, joka ei soveltuisi digitaalisen ulottuvuuden vuorovaikutukseen, sillä se on paljolti riippuvainen *kasvoista*. Kasvoilla ei kuitenkaan

tarkoiteta ihmisen *fyysisiä* kasvoja kasvotyöteoriassa, pikemminkin kuvainnollisia. Toiselle on varsin helppo ja nopea (etenkin alitajuntaisesti) rakentaa persoona, jonka mukaan tulkitaan hänen käytöstään. Digitaalisessa ulottuvuudessa tällaisia kasvojen rakentavia elementtejä ovat useimmiten profiilikuva ja käyttäjänimi. Useimmiten kasvotyön haasteeksi nousee sen *välitteisyys*, joka vaikeuttaa toisen kommunikaation sekä kasvojen tulkitsemista. *On Face-Work* (Goffman 1955) esseessä Goffman esitti kasvotyöteoriansa sopivan *välittyneeseen* vuorovaikutukseen. Omassa tutkielmassani olen tutkinut sitä, kuinka välittyneen kommunikaation kasvotyössä välittyneisyyden ongelmat esiintyvät ja kuinka yritetään lieventää tai kokonaan välttää

Goffman esitti ajatuksiaan jo välittyneestä kommunikaatiosta tohtorin tutkimuksessaan *Communication Conduct in an Island Community* (Goffman 1953), joita hän esitti myös kasvotyöteoriassaan (Goffman 1955). Olen tutkielmassani käyttänyt molempia Goffmanin tuotoksia ymmärtääkseni hänen ajatteluaan, sillä kasvotyöteoria-esseessä asiat ovat lyhyesti kiteytettynä, kun tohtorin tutkimuksessaan hän on kirjoittanut asioista laajemmin ja pohtivammin. Välittynyt kommunikaatio nousee Goffmanin kirjoituksissa esille, vaikka hän ei itse siihen suuremmin perehdy (Goffman 1955, 225–226). Toisaalta Goffmanin aikainen välittynyt kommunikaatio ei ollut samanlaisessa roolissa kuin nykypäivän digitaalisessa yhteiskunnassa, jossa se on varsin normaalia esimerkiksi pikaviestien muodossa (esimerkiksi WhatsApp-viestit). Tutkielmassani välittynyt kommunikaation vaikutus havaittuun kasvutyöhön on se tekijä, joka erottaa sen suorasta kasvutyöstä ja sen normistosta. Välittyneisyys mahdollistaa kuin rajaa sitä kasvutyötä, jota voidaan tuottaa. Välittyneen kommunikaation tuottamiseen vaikuttaa se missä, miten ja kenen kanssa ollaan tekemisissä. Tutkielmani onkin vain pieni leikkaus välittyneestä kommunikaation kasvutyöstä edustaen Tumblrin välittyntä kasvutyötä.

Tutkimusongelmana tutkielmassani on: millaista on digitaalinen kasvutyö Tumblrissa. Tämä rajaten tutkielman kohteeksi vain yhden alustan, antaen tutkielmalle kiintopisteen yleismalkaisesta digitaalisesta kasvutyöstä. Tutkimusongelmaa rajasin lisää tutkimuskysymysten avulla. Nämä tutkimus kysymykset ovat: 1) Goffmanin alkuperäisen kasvotyöteorian suhde digitaaliseen kasvutyöhön? Tutkimuskysymyksen tarkoituksena on tarkentaa se mitä Goffmanin kasvotyöteoria itsessään on ja kuinka hänen teoriansa itsessään jo keskustelee digitaalisesti tuotetun aineiston kanssa. 2) Miten digitaalinen alusta vaikuttaa kasvutyöhön? Tutkimuskysymyksellä hain sitä, mitä eroja on fyysisen ulottuvuuden ja digitaalisen ulottuvuuden kasvutyöllä. Yhtenä tuloksena oli välittynyt kommunikaatio, mutta

myös *ajan* rooli. Digitaalinen kasvotyö ei nojaa tutkielmani aineistossa aikaan vaan kasvotyö on sidonnainen kanssakäymisen hetkeen. Aika, joka liikkuu fyysisessä ulottuvuudessa lineaarisesti ja kronologisesti eteenpäin ei välttämättä liiku eteenpäin digitaalisessa kanssakäymisen hetkessä eteenpäin, vaan pysähtyy kuin luoden ajattoman kuplan keskustelulle.

3) Mikä on Tumblin vaikutus alustana digitaaliseen kasvutyöhön? Tutkimuskysymys kysyy kuinka Tumblr sivustona vaikuttaa siihen kasvutyöhön, jota sivustolla tuotetaan. Hypoteesini oli jo kysymystä laatiessa, että sivustolla on vaikutusta kasvutyöhön, sillä fyysisen ulottuvuuden suora kasvutyökin on riippuvainen tilanteesta, jossa sitä tuotetaan. Sivuston roolin tiedostaminen edesauttaa ymmärtämään missä rajoitteissa kommunikaatiota tuotetaan, mikä vaikuttaa kuinka kasvotyötä voidaan tehdä.

Tutkielma alkaa Goffmanin kasvotyöteorian taustoittamisesta, mistä Goffman itse on saanut ajatuksia teorialleen kuin mitä muut ovat Goffmanin kasvutyöteoriasta ajatelleet. Tuoden esiin kuinka kasvot ja kasvotyö on varsin kulttuurisidonnaista. Toisessa luvussa avaan tarkemmin sitä mitä Goffman on kirjoittanut kasvutyöteoriastaan. Tällä tavoin toivottavasti jättäen lukijalle viimeisimmäksi mieleen goffmanilaisen version kasvutyöstä. Kolmannessa luvussa tarkastelen mitä muita tutkimuksia on tehty digitaalisen kasvutyöstä sekä Tumblista. Luku toimien kuin siltana tutkielman teorian ja metodin sekä aineiston välillä. Neljännessä luvussa käsittelen ensiksi käyttämäni metodologia: keskusteluanalyysia. Tämän jälkeen edeten Tumblr-sivuston esittelyyn seuraten Tumblr-sivulta kerättyjen aineistojen esittelyllä sekä taustoittamisella. Viidennessä luvussa esittelen tutkimukseni tulokset, jotka jakautuvat kolmeen osaan: 1) tuloksiin, jotka ovat alustasta riippuvaisia, 2) kasvutyön rakenneosat ja 3) kasvutyön tuottaminen sivustolla. Kuudennessa eli viimeisessä luvussa on loppupohdintoja tutkimukseen liittyen.

Kuva 1: Apollon Pallo meemipohjan mukaan tehty

2. Kasvotyö

Tässä luvussa käsittelen ensin kasvotyön taustaa, sitä mistä nykyinen ymmärrys kasvotyöstä ja kasvoista on kehittynyt nykypäivään. Aloitan ensin Goffmanista, josta siirryn antropologisen lingvisti Penelope Brownin ja yhteiskuntatieteilijä Stephen Levinsonin kohteliaisuusteoriaan ja siihen, miten se vaikutti kasvojen ja kasvotyön ymmärrykseen. Tämän jälkeen tarkastelen, miten kasvoja ja kasvotyötä nähdään ja ajatellaan Aasian suunnalla. Tämä osio on varsin Kiinapainotteinen, sillä ”*menettää kasvot*”, juontaa alun perin juurensa Kiinasta¹. Täten onkin varsin luonnollista, että kasvojen ja kasvotyön tutkijat ovat paljolti ammentaneet ymmärrystä ja näkemystä kiinalaisesta ajattelusta. Voidaankin sanoa, että kasvotyöllä on juurensa kiinalaisissa kasvoissa, ja on helppoa huomata, mistä Goffman sai inspiraationsa kasvotyöteoriaansa. On kuitenkin tärkeää pitää mielessä, mikä on kulttuurisidonnaista kiinalaisissa kasvoissa, ja mikä puolestaan voidaan ajatella ”universaaliksi”². Tästä toki herää kysymys, onko kasvot ja kasvotyö sidonnainen kiinalaisiin kasvoihin.

Toisena asiana tässä luvussa avaan itse Goffmanin alkuperäisen kasvotyöteorian, mitä se on ja mistä se rakentuu. Koska aikaisemmin on tuotu esiin teorian taustatekijöitä ja sen kulttuurisia vaikutuksia ja riippuvuuksia, nyt voidaankin tarkastella sitä, mitä Goffman on esittänyt kasvotyön olevan.

2.1. Kasvotyön historiasta

2.1.1. Goffman ja länsimainen tutkimus

Sosiologi Erwing Goffmanin toi käsitteen *kasvot* sosiologiaan 1955 esseessään *On Face-Work*, joka on myöhemmin myös julkaistu teoksessa *Interaction Ritual: Essays on Face-to-Face Behavior* (Goffman 1967). Tätä esseetä voidaan pitää alkuperäislähteenä kasvotyöteorialle, vaikka toki Goffman on myöhemmissä kirjoituksissaan argumentoinut ja syventänyt näkemystään *kasvotyöstä*. Nämä ovat lähinnä kirjoituksia, joiden tarkoitus on vastata teorian

---

¹ Kts. Oxford English Dictionary: Face (noun.), Sense P.8.h.

² Viitaan universaalilla tässä sellaiseen mitä voidaan soveltaa eri kulttuuri piireissä, sillä on lähes mahdotonta sanoa humanistisessa tieteessä minkään olevan *universaalina*.

saamiin kysymyksiin ja kritiikkiin, sekä tarkentaa, mitä Goffman näkee *kasvotyön* olevan. Näistä huolimatta *On Face-Work* on pysynyt muokkaamattomana.

Goffmanin tohtorintutkimuksessa *Communication Conduct in Island Community* (Goffman 1953) voidaan havaita hänen alustavat näkemyksensä kasvotyöstä, sekä hänen muiden teorioidensa pohjaa (kuten *self-presentation theory*). Tohtorintutkimuksessaan Goffman analysoi pientä Shetlannin saaren asukkaiden esittäytymistä sekä heidän sanallista ja sanatonta kommunikointiaan. Sosiologit Gary Allen Fine ja Philip Manning tuovat esille, kuinka Goffman tutkimuksensa alkuosiossa huomioi niin paikallisten jokapäiväistä elämää, kuin oikeutustaan tutkimuksessa myöhemmin esitetylle teoreettiselle työlle. Goffman halusi luoda kommunikaation toimintasuunnitelman kasvokkaiselle kommunikaatiolle painottaen, että empiirinen materiaali oli pohja, jolta hän työsti käsitteellisen osuuden. (Fine & Manning 2003, 44–45.)

Goffmanin alustavia ajatuksia kasvotyöstä voidaan havaita esimerkiksi luvuissa *XXII: On Projected Selves* ja *XXIII: The Management of Projected Selves*. Heti luvun *XXII* alussa voidaan nähdä saman tyylistä ajattelua kuin *Of Face-Work*-esseessä. Molemmissa puhutaan itsensä ja muiden heijastamisesta toisille³ (Goffman 1953, 299; Goffman 1955, 23). Goffman esittää, miten ensimmäisessä tilanteessa saatu kuva toisesta luo pohjan sille, millainen kuva toisesta muodostuu ja kuinka hänen kanssaan kommunikoidaan vastaisuudessa, sekä miten tämä oletettu ymmärrys toisesta ja toisen ymmärrys itsestä pyritään pitämään yllä, jotta kommunikaatiotilanteen validius säilyy aiheuttamatta kummallekaan osapuolelle negatiivista kokemusta. (Goffman 1953, 299–304.) Sama ajattelu jatkuu Goffmanin kasvotyöteoriassa, jossa *kasvot* tuodaan ajatteluun mukaan ikään kuin luomaan väljyyttä syvemmän *minuuden* ja sosiaalisen *heijastetun minuuden* välille. Luvussa *XXIII* Goffman puolestaan tuo esille samanlaisia ajatuksia, joita hän myöhemmin nimeää kasvotyön perusmuodoiksi. Tällainen on esimerkiksi *välttely*: Goffman otti esimerkin, kuinka nainen lähetti saarella lapsensa viemään ruokaa naapurin miehelle, jotta mies ei joutuisi häpeämään kotinsa kuntoa (Goffman 1953, 328–331). Tohtorintutkimuksessaan Goffman viittaa tällaiseen itsensä *heijastamisena*. Jos sama esimerkki olisi esitetty *On Face-Work*-esseessä, olisi viitattu siihen, miten kollektiivisesti

---

³ Olen kääntänyt projected self heijastettu minuuus

ylläpidetään kasvoja, jotta kumpikaan osapuoli ei joudu tuntemaan häpeää⁴. Luku XXIII onkin hyvä esimerkki erilaisista strategioista ylläpitää kasvoja ja välttää niiden menetys.

Goffmanin *On Communication Conduct In an Island Community* luku XXIII on hyvä syventävä katsaus kasvotyön ylläpidon eri strategioihin, mutta lähinnä *välttelyn* saralla⁵. Saariyhteisö on pieni ja suljettu, joten kasvojen menettäminen - omien tai muiden – ei ole toivottavaa. Goffman esitti seitsemän erilaista esitetyn minuuden suojelevaa tai korjaavaa strategiaa. Jokaisen hänen esittämänsä strategian tavoite on vältellä sanatonta sosiaalisen sopimuksen rikkomista ja kasvojen menettämistä. Otan seuraavaksi yhden näistä strategioista esimerkiksi siitä, miten Goffmanin tohtorintutkimuksen ajatukset näkyvät hänen kaksi vuotta myöhemmin julkaistussa esseessään.

”*Hedging*” (myöhemmin: hivuttautumien), on eräänlaista välttelyä, jonka tarkoituksena on saada vähitellen selville, missä toisen näkemys tiettyihin asioihin kulkee ottamatta itse kantaa liian suuresti puoleen tai toiseen. Hivuttautumisen tarkoituksena on jättää tilaa sellaisen tilanteen varalle, joka on yllättävä ja saattaa aiheuttaa ristiriitaa. Goffman ottaa esimerkiksi kysyvän tiedustelun ennen sen kysymistä, mitä toiselta halutaan. Esimerkiksi: ”Oletko menossa keittiöön?” Vastauksen mukaan voidaan jatkaa: ”Veisitkö minun lasini samalla?” tai: ”Ei mitään, kunhan kysyin.” Näin vastaajalle jätetään tilaa kieltäytyä ilman suurempaa olettamusta asian tekemiseen. Hivuttautuminen voi myös olla jonkin asian tiedustelua siten, että jätetään kuulijalle niin sanotusti vastuu siitä, miten asiaan reagoidaan. Tästä on hyvänä esimerkkinä savolainen kommunikaatiotilanne: ”Otatko kahvia?” Savolainen vastaa: ”No, voenhan minä ottaa” ja joskus jopa jatkamalla: ”--, jos sinäkin oot ottamassa.” Savolaiselle vastaajalle asian *ottaminen* on kauhistus. Mukava ympäröivä vastaus etenkin vieraassa seurassa on hyvä, sillä se ei aseta *vaatimusta* saada kahvia. (Goffman 1953, 332–335.)

Goffman viittaa välttelyn strategiaan lyhyesti *On Face-Workin* sivulla 34, mutta ei mene sen syvemmälle kuin sanoen, että henkilö saattaa näyttäytyä ”vaatimattomana ja sulkeutuneen oloisena” käyttäessään tämän tyylistä strategiaa (Goffman 1955, 34). Tämän taustalla on luultavasti se, että Goffman ei halunnut *On Face-Work*-esseessään jäädä perusteellisemmin puhuman asiasta, josta hän oli jo aikaisemmin kirjoittanut. Esseen tarkoitus on pikemminkin mennä syvemmälle kommunikaation rituaalisiin elementteihin.

⁴ *On Face-Work* samantyylinen viittaus voidaan nähdä s.33, jossa puhutaan viestinviejästä. Goffman alaviite 8:ssa käyttää esimerkkiä kiinalaisesta riitatilanteesta. Lapset voidaan myös nähdä eräänlaisena ”viestinviejänä” naapureiden kesken, ”välttämällä molempien menettämistä arvokkuutta” ja ylläpitäen molempien kasvoja.

⁵ Goffman esittää seitsemän strategiaa, joista viiden tarkoitus on välttää mahdollinen epämiellyttävä tilanne

Erving Goffmanin voidaan väittää olevan yksi vaikuttavimmista pohjoisamerikkalaisista sosiologeista. Goffmanin teoriat ovat innoittaneet monia yhteiskuntatieteilijöitä ja muuttaneet lähestymistämme sosiologiaan ja sosiologiseen ajatteluun. Vaikka Goffmanin teoriat ovat yli 50 vuotta vanhoja, ne eivät ole menettäneet asemaansa sosiologiassa. Goffmanin teoksia luetaan yhä laajalti ja ne innoittavat edelleen eri koulukuntien ajattelijoita. (Fine & Manning 2003, 34, 58.) Yksi Goffmanin kasvotyöteorian pohjalta innovoitu teoria on *universaali kohteliaisuusteoria*. Avaan seuraavaksi lyhyesti teoriaa sekä sen saamaa kritiikkiä.

Penelope Brown ja Stephen Levinson julkaisivat vuonna 1978 *Politeness: Some universals in language use* osana *Questions and politeness* -sarjaa. Teoksessa esitetty kohteliaisuusteoria pohjautuu paljolti Goffmanin esittämään kasvotyöteoriaan ja ajatukseen *kasvoista*. Brown ja Levinson kuitenkin esittävät, että ajatus *kasvoista* voidaan yksinkertaistaa kahteen peruseriaatteeseen, mikä tekee siitä universaalin. Lewis ja Brown kutsuvat näitä kahta *kasvojen* peruseriaatetta nimellä *face wants*⁶. Nämä *kasvojen* peruseriaatteet ovat negatiiviset kasvot (esteetön/rajoittamaton teoissa) ja positiiviset kasvot (joissakin tapauksissa: tulla hyväksytyksi). (Brown & Levinson 1987, 2, 13.)

Kohteliaisuusteoria myös esittää, kuinka *face wants* voidaan toteuttaa niin ”virallisesti” kuin ”epävirallisesti” (Brown & Levinson 2006, 313–317). Brown ja Levinson esittävät, että epävirallinen jättää tilaa epävarmuudelle eikä suoraan uhkaa toisen negatiivisia kasvoja. Heidän vuonna 1987 julkaistun artikkelin esimerkit ”epävirallisesta” kuulostavat varsin samanlaisilta kuin Goffmanin vuonna 1953 tehdyssä tutkimuksessa esitetty *hivuttautuminen* (Brown & Levinson 2006, 313–317 vrt. Goffman 2006, 332–335). Brownin ja Levinsonin näkemys eroaa Goffmanin ajatuksesta siinä, että he näkevät kommunikaatiotilanteessa henkilön aina *valitsevan* virallisen ja epävirallisen väliltä. Kohteliaisuusteoria esittää ihmisten välisen kommunikaation varsin laskelmoivaksi ja toimijan ajatellaan toimivan rationaalisesti, etenkin kun on kyse kasvojen menettämisestä. Ymmärrettävää on ajatella ihmisiä rationaalisina, ja olettaa, että he eivät halua aiheuttaa toisilleen epämiellyttäviä tilanteita. Mutta useimmiten ihminen rationalisoi tilanteen ja teot tilanteen jälkeen, ei sitä ennen (rationalisoinnista ks. esim. Yong, Li & Kanazawa 2021). Kohteliaisuusteoria esittää, että kasvojenmenettämisilanteessa toimijalla on arvioitavana vähintään kolme seikkaa lähestyessään asiaa: a) haluaako kommunikoida kasvojen menetyksen sisältöä, b) haluaako olla tehokas tai nopea c) haluaako säilyttää toisen kasvoja minkään vertaa (Brown & Levinson 2006, 316).

---

⁶ Voidaan kääntää halu/tahto, mutta suomenkielinen käännös menettää osan sanan merkityksestä

Brownin ja Levinsonin kohteliaisuusteoria on saanut osakseen suhteellisen paljon kritiikkiä. Eniten on kritisoitu teorian länsikeskeisyyttä, johon liittyy muukin kritiikki, kuten kliinisyys ja yksilökeskeisyys, joka käsitetään kohteliaisuudeksi. Lingvisti Richard W. Janney & Antropologinen lingvisti Horst Arndt (1993) kyseenalaistavat kohteliaisuuden universaaliuden ja tähdentävät, että koko ajatus on varsin länsimainen. Olettamus, että ihmiset ovat kohteliaita universaalilla tasolla, ei itsessään ole kyseenalainen oletus. Mutta se, *mitä* ja *miten* kohteliaisuutta tuotetaan, tulee varsin nopeasti kyseenalaistetuksi, kun pohditaan, mitä kohteliaisuus *on* eri kulttuureissa.

Brown ja Levinson (1978, 14) itsekin kyseenalaistavat sen, onko heidän näkemyksensä *tahdikkuudesta* vain ominta yksilökeskeiselle kulttuurille, jolla on pakkomielle yksilön haluihin ja oikeuksiin. Yksilökeskeisen ja kollektiivisen kulttuurin näkemys ja perusteet kohteliaisuudelle eroavat toisistaan: länsimaissa kasvot ovat kommunikaation perusta, kun taas esim. Aasiassa tilanne ja status luovat henkilön kasvot (Janney & Arndt 1993, 18–19). Voidaan sanoa, että yksilökeskeisessä kulttuurissa henkilön oma identiteetti ja näkemys sekä tapa nähdä maailmaa ovat suuressa roolissa henkilön kasvojen luonnissa. Kollektiivisessa kulttuurissa kasvojen rakentumisen perustana on yhteisö, johon kuulutaan sekä kommunikaatiotilanne, jossa ollaan. Yksilökeskeisessä kulttuurissa henkilön kasvot ovat sidonnaisemmat eikä niihin vaikuta se, kenen kanssa tai missä kommunikaatiotilanne tapahtuu. Kollektiivisessa kulttuurissa puolestaan kasvot mukautuvat paljon enemmän tilanteesta toiseen ilman, että mitään kasvoja pidetään valheellisina.

Retoriikan tutkija LuMing Mao (1994) on tuonut esiin, että Brown ja Levinson ovat käyttäneet teorian pohjana Goffmanin näkemystä kasvoista, mutta muuttaneet siitä tärkeän osan. Mao esittää, että Goffmanin mukaan kasvot ovat julkinen, ihmistenvälinen. Kasvot ovat kuin lainassa muilta ja ne voidaan kerätä takaisin. Brownin ja Levinsonin näkemys kasvoista on puolestaan yksilökeskeinen. (Mao 1994, 454–455.)

Brown ja Levinson lähtivät luomaan universaalia teoriaa, mutta sen ”universaalit” osat *face-wants* on suurin kritiikin kohde. *Face-wants* luo varsin kyynisen, rationaalisen ja yksilökeskeisen kuvan kohteliaisuudesta. Kritiikki on varsin oikeutettua, vaikka Brown ja Levinson korostavatkin, että he eivät kulttuurieroista huolimatta – tai miten kohteliaisuus eri kulttuureissa esiintyy – pysty erottamaan omaa kulttuurillista lähestymistään kohteliaisuuteen.

2.1.2. Kiina ja sen kasvot

Kasvot ovat saaneet yhteiskuntatieteissä paljon huomiota osakseen. Etenkin se, miten kasvot määritellään, on keskeisimpiä huomion kohteita. Ymmärrystä kasvoihin haetaan usein niin sanotusti alkuperäislähteestä, Kiinasta. Goffmanin luoma kasvotyöteoria tuodaan esiin, mutta samalla esitetään kritiikkiä siitä, kuinka Goffmanin ymmärrys mahdolliseen lähteeseen on varsin rajallinen. (Kts. Ho 1976, Kinnison 2017, Qi 2017.) Seuraavaksi esitän, mitä ovat kiinalaiset *kasvot*. Sen jälkeen tuon esiin niiden suhdetta goffmanilaiseen ajatteluun.

Englannin kieleen *kasvot* (maine, kunnia) tuli aikanaan Kiinasta kauppareittien mukana (17. Oxford Dictionary). Nämä ”kasvot” on kiinankielessä 臉 *lien* ja 面子 *mien-tzū*⁷. Molemmat tarkoittavat kirjaimellisesti kasvoja. Antropologi Hsien Chin Hu (1944) tuo esille, kuinka jokainen kulttuuri kaihoaa arvovaltaa. Minkälainen arvo kulttuurille annetaan ja miten arvoa ansaitaan, vaihtelee huomattavasti. Tämä heijastuu kulttuurien sanastossa. Kiinan maanosasta riippuen *lien* ja *mien* -sanoja käytetään eri tavoin ja jopa keskenään sekaisin (Hu 1944, 45–46). Esitän seuraavaksi lyhyesti, mitä *lien* ja *mien* ovat. Perustan käsitykseni Hun (Hu 1944) esitykseen asiasta.

Lien voidaan lyhyesti kuvata sekä sosiaalisesti että sisäiseksi pakotteeksi, jolla valvotaan moraalisia standardeja. *Lien* ja sen menetys ovat riippuvaisia siitä, mikä yhteiskunnassa nähdään käyttäytymisenä, joka ei ole linjassa yhteiskunnan arvojen kanssa. (Hu 1944.) Esimerkiksi jos julkisuuden henkilöstä tulee esiin pedofiliasyttöksiä, henkilö menettää yhteisön arvostuksen, mikä vaikuttaa pahimmillaan tai parhaimmillaan hänen elinkeinoonsa. *Lienin menetys* toimii näin sosiaalisena sanktiona. Toisaalta esimerkiksi pedofiilin surmaaja tulee saamaan tuomion oikeuslaitokselta, mutta hän ei mahdollisesti menetä *lieniä*, sillä yhteiskunta ei näe hänen tekoaan vääränä. Kuten texasilainen sanonta kuuluu: ”*He needed killin*”⁸”.

Lienin menettäminen synnyttää ihmisessä häpeää. Tästä poikkeava nähdään sellaisena, joka ei omaa *lieniä*. Tämä rikkoo yhteiskunnan käytöstä. Tällaista henkilöä ei voida pitää luotettavana yksilönä. Hänet nähdään arvaamattomana, koska häneen ei pure yhteiskunnan paheksunta. (Hu 1944, 50–51.)

⁷ Käytän Wade-Giles formaattia kiinan kielen sanojen formaattina, kuten Hsien Chin Hu (1944) on omassaan käyttänyt

⁸ Tunnetaan myös Texasilainen puolustuksena

Mien puolestaan voidaan esittää siksi kaikeksi ulkoiseksi arvoksi, jota henkilö voi hankkia elämänsä aikana. Tällainen tunnistamisen ego on koko ajan erittäin riippuvainen ulkoisesta toimintaympäristöstä. (Hu 1944, 55–61.) Esimerkiksi tutkija voi saada osakseen arvostusta muiden tutkijoiden seurassa, mutta muussa kontekstissa hän ei saa samanlaista arvostusta. Tai puolestaan tutkijana häntä ei pidetä arvostettuna, mutta muissa piireissä hän saa arvostusta osakseen, koska hän on tutkija⁹.

Kiinan kielen professori Li Qing Kinnison tuo esille *Power, integrity, and mask -- An attempt to disentangle the Chinese face concept* (2017) -tutkimuksessaan kuinka Hun (1944) lienin ja mienin jako perustuu moraaliseen/sosiaaliseen, ja kuinka suurin osa tutkijoista ovat asiasta puhuneet tähän perustaen. Tässä tutkielmassa esitin Hun jaon lienstä ja mienistä, sillä tarkoituksena on avata goffmanilaista ajattelua kasvoista voidaksemme ymmärtää Goffmanin kasvotyöteoriaa paremmin. Hun tutkimus on vuodelta 1944, mutta häneen ja hänen käyttämiinsä lähteisiin viitataan edelleen tutkimuksissa, mikä osoittaa, ettei hänen tutkimuksensa jälkeinen kulttuurinmuutos ole vaikuttanut näkemykseen kasvoista (Mao 1996, 458–459).

Kiinalainen käsitys kasvoista on kiinnostanut yhteiskuntatieteilijöitä pitkään, ja voidaankin olettaa, että Goffman loi osittain oman näkemyksensä kasvoista sen aikaisista ajatuksista Kiinan kulttuurin kasvoista. Esimerkiksi Goffman viittaa Hsien Chin Hun tutkimukseen *The Chinese Concepts of "Face"* (1944) yhtenä neljästä esimerkistä kollektiivisista kasvoista (Goffman 1955, 24). Hun suosio kasvoista puhuttaessa on säilynyt, sillä Hu oli ensimmäinen kiinalainen sosiologi, joka esitti, mitä kiinalaiset kasvot ovat sekä mitä lien ja mien ovat. Goffman ei kuitenkaan palaa myöhemmin kiinalaisten kasvojen ajatukseen ainakaan suoranaisesti niihin viitaten. Sosiologi Qi (2017) esittää tutkimuksessaan, että kiinalaisessa ajattelussa kasvot ovat erittäin tärkeässä asemassa, sillä kasvot pystyvät korostamaan näkökulmia, jotka eivät ole muille kulttuureille yhtä helposti havaittavia. Qi tähdentää, että käsitteiden innovaatio on tärkeää teorioille. Uudet käsitteet voivat kiteyttää teoriaa ja tuoda siten teorialle uudenlaisen elävöitymisen. (Qi 2017, 2–3, 7.) Vaikka kiinalainen näkemys lisää ymmärrystä siitä, mitä *kasvot* voivat tarkoittaa ja mitä niiden menettämisestä seuraa, itse konsepti kasvoista on kulttuurista riippumaton, etenkin korkealla konseptuaalisella tasolla, sillä se vaikuttaa jokaiseen sosiaaliseen vuorovaikutukseen (Ho 1976, 881–882; Qi 2017, 5).

---

⁹ Lien ja Mien tutkimuksesta lisää voi kts. Wenshan 1961; Ho 1976; Haugh 2012; Kinnison 2017

Kiinalaiset kasvot lien ja mien ovat näkemys kiinalaisesta kulttuurista ja sen rakenteista sekä siitä, miten ihmiset toimivat sen kulttuurin piirissä. Goffmanin kasvotyöteoriassa voidaan havaita, kuinka lien ja mien ovat vaikuttaneet Goffmanin ajatteluun, ja miten ne ovat kiteyttäneet Goffmanin kasvotyöteorian ajatusta, jota hän alkoi kehittää tutkimuksessaan Skotlannin saaren asukkaista. Goffman käytti tutkimuksessaan *Communication Conduct in Island Community* (1953) käsitettä *heijastuminen*, joka on kasvotyöteoriassa vaihtunut kasvoiksi. Kasvotyöteorian muut osuudet, linjat ja kasvotyön perusmuodot, voidaan nähdä Goffmanin aikaisempaan ajatteluun. Kiteytynyt Goffmanin kasvotyöteoria syntyi, kun Goffman oli saanut syvemmän ymmärryksen teorialleen kiinalaisesta käsitteestä ja kasvoihin liittyvästä ajattelusta.

2.1.3. Kasvoja Afrikasta

Kasvot ja kasvotyö ovat paljolti länsimaalaisen tutkimuksen ja kiinalaisen kasvokäsityksen vaikutusten määrittämää. Tarkastellessani eri kulttuuripiireissä tehtyjä kasvotyötutkimuksia, huomasin kasvotyön painottuvan lähinnä Kiinaan ja länsimaiseen tutkimukseen. Esimerkiksi Afrikan jäämisen pois kasvokeskustelusta ovat huomioineet myös Karen Grainger, Sara Mills & Mandla Sibanda artikkelissaan *“Just tell us what to do”: Southern African face and its relevance to intercultural communication* (2009). Afrikassa on useita eri kulttuureja, mikä tarjoaa hyvän mahdollisuuden tarkastella, miten erilaisia kasvotöitä voidaan tuottaa (Grainger et al. 2009, 2160–2161). Tuon lyhyesti esiin muutamia Afrikan kasvotutkimuksen näkökulmia kasvotyöhön.

Afrikasta ei ole tehty paljon tutkimusta kasvotyön saralla. Nigerianlingvisti Onuigbo G. Nwoye huomauttaa tutkimuksessaan *Linguistic politeness and socio-cultural variations of the notion of face*, että suurin osa Afrikasta tehdyistä kasvotutkimuksista ovat keskittäneet huomionsa Igboon ja Nigerian itäetelään (1992, 312)¹⁰. Nwoyen kommentti on yli kaksikymmentä vuotta vanha, mutta Igbon asema tutkimuksissa ei ole muuttunut. Yhtenä taustasyynä on mitä luultavimmin Igbon aseman muodostuminen Afrikan kasvotutkimuksen lähtökohdaksi. Sosiolingvisti Elizabeth de Kadt on tehnyt afrikkalaisten kasvojen tarkastelua

---

¹⁰ Igbo sijaitsee Nigerian eteläitä alueella ja historialliset poliittiset syyt ovat saattaneet olla yhtenä syynä tutkimusten keskittymisen Igboihin

tutkimuksessaan *The concept of face and its applicability to the Zulu language* (1998). Kadt viittaa omassa tutkimuksessaan myös Nwoyen tutkimukseen Igbon saralla.

Kiinalaisiin kasvotutkimuksiin viitataan jo aiemmin mainituissa tutkimuksissa: esimerkiksi Nwoye viittaa Yueguo Gun artikkeliin *Politeness phenomena in Modern Chinese* (1990), joka on mitä luultavimmin ohjannut Nwoyen ajattelua refleктоimaan kiinalaista käsitystä *kasvoista* ja sitä, miten kasvoja voidaan havainnoida eri tasoilla. Nwoye esittää eri sanontojen ja esimerkkien kautta¹¹ miten negatiivisesti havaitusta tapahtuneesta pohditaan kuinka yhteisö tulee havaitsemaan henkilöä, tai henkilö yhteisöä. Igbo - kulttuuri rakentuu tiivistä yhteisöllisyydestä, jossa kritiikkikin usein ohjautuu pikemminkin yhteisölle kuin yksilölle. (Nwoye 1992.) Kadt huomauttaa kuitenkin, että kollektiivisten kasvojen olemassa oleminen ei tarkoita kuitenkaan sitä, etteikö yksilöllä olisi individuaalisia kasvoja (Nwoye 1998, 180).

Keskustelu kasvoista sijoittuu usein itä-länsi-keskusteluksi, jossa lähinnä Kiina edustaa itää, jättäen ulkopuolelle muut idän kulttuurit sekä muut kulttuurit, jotka eivät sovi tälle akselille. Afrikka maanosana ei juurikaan saa huomiota tässä keskustelussa. Afrikka sisältää monia eri kulttuureja, jotka tarjoavat paljon mielenkiintoisia tutkimusmahdollisuuksia kasvojen ja kasvotyön saralla, esimerkiksi miten kaupungistuminen vaikuttaa kasvoihin ja kasvutyöhön. Aikaisempien tutkimuksien vähyden vuoksi omassa tutkielmassani Afrikan maanosan kasvotyöstä on vain pieni maininta, mutta kuitenkin nähden tärkeänä sen pitämisen osana keskustelua kasvoista ja kasvutyöstä.

2.2. Goffmanin kasvotyö

Tässä luvussa käsittelen, mitä on Erwing Goffmanin kasvotyöteoria. Pääsääntöisesti käytän Goffmanin 1955 kirjoittamaa esseetä *On Face-Work*. Tämän lisäksi käytän Goffmanin tekemää tohtorinväitöskirjaa *Communication Conduct* (1953) esseen tukena avaamaan Goffmanin ajatteluaan kasvotyöstä. Kuten olen jo aikaisemmin esittänyt, tämä on pohja hänen kasvotyöteorialleen, ja näen, että nämä molemmat ovat Goffmanin alkuperäisen kasvotyön perusteet. *On Face-Work* on kiillotettu, ytimekkäämpi versio, ja kuten yhteiskuntatieteilijä Yves

---

¹¹ *Kedu iru n'ga eji fu ndi be anyi* – Which face I will see our people with? (Käytetty silloin kun henkilö on toiminnallaan asettunut vastakkain ryhmän aatteita vastaan) (Nwoye 1992, 315)

Winkin sanoo, Goffmanin julkaisematon tohtorinväitös *Communication Conduct* on kuin Rosettaan kivi¹² Goffmanin kaikkiin töihin (Winkin 2022, x).

Olen jakanut tämän osion kolmeen osaan: 1) rakentuminen, 2) kasvojen ylläpito sekä 3) rituaalit ja vuorovaikutus. *Rakentuminen*-luvussa käsittelen Goffmanin kasvotyön keskeisiä käsitteitä: linjat, kasvot ja rituaalit. *Kasvojen ylläpito* -luvussa esittelen, miten ja millä keinoin kasvoja ylläpidetään. Tuon esille kasvojen ylläpilotaktiikoita Goffmanin väitöskirjasta kuin esseestä. *Rituaalit ja vuorovaikutus* -luvussa tarkastelen, kuinka Goffman esittää, miten kasvot vaikuttavat erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Luku siis rakentuu kuin jakaen *On Face-Work* kolmeen osaan, johon on lisätty Goffmanin ajatuksia *Communication Conductista* sekä esimerkkejä siitä, miten nämä esiintyvät omassa aineistossani.

2.2.1. Kasvotyön rakentuminen

On Face-Work (1955) -esseen keskeinen idea on, mitä *kasvot* ovat, ja kuinka *kasvot* vaikuttavat sosiaaliseen kommunikaatioon. Essee kuitenkin alkaa käsitteellä *linjat*.

Linjat ovat keskeinen osa Goffmanin kasvotyöteoriaa, sillä ne ovat se konteksti, jonka varaan kasvot rakentuvat. (Goffman 1955.) Teoria on nimetty kasvojen mukaan, sillä se, kuinka kasvot rakentuvat, saavat paljon enemmän huomiota. Linjat kulkevat taustalla mukana kuin naamion takana kulkevana nauhana, joka pitää kasvomme paikallaan. *On Face-Workissa* Goffman itse kiteyttää *linjat* seuraavanlaisesti:

”—a pattern of verbal and nonverbal acts by which he expresses his view of the situation and through this his evaluation of the participants, especially himself.

(Goffman 1955, 213)

Linjat Goffmanin kasvotyöteoriassa on siis se konteksti, jonka varaan rakennetaan niin omat kuin toisten näkemys toisista sekä näkemys itsestä kussakin tilanteessa. Linjoja ei voida siis määrittää kiveen hakattuina, sillä ne ovat riippuvaisia niistä sosiaalisista *konteksteista*, joiden mukaan sosiaaliset tilanteet tuotetaan (Goffman 1955).

Esimerkiksi Tumblr on varsin *anonyymi* sosiaalinen media, mikä osaltaan johtuu sen alkuperästä rakentua mikrobloggauksen tarpeeseen eikä niinkään sosiaalisen verkoston

---

¹² Rosettan kivi on egyptologian ja muinaisegyptin kielen avaindokumentti

rakentamiseen (kuten esimerkiksi Facebook). Tästä syystä omalla nimellä ja kuvalla esiintyminen ei ollut olennainen osa sivuston käyttäjäprofiilin integroimista. Aineistoni edustaa yhtä sivuston tyypillistä kommunikaatiota. Aineisto on siis riippuvainen sivuston sosiaalisesta kontekstista, joka voi olla varsin vapaa käyttäjien muista sosiaalisista konteksteista. Tumblrissa bloggaamisessa on myös tyypillistä omata varsin ”väljiä” linjoja eli *blogin* käyttäytymisen ja sen, mitä käyttäjä blogillaan julkaisee, ei tarvitse olla yhtenäistä. Tämä antaa sivuston käyttäjille suuremman vapauden kokeilla erilaisia linjoja ilman, että muut välttämättä osoittavat ristiriitaa hänen aikaisemmin ottamiensa linjojen kanssa (Goffman 1955, 215–216).

Goffman ei esitä käsitettä *linja* suoranaisesti vielä väitöskirjassaan, mutta sen rakennuspalaset ovat kuitenkin helposti havaittavissa. Goffman tuo aluksi esille sosiologi Talcott Parsonsin kehittämän *sosiaalisen järjestyksen* konseptin. Tämän pohjalta hän rakentaa ja esittää niin kutsutun *keskustelun järjestyksen*. (Goffman 1953, 33–41.) Keskustelujärjestysmallin esittelyn lopuksi hän kuitenkin myöntää, että sosiaalisen järjestyksen malli on joiltakin osin puutteellinen tarkasteltaessa keskustelukanssakäymistä.

Goffman käyttää kuitenkin linja (alkuperäistekstissä *line*) -sanaa kuvaamaan kuinka ihminen lähestyy sosiaalista kanssakäymistä, kuin *ohjeviivaa* (alkuperäistekstissä *guideline*). Esimerkiksi luvussa XXII *On Projected selves* Goffman kirjoittaa:

” *In the ordinary course of events, it would seem that the selves projected into an interplay provide a significant part of the initial definition of the situation, for it is by these selves that each participant knows what to expect from others and what is expected from him. These projected selves provide the guidelines for action, determining important aspects of the working acceptance that is sooner or later achieved.*”
(Goffman 1953, 301)

Kuten luvussa 1.1.1. *Goffman ja länsimainen tutkimus* toin esiin, heijastettu minuus on ollut lähtökohtana Goffmanin näkemykseen *kasvoista*.

Linjat ja kasvot, ovat Goffmanin molemmissa töissä varsin riippuvaisia toisistaan. *On Face-Workissa* kasvojen ja linjojen erottaminen on helpompaa, koska ne on määritelty käsitteiksi ja niiden ominaisuudet on rajattu. *Communication Conductissa* puolestaan se, mikä voidaan nähdä Goffmanin alkuajatuksina kasvoille ja linjoille, sumentuvat ja häilyvät toisiinsa. Toisaalta tämä osoittaa hyvin sen, kuinka limittäisiä linjat ja kasvot ovat toisiinsa nähden. Aikaisemmassa sitaatissa Goffman puhuu heijastetusta minuudesta kommunikaatiotilanteessa sekä siitä, miten heijastettu minuus määrittää ohjeviivan sille, miten tilanteessa tulisi toimia.

Samantyyllisen esimerkin Goffman esittää *On Face-Work*-esseessään. Siinä hän esittää, miten esimerkiksi institutionaalisissa tilanteissa ihmisen kasvoja rakentaa tunnus ja arvomerkit, mikä ohjaa niin henkilön itsensä kuin muidenkin toimintaa tilanteessa (Goffman 1955, 214).

Linjat antavat kontekstin sille, millaiset kasvot kunkin tulisi ottaa ja mitä kasvojen *säilyttämisen* ja *ylläpitämisen* toimia häneltä voidaan tilanteessa odottaa. Linjat määrittyvät niin ulkoisesta kuin sisäisestä sosiaalisesta kontekstista, mikä vaikuttaa siihen, *mitä* linjoja voidaan ottaa. Riippuen ihmisen asemasta ja aikaisemmista valinnoista hänellä saattaa olla rajoitetusti liikkumatilaa linjoissa (Goffman 1955, 214). Esimerkiksi lääkäri, jolla on oikeutettu auktoriteettiasema potilas - lääkäri -tilanteessa voi käyttäytyä vain tietyin tavoin ja tietyt toimet nähdään häneltä pois luetuiksi. Linjat voidaan siis sanoa olevan eräänlaisia kommunikaatiotilanteen skriptejä, joita kukin osaltaan noudattaa.

Linjat vaikuttavat siihen, millaiset kasvot kukin voi ottaa sekä rakentaa itselleen. Kasvot puolestaan vaikuttavat siihen, millaisia linjoja kukin voi ottaa. Linjat ja kasvot vaikuttavat toisiinsa rakentaen ja muodostaen linjoja ja kasvoja uudelleen riippuen siitä, minkälaisia tekoja kukin tekee. Mitä sitten ovat *kasvot*?

” -- *positive social value a person effectively claims for himself by the line others assume he has taken during a particular contact.* ”

(Goffman 1955, 213)

Näin Goffman esittää määritelmäksi kasvoista *On Face-Work*-esseensä alussa. Aluksi Goffman määrittelee kasvot täysin riippuvaiseksi linjoista ja niiden *positiivisesta* sosiaalisesta onnistumisesta. Näin syntyen kuva *minästä*. Tämä ei kuitenkaan ole ainut tapa saada kasvot. Henkilö voi mahdollisesti saada kasvot *toisilta*. Tässä kohdassa nousee selkeästi esiin, miten Goffman on käyttänyt *Kiinan* kasvoajatuksia teorianensa kiteyttämisessä, sillä hän viittaa suoraan kiinalaiseen ajatteluun (Goffman 1955). Goffmanilaiset kasvot ovat *On Face-Work-esseessä* paljolti riippuvaisia yhteiskunnan sosiaalisista rakenteista. Yhteiskunta voi myös ottaa kasvot pois jättäen henkilön *kasvottomaksi*, mikäli tämä ei käytä linjoja, jotka ovat hänen kasvojensa kanssa yhteensopivat (Goffman 1955, 214–215). Tällainen on varsin harvinaista, sillä sosiaalisen sujuvuuden vuoksi usein henkilön ympärillä olevat mukautuvat linjan muutokseen, mikäli se ei ole sosiaalisesti paheksuttavaa. Esimerkiksi jos lääkärimme tulee humalassa vastaanotolle, poistamme häneltä usein nopeasti yleiset lääkärin auktoriteetin kasvot, koska hän ei toimi siinä linjassa, jota nämä kasvot edellyttävät. Hän tosin ei pysy kasvottomana, vaan rakennamme hänelle *uudet* kasvot, jotka sopivat hänen ottamaansa *linjaan*. Hän siis muuntuu

ryhmän kasvoja ylläpitävänä ja rakentavana jäsenenä yksilöksi, jottei hän kyseenalaista lääkärin aseman oikeutettua auktoriteettia¹³. Kukin siis ylläpitää niin *omia* kuin *muidenkin* kasvoja. Kasvomme eivät siis ole *pelkästään* omamme, vaan usein jaamme kasvojamme jollekin ryhmälle tai ryhmille, joiden edustajia meidän *nähdään* olevan (Goffman 1955, 229–230).

”*–face can be his most personal possession and the centre of his security and pleasure, it is only on loan to him from society*”
(Goffman 1955, 215)

Kasvot rakentuvat siis niistä linjoista, joita itse ja muut toteuttavat, sekä sidosryhmistä, joihin kuulumme. Vaikka kasvomme tuntuvat omiltamme, jaamme niitä muille ja muiden kanssa. Voidaan sanoa, että Goffman näkee heijastetun minuuden rakentuvan *sosiaalisuuden* pohjalle.

Internetissä, missä pystyy toimimaan varsin anonyymisti tuomatta ulkoista sosiaalista maailmaa mukanaan, on kasvojen rakentaminen riippuvaisempi enemmän itse käyttäjästä kuin ulkoisista tahoista. Toki internetin sosiaalisessa kulttuurissa on jaettu tyypilliset *kasvot* ja *linjat* tietyn tyyppin mukaisesti. Esimerkiksi Tumblr-sivustolla bottien erottaminen oikeista käyttäjistä on sivuston aktiiviselle käyttäjälle helppoa botin toimien analysoinnin tapahtuen kuin fyysisessä ulottuvuudessa toisten ihmisten kasvojen analysointi. Käyttäjä katsoo blogin profiilikuvan, blogin nimen ja blogin ulkoasun (mahdollisesti myös blogin esittelyn, blogin tyylin ja aiemmat postaukset). Blogin tarkastus usein tehdään, kun halutaan tietää toisen blogista enemmän. Tumblissa pinnallinen, nopea kasvojen rakentuminen tehdään usein pelkästään profiilikuvan perusteella ja/tai blogin nimen perusteella. Tämän voi havainnoida aineistossani coolfrogduden piirtämästä sarjakuvasta, jossa hän on personifioinut puhujat pääsääntöisesti heidän profiilikuviensa, eikä niinkään käyttäjänimien, perusteella. Ainoa puhuja, jonka voidaan olettaa saaneen personifikaation bloginsa mukaan, on trillizard420, joka on piirretty salamanterin kaltaiseksi liskoksi¹⁴. (Vrt. Lääkärit vs. Turrit & Lääkärit vs. Turrit - Sarjakuva).

Internetissä, missä *heijastettu minuus* ei ole suuressa roolissa, rakennetaan toisen *kasvot* sen mukaan, mitä hänestä nopealla silmäyksellä *nähdään* sen linjan perusteella, minkä hän on ottanut sekä suuremman ulkopuolisen *yleisen* sosiaalisen kontekstin perusteella. Kuulijalle lankeaa siis varsin suuri alue valita, minkälaiset kasvot julkaisijalla on ja mikä on hänen *linjansa*. Tutkielman aineistona on käyty keskustelut (joita reblogataan sivustolla), joten

¹³Tällä tarkoitan yhteiskunnallisesti ja sosiaalisesti ryhmälle annettua oikeutettua auktoriteettia

¹⁴ Toki profiilikuvana on voinut olla myös Charmander Pokémon, tai taitelija on vain yhdistänyt liskon sopimaan sarjakuvan yleiseen estetiikkaan. Pukicho on Pikachu, hokuto-ju-no-ken on puolestaan Gengar

linjojen havaitseminen ja niiden pohjalta syntyvät kasvot on helpommat havaita kuin mitä ne ovat mahdollisesti olleet keskustelun käyneille. Tutkijana asetun ikään kuin yhteiskunnan ja ulkoisen asemaan, jotka määrittävät *millaiset* kasvot kullakin on ja mitä kasvotyötä he ovat kasvojensa ylläpitämisessä tuottaneet.

Väitöskirjassaan *Communication Conduct* Goffman esittää, miten sosiaalista kanssakäymistä tulisi tarkastella rituaalisen mallin kautta. Hän tuo esiin, kuinka sosiaalista kommunikaatiota on tarkasteltu enemmänkin laskelmoivasta lähtökohdasta eikä niinkään huomaavaisuuden näkökulmasta. Goffman päätyy ajatukseen, että keskustelun vuorovaikutus on *rituaalien hallitsemista* eikä niinkään tiedolla johtamisen peli (Goffman 1953, 104).

Goffman ammentaa ajatuksiaan rituaalista sosiologi Émile Durkheimin teoksesta: *The Elementary Forms of the Religious Life* sekä rituaalisesta mallista sosiologi Robert E. Parkin kirjoittamasta johdannosta W. B. Doyleen *Etiquette of Race Relations in the South*. (Goffman 1953, 104, 174). Näiden innoittamana Goffman alkaa verrata kanssakäymistä rituaalisesta suhteesta idoleihin sekä sitä, kuinka toisin kuin idolien kanssa käydyissä rituaaleissa, toinen osapuoli vastaa samalla tavalla. Goffmanin näkemys rituaalista sosiaalisessa kanssakäymisessä voidaan siis nähdä eräänlaisena rauhoittavana toimintana, jonka tarkoitus on pitää molemmat osapuolet tyytyväisinä käytyyn kanssakäymiseen. (Goffman 1953, 103–104.)

Goffmanin näkemys ihmisten kanssakäymisestä vuorovaikutustilanteessa rituaalina jatkuu *On Face-Work*-esseessä, jossa hän perustelee käyttönsä rituaali -käsitteelle seuraavanlaisesti:

” *I am dealing with acts through whose symbolic component the actor shows how worthy he is of respect or how worthy he feels others are of it.* ”

(Goffman 1955, 219)

Rituaalit ovat Goffmanin kasvotyössä sosiaalisia standardeja ja käytänteitä, joita seurataan puhutussa kommunikaatiotilanteessa. Toisin sanoen *kasvojen säilyttämisen keinot* ovat eräänlaisia *rituaaleja*. Goffmanin väitöskirjassaan esittämä ajatus keskustelun rakenteesta on löydettävissä myös *On Face-Work* -esseestä, kuten myös ajatus siitä, että ihminen on *rituaalisesti hauras objekti* (Vertaa Goffman 1953, 175; Goffman 1995, 224–225). Sosiaaliset käytänteemme kommunikaatiotilanteessa ovat rutiininomaisia, sillä tiedämme suunnilleen etukäteen, mitä tilanteessa voi olettaa tapahtuvan. Ihmiset jäävät huteraan, epätasapainoiseen hämmennyksen tilaan, jos asiat eivät toteudu yleisesti ennalta tiedettyjen ja hyväksytyjen rituaalisten askelten mukaan eikä tehtyjä virheaskelia edes koeteta korjata. Tämän seurauksena

käy ilmi, miten arat ja hauraat ihmisen omat kasvot ovat, kun rituaalit eivät tue niitä. (Goffman 1955, 228.)

Goffmanin kasvotyö rakentuu kolmesta palasesta: kasvot, linjat ja rituaalit. Jokainen näistä on tärkeä kasvojen rakennusosa. Linjat ja rituaalit ovat paljolti riippuvaisia siitä sosiaalisesta kontekstista, jossa kasvotyötä tuotetaan. Rituaalit ohjaavat, millaisia linjoja kaiken kaikkiaan on tarjolla, missä näitä linjoja tulisi käyttää ja kuinka niihin vastata. Linjat ovat niitä rakenteita ja puitteita, joita ohjaa niin ulkoinen kuin sisäinenkin vuorovaikutuksen sosiaalinen konteksti ja jotka muuttuvat kanssakäymisen aikana. Kasvot rakentuvat näiden sekä sen pohjalta, mitä helposti oikeutettuja viitekehyksiä ihmisessä havaitaan.

2.2.2. Kasvotyö

Aikaisemmassa luvussa kerroin, mitkä ovat ne keskeiset käsitteet, joista Goffmanin kasvotyöteoria rakentuu. Tässä luvussa avaan sitä, mitä Goffman itse tarkoitti *kasvotyöllä*.

” By face-work I mean to designate the actions taken by a person to make whatever he is doing consistent with face. Face-work serves to counteract 'incidents' -that is, events whose effective symbolic implications threaten face.”

(Goffman 1955, 216)

Goffman esittää *luontevuuden* yhdeksi kasvotyön keskeisistä osa-alueista, sillä se helpottaa *nolostumisen hallintaa*. Epäonnistuneissa kommunikaatiotilanteissa osataan reagoida omaan nolostumiseen, häpeään ja myötähäpeään, jota nolostumisesta voi seurata. Tämä luontevuus ei ehkä ole henkilöllä mielessä, kun hän toimii tuttujen sosiaalisten normien askeleiden mukaisesti. Useimmin huomaammekin sosiaalisten normien askeleet silloin, kun tiedon vähäisyys jättää sosiaalisen kommunikaation tanssiin tyhjiä aukkoja, joissa askelten pitäisi olla. Goffman näkee, että niin jokaisella ihmisellä, alakulttuurilla kuin yhteiskunnallakin on omat luonteenomaiset tavat säilyttää kasvonsa. Tämä puolestaan vaikuttaa siihen, mitkä ovat ne totut kommunikaatiotanssin askeleet. (Goffman 1955.) Kasvojen havaitseminen, muodostaminen, ylläpito sekä mahdollinen kasvojen menettäminen ovat siis sidonnaisia niin tilanteeseen kuin *kulttuuriinkin*.

Kulttuurin rooli yhteiskunnan sosiaalisille normeille on suuri, sillä se määrittää, mikä on hyväksyttävää ja mikä puolestaan ei. Esimerkiksi sosiologi Hsien Schin Hu (1944) tuo esille

tutkimuksessaan *The Chinese Concepts of "Face"*, miten Kiinassa on paheksuttavaa itsensä nostaminen muiden yläpuolelle kerskumalla ja yliarvioimalla omia taitojaan. Paheksunnan kohde ei ole niinkään kerskunta itsessään, vaan ne tunteet, joita se herättää muissa. Kerskumisen näkeminen paheksuttavana ei ole tyypillistä ainoastaan kiinalaiselle kulttuurille. Paheksuntaa ei kuitenkaan perustella sillä, että se herättää muissa epämiellyttäviä tunteita, kuten esimerkiksi mustasukkaisuutta tai kateutta. Paheksuntaa perustellaan kerskujan omien *kasvojen* kautta, ei niinkään kerskujan vaikutusta *muiden kasvoihin* (Hu 1944, 36–37).

Hu (1944, 47–48) tuo myös esiin, kuinka henkilön yhteiskunnallinen status vaikuttaa niihin yhteiskunnan standardeihin, jotka voivat tuottaa *kasvojen menetystä*. Hu käyttää esimerkkinä tutkimuksessaan rikasta ja köyhää: köyhä saa olla saita, mutta rikkaalle saituus voi puolestaan tarkoittaa kasvojen menettämistä¹⁵. Länsimaissa puolestaan seurataan kuka saa kuluttaa ja *miten*. Köyhän ihmisen hankintoja ja kulutusta kyseenalaistetaan, kun taas rikkaiden ylikuluttamista ihannoidaan (kts. esim. Tirado 2014; Kenner 2015; Zhang & Kennedy 2020).

Digitaalisessa ulottuvuudessa eri kulttuuritaustojen - niin *yhteiskuntien* kuin *alakulttuurien* - edustajat tulevat yhteen. Internet on alustana ollut tarpeeksi kauan olemassa, jotta sen sisälle on pystynyt muodostumaan eri alakulttuureja ja yhteisöjä. Digiulottuvuuden erikoisuutena on kuitenkin fyysisen ulottuvuuden sosiaalisuuteen verrattuna *anonymiteetin valinnan hallinta*. Käyttäjää ei ole kaikilla alustoilla *velvoitettu* antamaan oikeita tietojaan, vaan hän voi esiintyä kenenä tai minä itse haluaa. Internetin eri alustat ovat muuttuneet viimeisen vuosikymmenen aikana *sosiaalinen media* -painotteisiksi, joissa ennako-oletuksena, tai jopa vaatimuksena, on esiintyä itsenään. Näin digitaalisen kommunikaation verkosto muodostuu jatkeeksi fyysisen ulottuvuuden sosiaalisuudelle, eikä siitä osittain irralliseksi kommunikaation tilaksi.

Digitaalinen ulottuvuus mahdollistaa yhdelle henkilölle useita identiteettejä jopa samalla alustalla. Alusta ja sen käyttäjä vaikuttavat siihen, miten ja kuinka paljon nämä identiteetit eroavat toisistaan, mitä tietoa käyttäjä yhdistää näihin tileihin, miten hän tilejä käyttää sekä mitä ja miten käyttäjä tileillä kommunikoi¹⁶. Vaikka voimme rajata fyysisessä ulottuvuudessa, kuinka paljon jaamme toisille tietoa itsestämme, emme voi kuitenkaan vaikuttaa siihen, miten muut saavat meistä tietoa¹⁷ ja miten olemuksemme tukevat esiintymistämme eli *kasvojamme*. Digitaalinen ulottuvuus mahdollistaa yhdelle henkilölle monia eri kasvoja, jos hän näin vain

¹⁵ Hu puhuu tekstissään *lien* (mikä on yksi kiinalaista kasvoista)

¹⁶ Kommunikoinnilla viitataan tässä kaikkeen siihen, miten käyttäjä voi toimia alustan sisällön ja muiden käyttäjien kanssa. Kommunikaatioksi voidaan laskea kaikki yksityisviesteistä vain sisällöstä "tykkäämiseen"

¹⁷ Emme voi vaikuttaa siihen mihin tietoihin muut pääsevät käsiksi yhtä helposti kuin digitaalisella alustalla

haluaa. Tämä suo henkilölle mahdollisuuden kokeilla eri kasvoja, jotka eivät ole hänelle luontevia tai jotka ovat ristiriidassa hänen aikaisemmin ottamiensa linjojen ja/tai kasvojen kanssa. Digitaalinen ulottuvuus luo etäisyyttä ihmisen kasvoihin. Kasvot saattavat olla pikemminkin *naamio* kuin *kasvot*. Nolostumista ja sen tunnetta ei välttämättä esiinny, sillä käyttäjä ei näe sitä *omien* kasvojensa menetyksenä. Käyttäjä voi vain poistaa tai jättää tämän *virtuaalisen identiteetin* ja ottaa helposti käyttöönsä toisen. Tällainen ei ole mahdollista fyysisessä ulottuvuudessa, jossa emme voi koskaan täysin paeta kontekstista, jossa olemme kasvomme menettäneet.

Kasvojen säilyttäminen on varsin tärkeää. Sitä varten ihmisillä on tiettyjä *rituaaleja*, joiden avulla ylläpidämme niin omia kuin muidenkin kasvoja. Goffman on jakanut esseessään rituaalit kahteen luokkaan, välttely ja korjaaminen. Goffmanin mukaan kulttuurista huolimatta kasvojen säilyttämisen käytännöt valitaan samojen yhtenäisten käytäntöjen kehysten sisältä. *Mitä* ja *miten* näitä käytäntöjä painotetaan, on kulttuurisidonnaista, mutta taulukko, josta ne valitaan, on sama kaikille. (Goffman 1955, 216–217.)

Skotlannin saariyhteisössä tekemässään väitöskirjassa Goffman toi esille seitsemän kasvotyön taktiikkaa. Goffman oli jo väitöskirjassaan havainnut, miten nämä eri taktiikat jakautuvat välttelyyn ja korjaamiseen. Tässä yhteydessä hän ei puhunut kasvotyöstä, vaan tahdikkuudesta ja sosiaalisesta strategiasta. Esseessään Goffman kuitenkin nostaa esiin, että kasvotyön strategioista voidaan yhteiskunnassamme puhua tahdikkuutena tai sosiaalisina taitoina. Niiden käyttö itsessään ei tee sosiaalisesta tilanteesta toimivaa, vaan se, millainen vaikutus niillä tilanteeseen on. (Goffman 328–329, 1953; Goffman 1955, 217.) *On Face-Work*-esseessä Goffman ei nimennyt yhtään taktiikkaa, vaan kuvaili, miten *välttely* ja *korjaaminen* voivat ilmetä. Goffmanin väitöskirjassa esitetyt kasvojen ylläpitämisen menetelmät ovat seuraavanlaiset:

Seitsemän esitettyä kasvojen ylläpidon menetelmää (D: väitöskirja (1953) ja F: essee (1955), jonka jälkeen kunkin työn sivunumero/t)

- 1) Discretion = Tahdikkuus (D: 329 vertaa F: 218)
- 2) Hedging = Hivuttautuminen (D: 332 vertaa F: 218)
- 3) Politness = Kohteliaisuus (D: 336 vertaa F: 217–218)
- 4) Unseriousness = Vitsailu (D: 336 vertaa F: 218, 220)
- 5) Sangfroid = Kylmäverisyys (D: 338 vertaa F: 219, 223–224)
- 6) Feigned Ignorance = Näytelty välinpitämättömyys (D: 339 vertaa F: 219, 224)

7) Non Observance = Huomaamatta jättäminen (D: 340 vertaa F: 219, 225)

Suurin osa näistä taktiikoista voidaan nähdä välttelynä, sillä lähes jokainen niistä koettaa vältellä kasvojen menettämistä ja rituaalisen tasapainon menettämistä. Toisaalta osaa näistä samoista taktiikoista voidaan hyödyntää tilanteen *korjaamisessa*, jolloin vahinko tunnustetaan tapahtuneeksi ja yksi tai useampi henkilö on päätyntyn rituaalisen epätasapainon tilaan (Goffman 1955, 219).

Välttely. Välttelyä ilmenee monella eri tapaa, riippuen siitä, kuka välttelee ja mihin välttely *kohdistuu*. Helpoin tapa ymmärtää, mitä välttely on, on kirjaimellisesti *vältellä* jotain. Välttely ja *hivuttautuminen* ovat suojautumiskeinoja karttaa mahdollisia tilanteilta, joissa asian kohtaaminen saattaisi aiheuttaa uhkaa kasvoille. Toisin kuin välttelyssä, *hivuttautumisessa*¹⁸ on astuttu kanssakäymiseen, jossa suojakeinona tarjotaan osaa itsestä vähitellen ja vähätellen, ikään kuin tunnustellen sitä mahdollista linjaa, jonka muut hänelle suovat (Vertaa Goffman 1993, 332–335; Goffman 1995, 218). Suojautumisen lisäksi henkilö voi käyttää turvatoimia, jotka ilmenevät usein *kohteliaisuutena ja tahdikkuutena*¹⁹. Ne ovat turvatoimia silloin, kun niiden avulla pyritään välttämään kömmähdyksiä puhuen niin, että kuulijalle jää tilaa päättää itse, mitä puhuja on sanoillaan tarkoittanut²⁰. *Tahdikkuus* toimii turvatoimena myös silloin, kun ennalta arvioidaan, mitä toinen *arvostaa* ja mitä ei. Näin voidaan välttää sellaisia puheenaiheita ja alueita, jotka voisivat aiheuttaa rauhan rikkoontumisen. *Vitsailu* voi myös toimia turvatoimena, jolla voidaan todistaa, ettei itseään tai kunniaansa oteta liian vakavasti. Vitsailu asettaa myös oletuksen, ettei sanomisiaan tarvitse ottaa vakavasti, sillä ne ovat vain vitsejä. Näin pyritään välttämään vähintään vakavampia kasvojen menetyksiä. (Vertaa Goffman 1953, 329–332, 336–338; Goffman 1995, 217–218.)

Välttelyä voidaan harjoittaa silloinkin, kun itse vahinkoa ei kaikesta huolimatta voida estää. Tällöin esitetään, että tapahtunutta ei olisi tapahtunut. Tällaista välttelyä voidaan tehdä monin eri tavoin. *Huomaamatta jättäminen* on näistä välttelyistä ensimmäinen taso. Siinä käyttäydytään kuin asiaa ei olisi laisinkaan tapahtunut, esimerkiksi toisen kompuroinnin huomaamatta jättäminen. Etenkin Suomessa on varsin tyypillistä olla huomioimatta, kun toinen kompuroi tai liukastelee kadulla, sillä sen huomioiminen tekisi tilanteesta *nolompaa*. Niin

¹⁸ *Kasvotyöstä* esseessä *hedging* sana on käännetty: ”*suojautumalla*”, sekä siitä puhutaan *vähättelynä*

¹⁹ *Kasvotyöstä* politness & discretion ovat käännetty: ”*kunnioittava*” ja ”*hienovarainen*”

²⁰ Tai kuten Suomessa voitaisiin sanoa savolaisesta puhetyylistä: ”*vastuu siirtyy kuulijalle*”

kauan kuin kukaan ei tilannetta huomioi, voimme vähätellä tapahtunutta ja ajatella, ettei kukaan huomannut. Toisenlainen huomiotta jättäminen on huomioida tapahtunut *kylmäverisesti*. Silloin huomioidaan tapahtunut, mutta *ei* kuitenkaan sellaista tapahtunutta, johon liittyy uhkaava ilmaisu. Tämä taktiikka on helpompi ottaa, jos henkilö ei itse ole vastuussa tapahtuneesta. Hän voi välttää tilanteen omalla *itsehillinnällään*, joka tukee hänen omaa sokeuttaan. Erheen tehnyt voi myös *koettaa*, käyttää tätä välttelyn taktiikkaa, mutta silloin hän on täysin riippuvainen *muiden* yhteistyökykyisyydestä. (Vrt. Goffman 1953, 338–339, 340–342; Goffman 1955, 218–219.)

Toisenlainen välttelyn muoto on suoraan kasvoihin ja henkilöön itseensä kohdistuva. Henkilölle, joka syystä tai toisesta ei kykene ylläpitämään kasvojaan, annetaan tilaa joko koota itsensä tai *näytellään välinpitämätöntä*. Henkilölle annetaan tilaa ns. *koota itsensä*, mikäli hänet laitettu tilanteeseen, jota hän ei ole kyennyt ennakoimaan. Annettaessa henkilön *koota* kasvonsa uudelleen vältetään tiedostaminen hänen kasvojensa lipsumisesta ja niiden mahdollisesta menetyksestä. *Näyteltyä välinpitämättömyyttä* käytetään myös silloin, kun toinen on ottanut kasvoihinsa esimerkiksi sellaisia ominaisuuksia, joihin hän ei ole sopiva joko edellisten linjojen tai kontekstien takia tai hän menettää *ilmaisujensa hallinnan* kohtaamistilanteen aikana. (Vrt. Goffman 1953, 339–340; Goffman 1955, 219.)

Korjaaminen. Jos tilannetta tai kohtaamista, joka on ilmiselvästi ristiriidassa sosiaalisessa tilanteessa pidettyjen arvojen kanssa, ei pystytä välttämään tai estämään eikä ohittamaan, kanssaolijat ratifioivat sen vahingoksi, jotta tapahtuneeseen ja sen vaikutuksiin voidaan puuttua (Goffman 1955, 219). Korjaamisella pyritään palauttamaan se rituaalinen tasapaino, johon on päädytty. Goffman esittää, että tämä *korjaaminen* etenee rituaalinomaisesti. Syntyneen uhan voimakkuus ja itsepintaisuus määrittävät, millainen korjaustyö vaaditaan tasapainon saavuttamiseen. Korjaamisen vaiheet ovat haaste, tarjous, hyväksyntä ja kiitos. Tämä on rituaalisen käytöksen malli ihmisten välillä. Goffman kutsuu tätä rakennetta *vaihdoksi* (Goffman 1955, 219–221.)

Vaihto rakentuu vähintään kahdesta osallistujasta ja kahdesta *siirrosta*. Tällainen vaihto voi yksinkertaisimmillaan olla: ”Pahoitteluni” ja ”Eipä mitiä”. Vaihdon ensimmäisen vuoro on *haaste*, jonka kautta osallistujat ottavat vastuun nostaa esiin tapahtuneen virheikäytöksen. Loukattu voi kuitenkin kohteliaasti ennen haasteen tekemistä antaa loukkaajalle tilaa itse huomioida tapahtunut virhe ja aloittaa vaihdon toinen siirto, tarjous.

Tarjoussiirrossa annetaan henkilölle mahdollisuus korjata erhe ja palauttaa rituaalinen tasapaino. Tarjouksen tekijällä on monia taktiikoita valita, miten hän siirron tekee. Varsin yleinen taktiikka on yrittää esittää lieventäviä tekijöitä tai koettaa esittää, että erhe oli tehty vitsinä eikä sitä ollut tarkoitettu vakavasti otettavaksi. Tarkoituksena on määrittää loukkaava teko ja/tai tekijä uudelleen. Näin hyväksytään tapahtunut erhe, mutta liitetään se jouhevasti takaisin kanssakäymisen virtaan. Tämän lisäksi - tai sen sijaan - loukkauksen tehnyt voi antaa hyvityksen loukatulle tai rangaista itseään. Yleensä kyseessä eivät ole omat kasvot, jos loukatulle annetaan hyvitys. (Goffman 1955, 219–220; Goffman 1953, 336–338.)

Näiden kahden vuoron jälkeen *voi* tulla kolmas vuoro, jossa loukattu *voi* ottaa vastaan tarjouksen palauttaa ilmaisujärjestys, jos hän näkee tavan tyydyttäväksi. Hyväksymätön tarjous saattaa juontaa siitä, että haastettu ei näe erhettä niin suurena kuin loukattu sen kokee - tai siitä, ettei haastetta ollenkaan oteta vastaan ja loukkaavaa käytöstä jatketaan. Tällöin vastuu siirtyy takaisin haastajalle. Välttyäkseen kasvojen menetykseltä haastajan on reagoitava asiaan joko kärjistämällä tilannetta tai suurileisesti paikalta poistumalla (Goffman 1955, 221.)

Digitaalisessa kasvotyössä välttely on vaikeampaa, sillä kommunikaatiotilanteeseen tullessa ei voi olla täysin tietoinen, kuka on vastaanottajana ja mitä asioita tulisi vältellä. Kasvotyön välttelytekniikat painottuvatkin lähinnä henkilöön itseensä ja siihen, mitä hän jakaa itsestään toisille. Uuden, yksityisen tai vähän sisältöä tuottavan tilin voidaan nähdä tekevän *hivuttautuvaa* kasvotyötä, sillä henkilö välttää virhetilanteita jakamalla itsestään mahdollisimman vähän. Digikasvotyössä suurin osa taktiikoista painottuu *korjaamiseen* ja siihen, mikä nähdään hyväksyttävänä *vaihtona*. Kuten Goffman huomasi Skotlannin saariyhteisön tekevän, myös digikasvotyössä nojaututaan paljon huumoriin ja sen mahdollistamaan absurdiuteen, joka näkyy niin meemien käytössä kuin uhkauksissa Tumblr-alustalla.

2.2.3. Kasvot ja kanssakäyminen

Tässä luvussa avaan enemmän millaisena kasvotyö voi näyttäytyä eri konteksteissa, joissa sitä voidaan tuottaa. Olen jo aikaisemmissa luvuissa tuonut esiin, että kasvotyö on paljolti kontekstiriippuvaista. Lisäksi kasvotyö on riippuvaista *kasvoista* ja siitä, kuinka *kiintyneitä* näihin kasvoihin ollaan.

”-almost all acts involving others are modified, prescriptively or proscriptively, by considerations of face” (Goffman 1955, 217)

Goffman esitti, että lähes kaikki sosiaaliset kanssakäymiset nojaavat siihen, että ajattelemme tilanteessa *kasvoja*, niin omia kuin muidenkin. Kasvotyö ei kuitenkaan ole yksilöllistä, vaan se nojaa paljonkin muihin osanottajiin sekä siihen, mitä he ovat valmiita tekemään rituaalisen tasapainon eteen. Tämän takia ei voida katsoa esimerkiksi tahdikkuuteen vedoten, *kenen* kasvot ovat vaarassa vahingoittua, sillä muut kanssakävijät saattavat käyttää kasvotyötä ylläpitämään toisen kasvoja. Se, jonka ei voida luottaa pelaavan kasvojenylläpitämispeliä, aiheuttaa ongelmia riippumatta siitä, mikä on syy tähän epäluotettavuuteen. Kasvojenylläpitämispeliä pelataan paljolti sanattomalla, varovaisella vihjailulla ja muiden samanlaisella vastavuoroisuudella. Jos toinen osapuoli ei vastaanota vihjailua tai ei tue toisen ottamaa linjaa, ei sosiaalista kanssakäymistä nähdä positiivisena kanssakäymisenä. (Goffman 1955, 222–224.) Seuraavaksi esitän esimerkin, miten kulttuuri ohjaa kasvotyötä niin sen jäsenille kuin sille itselleenkin.

Mikä laulaen tulee, se viheltäen menee. Joka kuuseen kurkottaa, se katajaan kapsahtaa. Kel onni on, se onnen kätkeköön. Suomessa on paljon sananlaskuja siitä, kuinka omasta menestyksestä ei kannata kehuskella ja vitsejä siitä, kuinka vähättelevää kansaa suomalaiset ovat. Suomalaisessa kulttuurissa kasvojen ylläpitämiseen tarvitaan siis *vähättelyä*. Tahon, joka kehuskelee saamisillaan tai onnistumisillaan, puolestaan nähdään menettävän kasvoja. Tästä poikkeavat kuitenkin tilanteet, jotka nostavat kasvoja koko maalle, esimerkiksi jääkiekko ja Euroviisut²¹. Suomalaiset kokevat Suomen kasvot varsin alhaisina ja mitään saamattomina, mistä syystä kansainväliset onnistumiset nähdään positiivisina, kaiken onnena. Tästä poiketen kuitenkin pitää mainita jokavuotinen onnellisuusmittaus, jossa Suomi on menestynyt erittäin hyvin (Helliwell et.al. 2023). Mahdollinen negatiivinen reagointi onnellisuusmittauksen tuloksiin saattaa johtua siitä, että tulokset nähdään liian kehuskelevina, ”*kevytkenkäisinä*”. Tulokset ovat siis ristiriidassa yhteisesti hyväksytyjen kasvojen kanssa: ihmiset kokevat ristiriitaa, kun onnellisuusmittauksessa Suomelle annetaan liian hyvät kasvot. Tämä sitouttaa Suomen isompaan statukseen kuin millainen suomalaisten kansallisuustuntemus Suomesta on. Tutkimusta seuraa tulosten kyseenalaistaminen ja asiasta vitsailu sekä suomalaisten kasvotyö, jossa tutkimuksen tuloksille esitetään lieventäviä asianhaaroja, kuten kevät, itsemurhatilastot, se että asioista ei saa liikaa valittaa jne. Tämä kasvotyö ei ole suunnattu ulkomaille, vaan *sisäänpäin*. Kasvotyön korjausliike juontanee siitä, että kehu on tullut *itseltä* eikä *muilta*.

---

²¹ ”Torilla tavataan” juhliminen

Kilpailussa voittamisen myötä tuleva arvostus eli kehu tulee ulkopuoliselta taholta, mutta onnellisuustutkimus on kuin *itsensä* kehumista. (Goffman 1955, 224.) Näin perustellaan, miksi *linjat* eivät ole muuttuneet ja pikemminkin vahvistetaan niitä linjoja, joita kasvojen omaavat tekevät tiedon saatuaan: *vähättelyä*.

Goffman nostaa esiin niin esseessään kuin väitöskirjassaan välittömästä ja *välittyneestä* kasvotyöstä. Tällä hän erottaa kasvokkaisen kasvotyön esimerkiksi kirjeiden välityksellä käydystä. Goffman esitti että, *välittynyt* kanssakäyminen olisi *vaisumpaa*²², sillä muiden linjat pystytään havaitsemaan rauhassa kirjoitetusta tekstistä (Goffman 1955, 225). Nähdessä myös rituaalisten tekijöiden olevan äärimmäisessä muodossaan välittömässä kanssakäynnissä. Väitöskirjassaan Goffman on rajannut *välilliset* kommunikaatiot tutkimuksestaan ulos, mutta kuitenkin ajoittaen nostaen niitä esiin. Mielenkiintoisin huomio välittömän ja välillisen kommunikaation erosta, jonka Goffman nostaa esiin:

” *In mediated communication arrangements, the temptation to enter into collusive interplays is great partly because it can be so easily managed.*”

(Goffman 1953, 238–239)

Onkin varsin yleistä, että käymme keskustelua niin fyysisessä ulottuvuudessa, kuin digitaalisessa ulottuvuudessa samaan aikaan. Johtuen sitten sen helppoudesta, tai siitä, että keskustelumme digiulottuvuudessa ei ole nopea (se ei ole hetkelliseen aikaan sidottua).

Digiulottuvuuden kommunikaatio on lopulta kaikesta huolimatta *välittynyttä* kommunikaatiota, vaikka *fyysisyyden* puutetta koitetaan paikata esimerkiksi emoji- ja gifien avulla. Näin koettaen välttää sitä ymmärryksen virhemarginaalia, jota kommunikaatiossa voi tapahtua (Goffman 1953, 111). Tämä virhemarginaali, joka digikommunikaatioon sisältyy, pohjautuu paljolti siihen, että se on suurimmaksi osaksi tekstipohjaista kommunikaatiota, jota tuotetaan puheen omaisesti. Unohtaen, ettei vastaanottaja välttämättä saa kommunikaatiota samalla tavalla vastaan kuin puhuja on ajatellut. Goffmanin esittäessä kasvotyönteorian ja ajatuksensa välittyneestä kasvotyöstä ei digiulottuvuus ollut vielä muodostunut²³. Ei siis ole ihmeäkään, että Goffman ajatteli välittyneen kommunikaation olevan hillitympää. Toisin kuin välittömässä kanssakäymisessä *digin välittyneessä* kanssakäymisessä ei ole yhteisymmärrystä siitä missä ja milloin kanssakäyminen on soveliaista aloittaa, sekä siitä mistä puhutaan ja *kenen* kanssa

²² Alkuperäistekstissä: attenuated

²³ Pelkästään *Internet* tuli julkiseen käyttöön vuonna 1991 kts. lisää Nick Coulbry: *Social Theory and Digital Media Practice* (2012)

(Goffman 1953, 226). Pikemminkin päinvastoin, näitä rajoja on varsin niukalti, ja niitäkin on vain vähän. Osittain tähän vaikuttaa se, kuinka helposti keskustelut voivat *levitä eteenpäin*. Itse keskustelun aloittaja on saattanut koettaa rajata keskustelun käynnin joillekin tietyille tahoille, mutta syystä tai toisesta, keskustelu ei ole säilynyt vain näiden tahojen keskuudessa, vaan se on levinnyt (tai levitetty) sen ulkopuolisille. Taustalla voi olla lukuisia eri syitä, ja yhtenä näistä voi olla jakamisen *helppous*.

3. Aikaisempi digitaalinen tutkimus

Tässä luvussa käsittelen sitä, kuinka digitaalista kasvotyötä on käytetty aikaisemmissa tutkimuksissa digitaalisesta kommunikaatiosta, sekä kuinka Tumblr-sivustoa on aikaisemmin tutkittu. Aloitan luvun aluksi digitaalisesta kasvutyöstä avaten hieman näitä tutkimuksia, sekä miten tutkimuksen tekijät ovat kasvotyöteoriaa näissä tutkimuksissa käyttäneet.

Avaamani tutkimukset valikoituivat seuraavien syiden pohjalta: kasvotyöteoria on pääteorianana, eri näkökulma digitaaliseen kasvutyöhön, erilainen digitaalisen ulottuvuuden tila, sekä tutkimukset luovat koheesion keskinäisen tarkastelupohjan. Tutkimuksia on kahdelta eri vuosikymmeneltä, joka teknologian näkökulmasta on varsin huima ja digitaalinen kommunikaatio on osittain muuttunut sen aikana varsin suuresti. Mutta yhtäläisyyksiä kuitenkin näiden tutkimusten pohjalta löytyy. Tämä muiden tutkimusten lyhyt katsaus pohjustaa omaa tutkimustani siitä, kuinka kasvotyöteoriaa voidaan havaita, sekä käyttää eri tavoin digitaalisessa ulottuvuudessa ja sen kommunikoinnissa.

3.1. Digitaalisen kasvotyön tutkimuksia

Digitaalisen sosiologian haasteena on sen nimen epävirallisuus. Itse päädyin sanaan digi sillä se on kattavampi hahmottamaan sitä mistä moderni yhteiskunta rakentuu. Se mihin käsitteeseen sähköisten laitteiden avulla tuotettuun kommunikaatioon muut tutkijat ovat päätyneet on varsin laaja. Toki digi on näistä yksi, mutta muita sanoja esim. voivat olla: virtuaali-, sähköinen, online, CMC, jne. Tätä nostaa esille myös Tuija Virtanen ja Carmen Lee esille artikkelissaan *Face-work in online discourse: Practices and multiple conceptualizations* (Virtanen & Lee 2012, 2).

Marie L. Radford, Gary P. Radford, Lynn Silipigni Connaway, ja Jocelyn A. DeAngelis julkaisivat vuonna 2011 artikkelin: *On virtual face-work: an ethnography of communication approach to a live chat reference interaction*. He käyttivät tutkimuksessaan Goffmanin kasvotyöteoriaa tarkastellessaan kirjastonkäyttäjän ja työntekijän tekstipohjaista kommunikaatiota. Koska kyseessä on tavoitepohjainen keskustelu, joka käydään, on sillä tiettyjä rajoitteita siinä, *miten* henkilöt keskustelevat toisilleen. Redford et. al. (2011, 432) erottelevat fyysisen ulottuvuuden kasvotyön käydyistä sähköisestä tekstipohjaisesta kutsumalla sitä face-to-face (myöhemmin kasvokkaiseksi) FtF keskusteluksi. On ymmärrettävää miksi he esittävät tämän rajauksen, sillä heidän tutkittava aineisto on tekstipohjaista. Tämä kuitenkin herättää kysymyksen siitä voiko videokuvan (tai kenties VR²⁴ todellisuuden) avulla ”kasvokkain” käyty keskustelu nähdä *kasvokkaisena*, ja kuinka se puolestaan eroaa *fyysisen ulottuvuuden* kasvokkaisesta kasvotyöstä.

Se mikä artikkelista nousee esiin, on kuinka paljon konteksti vaikuttaa siihen minkälaisia *linjoja* henkilö voi ottaa, ja kuinka hän voi *sanattomasti* näitä tukea käyttämällä emojia (Redford et. al. 2011, 436–437). Toisin kuin omassa tutkielmassani, jossa aineistot eivät ole tavoitepohjaisia keskusteluita, on keskustelu paljon *hillitympää*. Osana taustalla saattaa olla myös sen sidonnaisuus *fyysisen ulottuvuuden* kasvoin, sillä keskustelut ovat yliopiston kirjaston työntekijän ja opiskelijan välisiä. Virtanen & Lee (2022, 1, 3) puolestaan esittävät: ”*Norms of face-work in online interaction shape and are shaped by offline practices*”. Tämä on esimerkiksi havaittavissa siinä, kuinka kommunikoimme kollegoille ja kuinka puolestaan toimitaan anonyymisti sosiaalisessa mediassa.

Nostin aikaisemmin huomioita siihen, kuinka vastuu kasvojen ylläpidosta siirtyy enemmän käyttäjälle, koska mahdollisesta vastaanottajasta ei ole entuudestaan paljon tietoa. Tämä on korostuneempaa silloin, kun puhumme sosiaaliseen mediaan julkaisemisesta. Kirjastotutkimuksessa opiskelijalla on keskustelussa enemmän tietoa siitä kasvotyöstä mitä keskustelulta vaaditaan, kirjaston työntekijän vastuulla puolestaan on saada selville avustettavansa *kasvot* esittämällä kysymyksiä, ja koettamalla samalla todistaa olevansa *ihminen* (Redford et. al. 2011, 439–445).

Sosiaalisen median vapaammasta kasvotyöstä on esimerkiksi Tuija Virtasen artikkeli: *Virtual performatives as face-work practices on Twitter: Relying on self-reference and humour* (2022). Virtanen nostaa tutkimuksessa esiin, kuinka tekstipohjaisella sosiaalisen median alustalla

---

²⁴ Virtual reality

tuotetaan kuin ”pieniä näytelmiä”, tuodessaan tehosteen tekstin ulkoasuun (Virtanen 2022, 135–136). Virtasen tutkimus on hyvä katsaus Twitterin ja internetin huumorin tyyliin, sekä siihen kuinka huumori toimii kasvotyön välineenä.

3.2. Tutkimuksia Tumblrista

Tumblr ei ole tutkimuskohteena samanlaisen suosion kohteena kuin Facebook tai Twitter. Rose Attun ja Melissa Terrasin (2017, 529–530) julkaisemassa tutkimuksessa: *What people study when they study Tumblr Classifying Tumblr-related academic research* ilmenee, että silloisesta 61²⁵ akateemisesta tutkimuksesta suurin osa tutkimuksista kiinnittää huomioita, *kuinka* Tumblr sivustona toimii tietyn kontekstin näkökulmasta, ja kuinka se sijoittuu sosiaalisen median kentälle. Artikkelissa huomioitiin kuinka monet tutkimuksista, jotka käsittelivät Tumblria eivät olleet tietoisia muista aikaisemmista Tumblr aiheisista tutkimuksista. (Attu & Terras 2017, 531.) Tämä oli varsinkin itselleni erittäin koomista, sillä minulla itsellenikin oli aluksi hankaluuksia löytää Tumblr-aiheisia tutkimuksia.

Tutkimus nostaa myös esiin Tumblrin tutkimisen haasteita; kuten sen, että julkaisujen kommenttien ajoittaminen on haastavaa, näin luoden illuusion siitä, että keskustelu on *tällä hetkellä* tapahtuvaa, vaikka keskustelun osat olisikin tehty viikkojen tai jopa kuukausien jälkeen (Attu & Terras 2017, 544). Tumblrista tehtyjä tutkimuksia on tämän jälkeen tehty kasvavissa määrin, ja seuraavat tutkimukset onkin julkaistu Attun ja Terrasin (2017) tutkimuksen *jälkeen*.

Camilla Vásquez ja Samantha Creel 2017 julkaisemassa artikkelissa: *Conviviality through creativity: Appealing to the reblog in Tumblr Chat posts* avataan hyvin niin itse Tumblr sivustoa ja sen ominaisuuksia, kuin yhtä klassista Tumblrin postaus tyyppiä: *chats*. Vásquez ja Creel (2017, 61–62) nostavat esiin, kuinka Tumblr alustana tukee niin rakenteiden kuin *pseudonyymin* kautta erilaisten ryhmien sisäistä keskustelua, jotka ovat useammin vähemmistöryhmiä. Tumblr ei sido käyttäjää omaan nimeen (jolleivät he näin tahdo), ja sen lisäksi *käyttäjäprofiililla* ei ole yhtä suurta roolia kuin muilla sosiaalisen median sivustoilla, sillä blogin tuoma sisältö omalle dashboardille on tärkeämpää. Asettaen kontekstin, joka ohjaa sisällön ymmärtämistä sisältöön itsessään, eikä riipu käyttäjästä. Rakentaen helposti sivustolle oman sisäisen

---

²⁵ Vrt. Williams, S., Terras, M. M. and Warwick, C. (2013) *What people study when they study Twitter: classifying Twitter related academic papers*. Jossa aineistona toimi 1161 artikkelia ja konferenssi paperia (p.11)

kulttuurikontekstin, minkä kautta sisältöä tarkastellaan. Tämä konteksti silti kuitenkin rakentuu paljolti ulkoisen viittausten varaan. (Vásquez & Creel 2017, 62–69.)

Positiivisena yllätyksenä itselleni onnistuin löytämään Tumblr-aiheisen tutkimuksen, joka käytti Goffmania. Ingrid Brettin ja Sarah Maslen 2021 julkaisema *Stage Whispering: Tumblr Hashtags Beyond Categorization* avaa sitä, kuinka Tumblr-sivusto käyttää sen alustan tageja rakentamaan niin identiteettiä, kuin kommunikoinnissa. Artikkelissa keskitytään siihen näkökulmaan tageista, joilla käyttäjät käyttävät hiljaisemman kommunikaation tilana: kuin näyttelijät, jotka kuiskaavat lavalla yleisölle, esitetyn salaisuuden kommunikaatiota (Brettin & Maslen 2021, 12). Tageilla pidetään jaetut postaukset ns. puhtaina ylimääräisestä, joka ei sovi keskusteluun.²⁶ Brettin ja Maslen (2021) havaitsivat tutkimuksessaan tagit käyttäjän identiteetin näkökulmasta, kuinka se ylläpitää heidän tekemäänsä blogin kokonaiskuvaa tai kuvaa heidän identiteetistään. Brettin ja Maslen (2021) kuitenkin myöntävät, että tämä on vain yksi tapa nähdä Tumblrin tagi -kulttuuri (Brettin & Maslen 2021) Omassa tutkimuksessani olen lähestynyt tageja postauksiin nostamisen näkökulmasta, mitä Brettin ja Maslen (2021) tutkimuksessa oli jätetty huomiotta sen tekemien rajausten takia (Brettin & Maslen 2021, 5–6). Vaikka olen käyttänyt Goffmanin dramaturgista kuiskauksen käsitettä, se kuka sen tekee, ja missä on muuttunut näkökulman muuttuessa. Brettin ja Maslen (2021) tutkimuksessa tageissa kuiskaajat ovat ”näyttelijöitä” itse, kun taas puolestaan omassani kuiskaajat *tuodaan* lavalle kuin *yleisöstä*. Tätä avaan lisää metodiluvussa.

Aikaisempaa tutkimusta suoraan digitaalisesta kasvotyöstä Tumblr-alustalla ei ole tehty, sitä on tehty eri alustojen aineistoista, joista suurin osa on ollut tekstipohjaisia aineistoja. Tämän lisäksi digitaalisen kasvotyön tutkimuksissa on pohdittu kuinka kommunikaatioon vaikuttaa niin *emojit* kuin *gifit*, sekä *meemit*. Etenkin emotit on havaittu olevan sävynosoitin (tone indicator), jolla koetetaan välttää suurempia väärin ymmärryksiä. Tumblr alustana ei ole tutkimuskohteena saanut yhtä suurta huomiota kuin Facebook tai Twitter, mutta kiinnostus siihen on kasvanut 2015 vuodesta eteenpäin. Onko tämä suosio hiipunut viime vuosina sivuston nähdyn ”kuolemisen” takia on vaikeaa arvioida ilman suurempaa tutkimusta asiaan. Tumblr-sivustoon tehdyt tutkimukset keskittyvät paljon sivun rakenteisiin, ja kuinka sivua voidaan hyödyntää eri yhteisöissä. Sivun mahdollistamat rakenteet ryhmien sisäiseen kommunikaatioon on osaltaan mahdollisesti selityksenä sille, miksi sivustosta on tehty paljon niin queer kuin feministisiä

---

²⁶ Tai tuomaan asialle lisää kontekstia, joka ei suoranaisesti lisää asian sisältöä, kuten itse olen alaviitteitä tässä tutkimuksessa käyttänyt. Ovatko alaviite käytäntöni Goffmanilta opittua vaiko kenties Tumblrin tagi kulttuurista?

tutkimuksia. On täysin mahdollista, että en ole onnistunut löytämään tutkimuksia, jotka olisivat lähempänä sitä mitä itse tässä tutkielmassa tutkin, mutta ne ovat käyttäneet eri käsitteitä kuin olen osannut käyttää etsiessäni erilaisia tutkimuksia aiheesta. Digitaalisen kommunikaation tutkimuksen ongelmana on, kuinka laajaa eri käsitteistöä samoista asioista käytetään. Osa näistä käsitteistä on alkanut yhtenäistyä joidenkin tutkimuskuntien ja tieteenalojen keskuudessa, mutta universaalia valikoitumista ei vielä ole muodostunut. Osaselityksenä tälle on teknologian nopea kehitys sekä kuinka kehittyvä teknologia mahdollistaa erilaisia kommunikaation mahdollisuuksia, näin tarvitteen erilaisen käsitteen kuin jo aikaisemmin esitetyt käsitteet.

4. Keskusteluanalyysi ja Tumblr

Digitaalinen ulottuvuus on laaja, ja se sisältää paljon eri tiloja (sekä sosiaalisia ulottuvuuksia), joissa tuottaa kasvotyötä. Omaa tutkielmaa rajatakseni, päädyin tarkastelemaan vain yhtä tilaa, jossa digitaalista kasvotyötä mahdollisesti tuotetaan. Kuten fyysisessä ulottuvuudessakin, on digitaalisen kasvotyön sisältö, linjat sekä rituaalit riippuvaisia siitä kontekstista, jossa sitä tuotetaan. Pohtiessani tutkielman havainnollistavaa aineistoa, nousi esiin varsin suosituksi noussut tutkimus kohde: Twitter²⁷ (Twitter kts. esim. Williams, Terras & Warwick 2013; Kalil et. al. 2022) Itselleni Twitter ei kuitenkaan ole alustana kovinkaan tuttu, enkä luottanut tietämykseeni sivustosta havaita kasvutyöhön tärkeitä elementtejä, jotka vaikuttaisivat havaintoihin digitaalisesta kasvutyöstä. Joten siirsin huomioni sivustolle, jonka käyttäjänä olen ollut yli kymmenen vuotta: *Tumblr*.

Ennen kuitenkin Tumblr sivuston ja sieltä keräämäni aineiston esittelyä, kerron käyttämästäni metodista. Tumblrista kerätyn aineiston kertomista helpottaa keskusteluanalyysin ja sen käsitteiden avaaminen.

---

²⁷ Nimi vaihtui vuonna 2023 X:si, viittaen kuitenkin omassa tutkimuksessani sivustoon Twitterinä, vähentääkseen hämmennystä, kun puhun sivustosta aikaisemmin tehtyihin tutkimuksiin

4.1. Keskusteluanalyysi

Analyysimetodinani toimi *keskusteluanalyysi*, sekä *osallistumiskehikon* käsite, joka on alkuperäisin Goffmanin *kehysanalyysistä*, käyttäen sitä omassa tutkimuksessa paljolti keskusteluanalyytikkojen katsantokannalta.

Keskusteluanalyysin luoja pidetään yhdysvaltalaisena sosiologiaa Harvey Sacksia, jonka kielitieteilijä Auli Hakulinen toi 1980-luvulla Suomeen (Hakulinen 1997, 13 & Vatanen 2021). Kielitieteilijä Anna Vatanen tuo esiin, kuinka keskusteluanalyysissä tarkastellaan aineistovetoisesti vuorovaikutuksen jäsentymistä pienestä havainnosta edeten isompaan kokonaisuvaan. Analyysi kohdistuu sosiaalisen vuorovaikutuksen jäsentymiseen tutkien itse vuorovaikutusta, sen rakenteita sekä resursseja. Vatanen tuo esiin kuinka keskeinen kysymys keskusteluanalyysissä on se, kuinka toiminnan kulku ja yhteisymmärrys saavutetaan käytännössä, ja miten niistä neuvotellaan. (Vatanen 2021.)

Keskusteluanalyysi kohdistaa huomiota vuorovaikutuksen sosiaaliseen jäsentymiseen, kuinka se muodostuu ja mikä siihen vaikuttaa. Tarkoittaen, että kielellisen ilmaisuuden, sen taukojen kuin fyysisen ilmaisuuden lisäksi huomioon otetaan konteksti joka tilalla ja ajalla on keskustelulle (Vatanen 2021). Omassa tutkimuksessani käytän Tumblr-sivustolle postattuja julkisia keskusteluketjuja, jolloin kirjoitetun tekstin kielellinen ulkoasu on tärkeää huomioida, sekä keskustelussa käytetyt kuvalliset meemit. Mikä eroaa tavallisen keskusteluanalyysin tutkimuksiin, jotka on tuotettu *fyysisen ulottuvuuden* keskusteluista, on *aika*. Aika on varsin elävä *digitaalisessa ulottuvuudessa*, se ei ole sidottu samoihin kronologisiin elementteihin tai tiloihin, ja se saatetaan jättää kokonaan huomiotta kommunikaatiotilanteissa.

Internetissä tuotettu kielellisyys on yksi keino, jolla tuotetaan *itseään*. Voidaan sitä verrata kuin puheenparteen tahi murteeseen. Toki on myös tärkeää ottaa huomioon kielellisyyttä tarkasteltaessa se alusta mille kirjoitus on julkaistu, sillä eri alustat mahdollistavat eri kirjoitusominaisuuksia. Omissa aineistoissani teksteissä ei esiinny tekstin korostuskeinoja, kuten **korostusta**, jotka ovat mahdollisia Tumblr-sivuston julkaisuissa. Ominaista internetin rajoittumisen teksti pohjaiseen keskusteluun on sen *roolipelaaminen* keskustelussa, jolloin voidaan tuottaa fyysisiä toimintoja tai luoda tekstillä taukoja ”puhuttuun” sisältöön (Katso lisää roolipelaustekstiominaisuuksista ja niiden käytöstä esim. sivuilta RPmedia (2011) ja Runescape Roleplay Wiki) (Vásquez & Creel 2017, 59–60). Aineistostani voidaan nostaa esimerkiksi

vaikkapa käyttäjä voidpumpkin, joka käyttää asteriskia indikoimaan tekstin esittävän toimintaa puheen sijaan (Klovni, 3).

Kuin internetin ulkopuolella käydyissä keskusteluissa on internetin keskusteluissa huomioitava myös missä kontekstissa keskustelu on käyty. Internetissä käytävissä keskusteluissa harvemmin oman ”puheenvuoron” lopuksi käytetään pistettä, elleivät he halua esimerkiksi korostaa sanomaansa. Tästä esimerkkinä voidaan tarkastella aineistoistani Lääkärit vs. Turrit, jossa vain yksi puhuja - boob-a-chu - käyttää pistettä, näin luoden painotuksen sanomalleen (Lääkärit vs. Turrit, 5).

Auli Hakulinen (1997, 32–33) nostaa esiin artikkelissaan *Vuorottelujäsennys*, kuinka vuoroista sopiminen on tärkeä osa sosiaalisesta järjestäytymisestä, ja kuinka tämän järjestäytyneisyyden säännöt ovat riippuvaisia toiminnan kontekstista. Hakulinen nostaa myös esille sen, kuinka vuorottain puhutun säätely on opittu normisto, johon ei ole ennalta opetettuja sääntöjä. Tästä kuitenkin poikkeaa sosiaalisen median kommunikaatio, sillä sen infrastruktuuri toimii sivuston alustavina kommunikaation sääntöinä. Toisaalta näitä sääntöjä ei ole virallisesti esillä, vaan nekin opitaan kontekstista, joka hahmottuu, kun käyttäjä kullakin alustalla viettää aikaa seuraten siellä käytyä kommunikointia sekä sen soljumista. Näiden sääntöjen tiedostaminen on tärkeää, kun analysoi alustalla tehtyä kommunikaatioita.

Hakulinen (1997) viittaakin myös eroon vapaan ja instituutionaalisen keskustelun välillä. Suurin huomio sen välillä mikä on *vapaata* ja mikä on *instituutionaalista* keskustelua, on paljolti se, että ennen keskustelua on ennalta päätetty keskustelun rakenteen säännöistä. Eli toisin sanoen instituutionaalinen keskustelu on rajoitettua, ja sillä on usein ennalta sovitut säännöt keskustelun kulkuun, jotka rajoittavat keskustelijoihin osallistujien keskustelua. Instituutionaalista keskustelua ovat esimerkiksi lääkärin vastaanotto tai haastattelutilanne. Vapaita keskusteluita ovat suurin osa keskustelutilanteista, tällaisia ovat esimerkiksi leikkikenttäkeskustelut tai kahvitaukokeskustelu. (Hakulinen 1997, 32–36.)

Sosiologi Anssi Peräkylä (1997) sanoo instituutionaalisen keskustelun olevan sellaista, jolla tehdään instituutionaalisia tehtäviä, mutta kuitenkin ottaen huomioon sen, että välttämättä kaikki keskustelut eivät tällaisia ole instituutionaalisissa tilanteissa. Peräkylä kuitenkin huomauttaa, kuinka sosiologian kannalta itsessään keskustelu on *instituutio*, joka toteuttaa tärkeitä yhteiskuntaelämän tehtäviä.

Hakulinen puolestaan esittää, kuinka jako vapaaseen ja instituutionaaliseen on osittain hypoteettinen ja metodologinen, sillä kaikki keskustelut ovat instituutionaalista. Jaosta instituutionaaliseen ja vapaaseen on kuitenkin tutkimuksen kannalta hedelmällistä, sillä se nostaa esiin jaossaan keskustelujen eri ominaisuuksia. (Hakulinen 2009, 55–65.)

Digitaalisessa ulottuvuudessa voidaan hahmottaa jako instituutionaaliseen kommunikaation ja vapaan välille muutamalla eri tavalla. Tällainen jako voidaan hahmottaa esimerkiksi viestittelyssä: sähköpostit viranomaiselle vs. pikaviestisovelluksessa viestittely kavereiden kesken. Toinen mahdollinen tapa jakaa kommunikaatio instituutionaaliseen ja vapaaseen on erottaa kommunikaatio sivustolla julkisen ja yksityisviestien kesken. Otetaan esimerkiksi Tumblr. Olen aikaisemmin avannut, kuinka sivustolla voidaan tuottaa julkista keskustelua (vastaukset, tagit ja julkaiseminen), tämän lisäksi sivustolla voidaan lähettää yksityisviestejä toisille käyttäjille²⁸. Näiden kahden keskustelun välille voidaan jakaa instituutionaalisen ja vapaan keskustelun raja.

Keskustelu, joka tapahtuu yksityisviesteissä, on usein vapaampaa, ja ei omaa samanlaisia sääntöjä, joita julkiset keskustelut puolestaan omaavat. Keskustelu, joka käydään yksityisviesteissä, on paljon vapaampaa, jossa tauot, rytmi sekä puhujavuorot eivät ole tiukasti säännönmukaisia. Näissä keskustelutilanteissa on jopa mahdollista puhua *päällekkäin* suhteellisen usein sekä helposti. Internetin struktuurin myötä se ilmenee keskustelusta esimerkiksi siten, että molemmat saattavat sanoa saman asian kuin peräkkäin, koska eivät ole tietoisia toisen aikeista. Tai viittaavat aikaisempaan sanottuun viestiin, joka on tullut samaan aikaan kuin itse on juuri vastannut. Yksityisviestien kielellinen ulkoasu on usein myös paljon vapaampaa kuin julkisten kirjoitusten, ja mahdollisten virheiden sekä erheiden korjaaminen on paljon helpompaa sekä nopeampaa (Hakulinen 1997, 35).

Julkiset keskustelut omaavat paljon enemmän säädöksiä sekä normeja kuin saman sivuston yksityisviestit. Itse alusta rajoittaa keskustelua, jota alustalla käydään sen rakenteiden puolesta, jotka mahdollistavat sekä rajaavat mahdollista kommunikaatiota. Sen infrastruktuurin lisäksi sivuston (sekä internetin) omat vakiintuneet normit vaikuttavat käytyihin keskusteluihin. Vaikka vapaassa keskustelussa on omat säännöt ja vuorottelurytmi, julkiset keskustelut sivustolla voidaan hahmottaa instituutionaaliksi, sillä niillä on ennalta määritellyt vuoron

---

²⁸ Hetken aikaa sivustolla oli toiminnassa ryhmäkeskustelut, mutta kahden ihmisen yksityisviestit on ollut sivustolla alusta asti

rakenteet, jotka ovat niin sosiaalisia kuin strukturaalisia. Usein julkiset keskustelut saattavat muuntua kuin paneelikeskusteluksi, haastatteluksi tai vastaavanlaisiksi. Tästä voidaan pitää esimerkkinä Lääkärit vs. Turrit keskustelua, jossa pukicho kuin johtaa käytyä keskustelua. Tällainen asettelu ei ole kovinkaan yleistä yksityisviesteissä, jotka ovat varsin spontaaneja tilanteita (Hakulinen 1997). Vaikka keskustelua, jota Tumbldrissa käydään (samoin kuin aineistoni) ei voi sanoa instituutionaaliseksi, verrattuna esimerkiksi kirjaston hakupalvelun keskusteluun, joka on paljon enemmän instituutionaalista (katso Redfold et. al 2011), ei se kuitenkaan rajaa Tumblr sivuston julkisesti käytyjen keskustelujen instituutionaalisuutta pois. Pikemminkin se osoittaa kuinka *vapaata* keskustelua käydään instituutionaalisissa rajoitteissa.

Dosentti Eeva-Leena Seppänen nostaa esiin artikkelissaan *Osallistumiskehikko* (1997, 156), kuinka puhujalla keskusteluanalyysissä tarkoitetaan lähinnä äänessä olijaa, ja vastaanottaja voi olla mikä tahansa taho, joka vaikuttaa millaiseksi keskustelu muodostuu. Goffmanin luoma käsite *osallistumiskehikko* alun perin tarkastelee vastaanottajia, ja näiden vaihtuvaa roolia ja suhdetta keskusteluun. Keskusteluanalyysissä osallistumiskehikko on kuitenkin muuttunut ottamaan puhujankin kehikkoon mukaan. (Seppänen 1997.) Omassa tutkimuksessani olen asettanut puhujan osallistumiskehikkoon, mutta olen myös käyttänyt Goffmanin puhujan *esittämismuotia*, sillä internetissä puhujat usein *esittävät* muiden *tekijöiden toimeksiantoja*. Esittäjä (tai animaattori) on puhuja, joka on ääneen lausuja, esittäjä voi olla oman sanomisensa tekijä (auktori) tai käyttää myös toista tekijää. Esittäjä voi myös sanoa toisen *toimeksiantajan* sanoja: toimeksiantaja on se, jonka ajatuksia ja arvoja puhe ilmaisee, jonka asemaa lausutut sanat tukevat ja joka on sitoutunut siihen, mitä ilmaistaan. (Goffman 1981, 144–145, katso myös Kajanne 1996.) Puhujan erottelu esittäjään, tekijään ja toimeksiantajaan on internet-keskusteluissa tärkeää huomioida, sillä toisten puheisiin on erittäin helppo viitata. Otetaan esimerkiksi aineistot Frankenstein ja Klovni, joissa käyttäjät: *there-is-still-some-liquor-left* ja *wellthatsspecific* esittävät toisen tekijän puhetta omassa puheenvuorossaan. *there-is-still-some-liquor-left* on ottanut osaksi omaa puheenvuoroaan *peepee the catin* auktoroiman twiitin, ja liittänyt tämän omassa puheenvuorossaan omaan, uuteen kontekstiin (Frankenstein, 1). *wellthatsspecific* on puolestaan ainoastaan esittäjänä *@punishedsk8er* Twitter-käyttäjän tekijyydelle ja toimeksiannolle (Klovni, 1). Samanlaista esittämistä, voi tehdä Tumbldrissa myös tageilla, kuten *book--wurm*, joka on vain esittäjänä *mothmammothin* tekijälle (Apollon Pallo, 2) Voidaan siis esittää, että *book--wurm* ja *wellthatsspecific* ovat esittäjinä *@punishedsk8er* ja *mothmammothin* auktorin toimeksiannoille.

Kuka on internetkeskusteluissa ratifioitu vastaanottaja? Puhuja on helppo osoittaa, mutta vastaanottaja, joka omalla toiminnallaan vaikuttaa siihen millaiseksi keskustelu muodostuu, on vaikeampi internetkeskusteluissa erotella (Seppänen 1997, 156). Osa sivustoista rajoittaa mahdollisiin keskusteluihin osallistumista vaatimalla käyttäjätilin sivustolle, eli toisin sanoen: *sisäänkirjautumisen*. Tällainen vaaditaan esimerkiksi Tumbldrissa, jotta julkaisuun voi vaikuttaa, oli se sitten vain tykkäämällä tai jopa vastaamalla. Joten kuvakaapatut keskustelut, jotka leviävät sivuston ulkopuolelle, ja niiden tarkastelu ilman käyttäjätunnusta voidaan määrittää *salakuuntelijoiksi* tai *sattumalta* kuuliijoiksi. Tämä jättää kuitenkin varsin suuren joukon *mahdollisia ratifioituja* kuuntelijoita, joilla on mahdollisuus vaikuttaa keskusteluun, vaikka he eivät olisi ”aktiivisesti” kuuntelemassa keskustelua. Suurin osa sivuston käyttäjistä voidaankin nimetä *sivustakatsojiksi*, he voivat havaita keskustelun tapahtuvan, ja heillä on mahdollisuus osallistua keskusteluun, mutta he eivät, syystä tai toisesta, näin kuitenkaan tee. (Goffman 1981, 131–132.) Erona fyysisen ulottuvuuden ja digitaalisen keskustelun on se, että puhuja ei itse puheensa aikana tiedä ketkä ovat ratifioituja vastaanottajia, ja ketkä ovat sivustakatsojia. Puhuja voi koettaa määrittää omat vastaanottajansa puhumalla niin, että puheen kontekstin paremmin ymmärtävät ottavat osaa keskusteluun, kuin ne, jotka eivät. Tämä on kuitenkin vaikeaa ennen kuin puhuja tietää *varmuudella* yhtäkään vastaanottajastaan. Internetin mahdollisia vastaanottajia voi siis kutsua *Schrödingerin vastaanottajaksi*.

Avaan *Schrödingerin vastaanottajan* käsitettä enemmän ensimmäisessä tulosluvussa 4.1. *Palava Roskis: Tumblr alustana*. Tässä kohtaa kuitenkin huomioiden, että omassa tutkimuksessani Schrödingerin vastaanottaja ei saa kovinkaan suurta roolia, vaikka sillä on vaikutusta aineistoihin, joita olen käyttänyt. Suurin osa Schrödingerin vastaanottajista aineistojen taustalla ovat ne, jotka ovat vain jakaneet aineistoja eteenpäin, ja saaneet ne esille useammalle käyttäjälle. Toisaalta voidaan sanoa, että kaikki aineistoissa alkuperäisen julkaisijan puheenvuoron jälkeen julkisesti kommentoineet ovat osaltaan Schrödingerin vastaanottajia, sillä julkaisija ei ole tiennyt, että he tulevat kommentoimaan siten, kuinka he kommentoivat. Postausten mukana olevat keskustelijat ovat saaneet *julkisesti ratifioidun* asemansa ottamalla näkyvästi osaa keskusteluun (tai joku muu on heidät asettanut julkisesti keskusteluun). Tutkimuksessani pidin kuitenkin hyödyllisenä käyttää käsitettä Schrödingerin vastaanottaja, sillä vaikka alkuperäinen julkaisija haluaa asian ymmärtävät ottavan osaa keskusteluun, eivät he kuitenkaan tiedä tuleeko näin tapahtumaan, ja kuinka monta näitä vastaanottajia (tietävää tai tietämätöntä) tulee olemaan ennakoita.

Seppänen (1997, 161) nostaa esiin, kuinka puhetilanteen osallistujat saavat erilaiset osallistujaroolit. Osallistujat saavat tämän lisäksi erilaisia *diskurssi-identiteettejä*, jotka niin vaihtuvat keskustelun kuluessa sekä *muodostavat* keskustelukehikon. Näitä identiteettejä voi puhuja käyttää tietoisesti tai tiedostomatta muotoillessaan puhettaan. (Seppänen 1997, 161.) Esimerkiksi aineistossa *Apollon Pallo* caspercryptid puhujan roolissaan muodostaa puheen vuoron, jossa ne, jotka ovat *tietäviä vastaanottajia*, saavat julkaisusta enemmän irti, koska he ovat tietoisempia kontekstia kuin sellainen, joka on *tietämätön vastaanottaja*. Tietämätön vastaanottaja voi katsoa julkaisua ja tehdä arvauksen annetuista vihjeistä kontekstissa, mutta se ei välttämättä anna oikeaa tulosta. (Seppänen 1997, 161; Apollon Pallo. 1.) Samassa keskustelussa *nudityandnerdery* liittyy keskusteluun meemipohjan, johon caspercryptid alkuperäisessä puheenvuorossaan viittasi, näin mahdollisesti muuttaen tietämättömiä tietäviksi vastaanottajiksi. Tämä ei tietäänkään olisi ollut mahdollista muuttaa keskustelunkehikkoa, jos book--wyrm ei olisi nostanut mothmammothin tagien kuiskailua julkiseen keskusteluun (Apollon Pallo, 2–3). Näin tuoden tietoutta muille vastaanottajille, ja muuttaen keskustelukehikkoa, joka mahdollisti sen jälkeen meemipohjan liittämisen, joka osaltaan kuin sulkee keskustelun piiriin.

Seppänenkin (1997, 162) nostaa esiin, kuinka keskusteluanalyysi on kontekstisidonnainen, ja kontekstia luovaa: keskustelijat ovat tietoisia, mistä, ketkä ja missä puhutaan. Mutta samalla luovat tilannetta uudelleen: laittaen toisiaan ja itseään erilaisiin rooleihin, luoden puhetilanteen ja osallistumiskehikon. Tämä on varsin samankaltaista kuin kasvotyö, jossa samat elementit esiintyvät, mutta sen kontekstina ovat pääsääntöisesti *kasvot*. Omassa tutkimuksessani muuttuva elementti on ollut *digitaalinen* konteksti, johon olen molemmat asettanut, joka on puolestaan tuonut uusia, muuttavia elementtejä molempiin. Keskusteluanalyysi on toisaalta tuonut tukevia elementtejä analyysiin aineistosta, nostaa siitä esiin keskustelun rakenteet, ja kuinka sivusto (alusta missä keskustelut on käyty) vaikuttaa osaltaan keskusteluihin.

4.2. Tumblr

Tumblr on mikrobloggaussivusto, joka perustettiin 2007, jolloin mikrobloggaus ei vielä ollut sosiaalisen median primäärimuoto. Tähän tarpeeseen vastaamisesta sivusto on saanut nimensäkin: *tumblelogging* (Vásquez & Creel 2022, 60). Mikrobloggaus on sittemmin muodostunut sosiaalisen median primääriseksi muodoksi Twitterin (perustettiin 2006) suosion kasvun myötä. Tumblr sivustona on yhä vahvasti tekstipohjainen bloggaussivusto, vaikka sivustolle voi jakaa kuvia, gifejä, videoita, ääni tiedostoja jne. Sivustolla jaetaan 8,7 miljoonaa postausta päivittäin (Press Information 2023). Tumblr sivustona voidaan nähdä varsin ainutlaatuisena tämän päivän sosiaalisissa medioissa (tosin Tumblr kuvaa itseään *mycelial network*²⁹) (About 2023). Tumblrissa käyttäjänä ei esiinnytä primäärisääntöisesti itsenä, vaan blogina, joka muodostuu profiilikuvasta, blogin nimestä (sekä mahdollisesti blogin kuvauksesta). Blogin identiteetti rakentuu myös sen mukaan, kuinka blogia *käytetään* (onko kyseessä esimerkiksi rpblogi, oman taiteen postaus, estetiikkablogi jne.) (tips 2022). Käyttäjällä itsellään on siis itse vapaa valinta siitä, kuinka hän sivustolla esiintyy. Keskusteluun osallistuja kuitenkin personifioidaan blogin profiilikuvan ja blogin nimen mukaan (kuin ollen käyttäjän kasvot (ulkoinen fyysinen olemus) ja nimi). Sivuston käyttäjät eivät kuitenkaan suuremmalti huomioi käyttäjän ”identiteettiä”, kun he sattumanvaraisesti lukevat heidän julkaisujaan, jotka ovat päätyneet sattumanvaraisesti heidän *dashboardilleen*³⁰ (tästä eteenpäin puhun dashina). Tämä voi juontaa mielenkiintoisiin kohtaamisiin, joista klassinen on esimerkiksi *one-time I dreamt* -blogi, joka julkaisee ihmisten unissa kokeneita asioita³¹ (one-time I dreamt 2023).

Tumblr mahdollistaa monenlaisen bloggauksen, mutta esimerkiksi sen käyttöominaisuudet ovat varsin suosittavia taiteilijoille, sillä käyttäjä voi jakaa (tästä eteenpäin reblog) taidetta omaan blogiinsa, jakaen sitä eri käyttäjille, joita taiteilija ei ehkä mahdollisesti olisi itse saavuttanut oman verkostonsa kautta. Jiejun Xu, matematiikan professori Ryan Compton, Tsai-Ching Lu & David Allen nostavat kuinka rebloggaus on sivuston pääsääntöinen sisällön tuottamistapa, sillä vain 7 % kuukauden aikana tuotetusta sisällöstä on *uusia julkaisuja* (Xu et al. 2021, 21). Huomattakoon tässä, että tuloslukuissa puhun *postauksina* sisällöstä, johon ei ole tehty

²⁹ Suom. sieni rihmasto

³⁰ Tumblrissa käytetty termi pääsääntöiselle sisällön tarkastelun sivulle (vrt. Tiktok *For You* sivu, Facebook *seinä* jne.)

³¹ Kts. esim. one-time I dreamt (2023) julkaisu: <https://one-time-i-dreamt.tumblr.com/post/736458205491871744/i-was-naked-and-for-some-reason-not-allowed-to-put>

muutoksia, joka on siis vain reblogattu eteenpäin ilman lisättyjä (muille näkyviä) kommentteja, ja julkaisuja taas sellaisina, joka tuottaa *uutta* sisältöä. Käyttäjä voi itse julkaista blogiinsa sisältöä, tai reblogata Tumblrissa näkemäänsä sisältöä omaan blogiinsa, joita hänen bloginsa seuraajat taas puolestaan voivat reblogata omaan blogiinsa. Näin sivustolle julkaistut sisällöt voivat helposti levitä sivun sisällä mahdollisimman usean käyttäjän nähtäviksi. Näin ollen Tumblrin kuvaus kuin sienirihmastoksi ei ole kovinkaan kaukaa haettu ajatus.

Käyttäjän julkaistessa (joko rebloggaamalla tai julkaisemalla uutta sisältöä) blogiinsa, hän voi postauksen laittaa #tageja (risuaitoja). Tagien tarkoitus on helpottaa sivustolla asioiden löytämisen, joko omassa blogissaan, toisen blogissa tai itse sivustolta etsimisessä. Tällainen tagi voi esimerkiksi olla vaikkapa #kukka, joka etsii kaikki mahdolliset sisällöt, jotka tällä tagilla voi löytää. Hakua voi rajata sen mukaan minkälaista sisältöä on etsimässä, jos on hakemassa sisältöä Tumblr sivustolta (tätä rajausta ei voi tehdä blogien sisällä). Tumblrin käyttäjäkunta on kuitenkin tämän lisäksi ottanut tagit käyttöönsä niin sanotusti *hiljaiseksi* keskustelualueeksi. Esimerkiksi (jatkaen aiempaa esimerkkiä), jos käyttäjä tulee vastaan hauska kukkakuva voi hän reblogaus tilanteessa laittaa esimerkiksi tageihin: #kukka #ompas hauska kukka³². Joskus tagit voivat olla varsin pitkiäkin kirjoituksia, joissa pohditaan tai reagoidaan reblogattuun sisältöön (Brett & Maslen 2021). Esimerkiksi book--wyrn nostaa aineistossa *Apollon pallo*, tällaiset tagit keskusteluun esille (Apollon Pallo, 2). Tämän tyylinen käytäntö on varsin tavallista sivustolla: syystä tai toisesta, käyttäjä ei ole halunnut lisätä omaa kommentaariota reblogaamaansa keskusteluun. Mutta joku muu käyttäjä (oletettavasti blogin seuraaja) näkee, että tageihin piilotettu kirjoitus tulisi nostaa esille, muiden huomioon ja osaksi isoa keskustelua.

Tumblr mahdollistaa keskustelua monessa eri tasossa käyttäjälleen, hän voi osallistua suoraan keskusteluun, tai hän voi kommentoida sitä tageissa, jottei hän esimerkiksi riko sitä keskustelua mikä on käynnissä, tai hän ei luota siihen, mitä muut haluavat kuulla hänen ajatuksistaan asiasta. Tai hän kenties haluaa vain ilmaista niitä mahdollisia tunteita, joita hänessä postaus herätti.

Nämä kaksi keskustelun tasoa ovat olleet Tumblrissa mahdollisia alusta asti, mutta kolmanneksi uudemmas muodoksi on muodostunut *vastaukset (replies)*, jotka ovat kuin Tumblrin kommenttikenttä. Nykyinen vastauksien formaatti sivustolla on ollut vuodesta 2016, jolloin

---

³² Tumblrissa tagit kirjoitetaan erikseen toisinkuin esim. Twitterissä, jossa sama olisi: #ompashauskakukka

päivitys uudisti vastauksia, mahdollistaen itse julkaisijan vastata, sekä mahdollisti samaan postaukseen vastaamisen useampaan kertaan, uutisoi journalisti Napier Lopez *The Next Webissä* (Lopez 2016). Vastauksista on tämän päivityksen myötä muodostunut varsin vapaa kommentointialue, jota Tumblr itsekin kuvailee: ”--less of a commitment than a reblog, and more public than a message.”. Vastaaminen postauksiin on mahdollistanut käyttäjien osallistumisen julkisesti myös niihin postauksiin, joita hän ei rebloggaa omaan blogiinsa, mutta haluaa jollain tapaa silti ottaa osaa. (Help 2023.) Tumblr käyttäjien keskuudessa sanattomaksi säännöksi onkin muodostunut, keskustelu, joka käydään vastauksissa jää vastauksiin, eikä sitä tuoda ns. julkisiin postauksiin. Tällaisesta hiljaisesta sanattoman säännön rikkomisesta esimerkkinä on aineisto *Art Medium*, jossa lycanthropyke *nostaa* cryptidshufflen vastauksen julkisesti kommentoitavaksi (Art Medium, 2). Tämä kuin rikkoen Tumblrin antaman lupauksen sille, että vastaaminen on pienempi sitoutuminen postaukseen, lycanthropyken toiminta kuin pakottaen cryptidshufflen vastaamaan kommentilla rebloggaus keskusteluun.

Erving Goffman usein havainnollisti sosiaalisuutta teatterin käsitteiden kautta. Tumblrin kolme keskustelun tasoa voidaan esittää teatteri asetelussa seuraavanlaisesti: Rebloggaus-pohjainen keskustelu on näytelmä, jota seuraa yleisö, joka on pimennossa sen esiintyjiltä esityksen aikana. Niin näyttelijät, kuin yleisökin voivat näytelmän aikana käydä kuiskaten keskustelua tageissa, mutta joku yleisöstä voi raahata lavan parrasvaloihin jonkun kuiskaajan (näyttelijä tai katsoja) ja lausua heidän sanomansa julki muiden kuultavaksi. Tämän lisäksi kulisseeissa voidaan myös käydä keskustelua, joka saattaa liittyä näytelmään tai lähteä toisille raiteille. On varsin epäsuotavaa raahata lavan kulisseeista ihmisiä lavalle muiden nähtäväksi. Asettaen kulisseeista tuodun tilanteeseen, jossa hän joko ”pakenee paikalta” tai asettuu myös ”näyttelijän” rooliin. (Goffman 1981, 133–134.)

4.3. Aineistona Tumblr postaukset

Aineistona tässä tutkielmassa on viisi Tumblr-sivustolta otettua keskustelupostausta, sekä yksi lyhyt sarjakuva (kts. Liitteet). Itsessään aineistojen sisältö (asiat mihin aineistoissa käyty keskustelu viittaa) ei ole itsessään tutkimuksen kohteena, vaan se kommunikaatio ja kanssakäyminen, joka postauksissa muodostuu. Aineistoni on vain pieni leikkaus siitä, millaisia kommunikaatiotilanteita sivustolla käydään ja tuotetaan, mutta kuvaten kuitenkin Tumblr-

sivuston kulttuurin kontekstia niin sisällössään kuin kommunikaatiotavoissa. Jokainen aineisto eroaa kommunikaatiotilanteena tuoden esiin erilaisia aspekteja Tumblr-sivuston kommunikaatio-ominaisuuksista, sekä mahdollistaen erilaisten kasvotyötilanteiden ja menetelmien tarkastelun. Seuraavaksi kerron aineiston hankinnasta ja siinä esiintyneistä ongelmista, jonka jälkeen avaan itse aineistoja, joista muutaman olen jo aikaisemmin maininnut.

Aineiston etsimisen tutkielmaan koin aluksi varsin vaikeaksi, sillä sivustona Tumblr ja sen rihmasto ei ole tutkijalle alusta, josta voi vain nopeasti käydä asioita noukkimassa, kuten Tohtori Indira Neill Hoch huomauttaa (Hoch 2022, 70). Tumblrissa julkaistaan 8,4 miljoonaa postausta päivittäin, näiden joukosta kommunikaation tilanteiden postausten löytäminen, etenkin sellaisten, jotka sopisivat tutkimukseeni, esittäytyi haasteelliseksi. Vaikka omat verkostoni on laajat, ja olen itse käyttänyt sivustoa useat vuodet, eivät ne olleet kuitenkaan sellaiset, joissa tutkimuksen aineisto olisi tyypillistä. Sillä vaikka Tumblr mahdollistaa rebloggaus-pohjaiset keskusteluketjut, eivät ne kuitenkaan ole alustan päätyypillisin sisältö. Vaikkakin usein tällaisia postauksia usein kuitenkin levitetään Tumblrin ulkopuolelle, kuten esimerkiksi Redittiin³³ tai Twitteriin. Pitkiä keskusteluketjuja³⁴ tosin löytyy helposti roolipelausblogeista³⁵, mutta tämä ei aineistona toimisi omassa tutkielmassani sillä se on sidottu enemmän roolipelaamisen rituaaleihin ja normeihin. Enkä ole omassa tutkielmassani näitä tarkastelemassa. Etsin siis aineistoksi *vapaata* keskustelua, joka ei ole sidottu tiukasti säännönmukaisesti tiettyihin käytäntöihin ja rituaaleihin (sivuston asettamissa rajoitteissa). Tällaisten keskustelulankojen löytäminen on kuitenkin haasteellista, sillä niiden etsiminen tagien kautta harvemmin tuottaa tulosta, sillä ne pikemminkin ”uppoavat” sivun kulttuurilliseen tietoisuuteen. Siksi päädyinkin pyytämään aineiston etsimisapua kaveriltani digiulottuvuuden kommunikaation alustoja hyödyntäen. Tiesin kaverini tallentavan kuvakaappauksia Tumblr-keskusteluista puhelimeensa, ja näitä pyytäessäni sainkin pian useamman kymmentä kuvaviestiä Facebook Messengerin kautta erilaisista Tumblr keskusteluista. Tämä on osaltaan vaikuttanut siihen, että valikoidut aineistot ovat varsin humoristisia (ainakin Tumblr-kulttuuripiirissä). Näistä lähemmän tarkastelun ja karkean analyysin kokeilun pohjalta

---

³³ Esimerkiksi aineistoni Klovni löytyy helpommin Reddit sivustolta kuin Tumblrista

³⁴ Pitkä roolipelauskeskustelu postaus esim. good-wizard2 (2024) roolipelikeskustelu: <https://www.tumblr.com/good-wizard2/748065715874070528/gw-is-sneaking-up-on-you-good-wizard?source=share>

³⁵ Roolipelausblogi yleensä rooli pelaa jotain yhtä tiettyä hahmoa muiden roolipelausblogien kanssa, ja nämä blogit eivät tuota muuta sisältöä kuin tämän henkilön roolipelausta. Kts. Esim. @good-wizard2 Tumblrissa: <https://www.tumblr.com/good-wizard2>

valikoitui viidestä aineistostani neljä, sillä olin itse vihdoin muistanut Lääkärit vs. Turrit keskustelun olemassaolon. Osaan aineistoista pystyin löytämään ns. alkuperäislähteen, jonka olen sisällyttänyt Liitteet-osuudessa.

Tumblr-sivuston sisäisestä kulttuurin tietoisuuteen uponneesta postauksesta on esimerkiksi tutkielman ensimmäinen aineisto, jonka olen nimennyt Lääkärit³⁶ vs. Turrit (Suomen kielen termi aineistossa esiintyvälle Furry-sanalle). Postaus on tunnettu niin Tumblr-sivustolla, kuin muillakin sivustoilla, jonne postausta on jaettu kuvankaappauksina. Postauksen laajalle levinneisyyttä (etenkin Tumblrin kulttuuripiirissä) voidaan esittää todisteena sitä, että *coolfrogdude* -blogi piirsi postauksen sarjakuvaformaattiin. *coolfrogdude*, esittää itsessään blogin esittelyssä: ”Just drew some comics based on funny poasts ive seen on the internets”. *coolfrogduden* piirtämä sarjakuva loppuu *kolbyen* kommenttiin: ”*You could if you weren’t a fucking coward*”, kun oma otokseni samasta postauksesta jatkuu vielä kahden kommentin verran. *coolfrogduden* versio on se, joka on tunnetuin versio postauksesta, ja se oli itsellenikin alkuperäisen aineiston muoto. Aloittaessani tarkastelemaan Lääkärit vs. Turrit keskustelua huomasin, kuinka se ajoittuu varsin pitkälle aikavälille: keskustelu ei käydä yhden päivän tai päivien aikana, kommenttien välissä on jopa kuukausia. Aikatila internetissä tapahtuvien keskustelujen suhteen on siis varsin muokkaantuva. *pukichon* blogista voi myös löytää useita eri versioita ns. samalle keskustelulle, johon on osallistunut muita osanottajia. Nämä eivät kuitenkaan ole syystä tai toisesta saaneet yhtä suurta huomioita osakseen. Sarjakuva kuvaa hyvin, kuinka postauksen lukija (joko dashillaan tai jossain muualla) näkee käydyin keskustelun, yhtenäisenä nopeasti käytynä keskusteluna, mitä se ei ole ollut aikanaan keskusteluun osallistujille.

original thread by @pukicho and several other users

Kuva 2: Sarjakuvan selite

Varsin monet ovat nähneet vain *coolfrogduden* piirtämän sarjakuvan, ja tätä kautta tulleet tietoisiksi tapahtuneesta postauksen keskustelusta. Mikä on osaltaan saattanut vaikuttaa sen formaatin postauksesta suosioon, sillä *coolfrogdude* linkittää piirtämänsä postauksen sarjakuvan selitteeseen (katso kuva 2). *coolfrogduden* piirtämän sarjakuvan pystyy esimerkiksi löytämään Redditt- tai Twitter-sivustoille jaettuna, sekä esimerkiksi YouTubesta ääninäyteltynä³⁷. Molemmat keskustelut pystyvät myös varsin helposti

³⁶ Aineistossa *doctor*, kyseessä on siis vertailusta lääketieteen lääkärin ja turri artistien välillä

³⁷ Kts. esim. JelloApocalypse (2022): Doctors vs. Furries (COMIC DUB)

<https://www.youtube.com/watch?v=tNAHyFCDy54> (Haettu 25.4.2024)

löytämään Google haulla ”Tumblr furry post”, jossa molemmat tulevat esiin ensimmäisten hakutulosten joukossa (jos haut tehdään perus Google haulla, ne voivat näkyä myös kuvahaku osuudessa). Google haun tuloksiin vaikuttaa aikaisemmat haut, joten liitin esimerkin siitä miltä Google haun tulokset saattavat näyttää sellaisella, joka ei ole hakenut aiheeseen liittyvää tietoa aikaisemmin.

Kuvahaussa saattaa näkyä niin sarjakuva kuin postaus

Linkki sarjakuvaan coolfrogduden Tumblr blogista

Linkki keskustelu postaukseen Pukichon Tumblr blogista

Kuva 3: Google haku tehty 12.1.2024

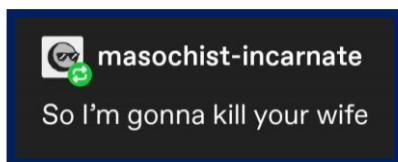
Tumblr-pohjaisten aineistojen keräämisen toisena omalaatuksena haasteena voi pitää sitä, kuinka niiden alkuperäisen postauksen ajoittaminen voi olla *joskus* ongelmallista. En omassa tutkielmassani huomionnut postauksen suhdetta reaaliaikaan juuri lainkaan, sillä se ei Tumblr-sivustolla ole harkinnassa, kun käyttäjä kommentoi postausta. Tähän päädyin myös siksi, koska pystyin ajoittamaan vain osan julkaistuista kommentteista, mutta joidenkin kommenttien kohdalla ajoittaminen ei ole edes mahdollista. Tämä johtuen siitä, että kommenttien alkuperäiset julkaisijat ovat poistaneet joko julkaisun tai bloginsa. Poistettu blogi näkyy muille käyttäjille ”anonyymi” profiilikuvana, jonka käyttäjät tietävät tarkoittavan poistettua blogia³⁸. Esimerkiksi aineistoissa Lääkärit vs. Turrit & Frankenstein, aineistojen poistettujen blogien profiilikuvat ovat erilaiset sillä ne ovat tallennettu eri sivustojen versioiden aikoina (vertaa

³⁸ Uudempien päivitysten myötä nykyään myös *deactivated* näkyy blogin nimen perässä

Frankenstein: shakescene & Lääkärit vs. Turrit: trillizard420). Tumblr kuitenkin ei poista reblogattua sisältöä, vaikka alkuperäinen poistettaisiinkin, ja poistettujen blogien välistä keskustelua voidaan yhä postata ilman ongelmia. Kuten esimerkiksi aineisto: *Frankenstein*, jossa keskustelun käy sittemmin bloginsa *deaktivoineet*. Mutta heidän käymänsä keskustelu kuitenkin yhä ironisesti ”elää” yhä sivulla, muiden aktiivisten blogien eteenpäin jakamana.

Aineisto itsessään on kerätty erilaisin kuvankaappauskeinoin. Osa aineistoista on otettu suoraan Tumblr-sivustolta, käyttämällä *capture node screenshot* työkalua, kun puolestaan osa on otettu vain tavallisella *kuvankaappauksella*. Olen tarkoituksella jättänyt aineistojeni postauksista pois niiden *notes*, joissa näkyy kuinka paljon (sekä sen avaamalla, miten) postauksen kanssa on kanssakäyty. Psykologi Joanne Meredith nostaa esille artikkelissaan *Conversation Analysis and Online Interaction* (2019, 253) kuinka näiden analysointi ja mittaus eivät ole ehkä edes mahdollisia keskusteluanalyysimetodin avulla, tai edes merkityksellistä. Huomasin nopeasti omassa tutkimuksessani, että en kykene jälkeinpäin havainnoimaan, kuinka *notes* ovat vaikuttaneet keskusteluun, ja sen käyneisiin. Ainoa vaikutus, joka voidaan esittää, on Lääkärit vs. Turrit aineistosta, jossa *unnicer* tulee tilanteeseen *viisi kuukautta* sen jälkeen, kun kolbye on julkaissut kommenttinsa. kolbyen kommentti on julkaistu 3.3.2018, kun unnicerin puolestaan 23.8.2018. Kuluneen ajan, sekä unnicerin kommentin perusteella: ”*what the every loving fuck is going on*”, voidaan esittää, että postaus saavutti unnicerin, koska sitä oli jaettu paljon, sekä sillä oli mahdollisesti jo paljon noteja hänet saavuttaessaan. Tämäkin on loppujen lopuksi vain hypoteettista arvailua, sillä on varsin vaikeaa jälkeinpäin määritellä näitä tämän konkreettisemmin. Yhtenä tekijänä tähän on se, että toisin kuin postaukset, kaikkien notejen ajoittaminen on lähes mahdotonta itse postajaalle, ja ulkopuoliselle mahdotonta. Tämä johtuen tykkäyksistä, jotka eivät saa aikaleimaa milloin niillä on postauksesta tykätty.

Tutkimuksessa olen siis käyttänyt viittä postausaineistoa, sekä yhtä sarjakuvaa. Olen nimennyt aineistot seuraavanlaisesti aineistot ovat: 1) Lääkärit vs. Turrit (Lääkärit vs. Turrit: Sarjakuva), 2) Art Medium, 3) Klovni, 4) Frankenstein, ja 5) Apollon Pallo. Olen ensimmäisen aineiston nimen pituuden takia lyhentänyt sen viittauksissa L. vs. T muotoon. Koska aineistot ovat postauksia, joissa on 3–12 kommenttia, olen numeroinut kunkin aineiston kommentit, jotta niihin viittaaminen on selkeämpää. Aineistot löytyvät numeroituna tutkimuksen lopusta Liitteet osuudesta. Esitän tässä lyhyesti, miten viittauskäytäntöni toimii. Esimerkiksi jos olen viitannut masochist-incarnaten kommenttiin neljännessä aineistossa: Frankenstein, 2. Ensin nimeän

Kuva 4: Neljäs aineisto toinen kommentti (Frankenstein, 2)

aineiston, jonka jälkeen laitan sen kommentin numeron/numerot, joihin viittaa. Ilman kommentti numeroita, olen viittänyt koko aineistoon. Tällä helpottaen sitä *mihin* aineiston kohtaan olen viittaamassa. Seuraavaksi avaan itse aineistoja, ja sitä minkä pohjalta olen ne nimennyt. Käyttäjistä puhuessa olen aina kirjoittanut heidän nimensä kuten ne ovat aineistoissa esiintyneet, kuten on tutkimusalan käytänteenä.

Suurimpana aineistona, ainakin kommenttien määrässä, on keskustelupostaus, jonka taustasta olenkin jo avannut Tumblr-alustalla: Lääkärit vs. Turrit (tunnettu englanniksi Doctors vs. Furies). Keskustelu koostuu 12 kommentista, joista eniten yksittäinen käyttäjä, käyttää alkuperäinen julkaisija (ja keskustelun aloittaja) pukicho, joka on puhujana viisi kertaa. Keskustelu rakentuu paljoltikin pukichon vastaamiseen muille kommentoijille, ja alkuperäisen kommenttinsa puolustamisen ympärille. Keskustelu, joka aineistossani esiintyy alkaa, ja loppuu pukichon kommentteihin, mutta kommenttien välillä on melkein vuoden päivät, sillä ensimmäinen kommentti on julkaistu 28.10.2017, kun taas aineiston viimeinen kommentti puolestaan on julkaistu 23.8.2018. Tämä ei kuitenkaan aineistossa itsessään ilmene, sillä Tumblr-sivusto on kuin rakennettu irralliseksi reaaliajasta pitääkseen käyttäjän huomion kiinnittyneenä dashille ja sen sisältöön kuten Nicholas Proferes ja media tutkimuksen apulaisprofessori Katherine E. Morrissey nostavat esiin (2020, 26–28). Tämä ajan irtaannuttaminen sisällöstä, helpottaa sen näkemistä yhtenä kerralla tuotettuna kokonaisuutena, ja olenkin analysoinut sitä tutkimuksessa tästä lähtökohdasta käsin. Se mikä vaikutus reaaliajan kulumisella on käyttäjien linjan ottoon ja kasvoihin ollut kommenttien välissä on vaikeaa aineistojen avulla luotettavasti analysoida. Siksi päädyin aineiston analyysissä tarkastelemaan sitä, kuinka käyttäjät sen näkisivät ja mahdollisesti kokisivat lukiessaan sitä dashissaan.

Lääkärit vs. Turrit aineisto sisältää Tumblrille tyypillisiä keskustelun elementtejä, joka nostaa esiin kasvotyön riippuvaisuutta kulttuuriin. Esimerkkinä tästä voidaan nostaa pukichon kommentti: ”*You will die in 7 days*” (L. vs. T, 8). Tällainen on sivustolle varsin tyypillinen kirouksen tyyli, etenkin kommunikaatio tilanteessa, jossa koetaan, ettei tavallinen argumentti toimisi yhtä hyvin, samalla antaen keinon poistaa itsensä tilanteesta ilman, että menettää kasvojaan (Goffman 1955, 221).

Mitä itse aineistossa käydyn keskustelun sisältöön tulee keskustelussa tärkeimmät osat ovat internetin yleinen näkemys ja suhtautuminen turreihin, sekä kuinka lääkäreitä kritisoidaan internetalustoilla. Turrit on antropomorfisten eläin hahmojen ympärille muodostunut alakulttuuri, joka saa internetissä osakseen kiusoittelua, ja jolla on ollut negatiivinen maine, kuten taiteiden maisteri Ruu Kumpulainen tuo esiin tutkimuksessaan *Katsaus turrifandomiin ja fursonalle annettuihin merkityksiin* (2023). Klassinen vitsi etenkin internetpohjaisilla alustoilla on, että turrit ovat hyvin tienaavia, jonka takia turritaidetta piirtävät taitelijat voivat tienata hyvin, kuten journalisti Kylie Robinson tuo esiin *Insider* artikkelissaan. (Robinson 2022)³⁹. Tästä tietoisena voi esimerkiksi havaita kuinka *pukicho* ottaa sen linjan keskustelussa, ja kuinka *trillizard420* reagoi mentyään tätä linjaa vastaan (L. vs. T., 1–4). Lääkärit vs. Turrit aineiston rinnalle, ikään kuin sitä tukemaan, otin mukaan myös siitä piirretyn sarjakuvan havainnollistamaan kuin ”sielunmaisemaa” keskustelulle, sekä nostamaan esille, kuinka keskustelun kävijöiden identiteetti personifioituu vastaanottajille heidän profiilikuvien ja käyttäjänimen pohjalta. Sarjakuva tuo myös hyvin esiin, kuinka keskustelun vastaanottaja

Kuva 6: Sonic The Hedgehog Joke bookin alkuperäinen versio

Kuva 5: Alkuperäinen meemipohja

näkee keskustelun kuin tapahtuvan samassa tilassa kuten *fyysisen ulottuvuuden* keskustelu, myös ajallisesti. Mutta mitä se ei kuitenkaan ole ollut keskustelijoille alkuperäisessä postauksessa.

Kaverini kautta saaduista kuvankaappauksista Goffmania täynnä olevat ajatukseni kiinnitti huomiota ensimmäisenä keskusteluun, jonka nimesin sen keskeisimmän elementin mukaan: *Art Medium* (Art Medium, 2). Postaus koostuu kolmesta kommentista, jotka on käyty lycanthropyden ja cryptidshufflen välillä. Mielenkiintoisimmat osuudet ovat postauksen toinen ja kolmas kommentti. Toinen kommentti sisältää kuvankaappauksen cryptidshufflen kirjoittamasta *vastauksesta*, jossa hän tiedustelee postauksen kulisissa mitä guassi (aineistossa: gouache) on. Nostaen esille Tumblrin eri ”tasojen keskustelua⁴⁰”, kuin konfliktia kommunikaatiossa. Kolmas postauksen kommentti on

³⁹ Asiasta voi lukea lisää esimerkiksi Savon Sanomissa julkaistusta haastattelusta: Topi Keisala tekee leipätyönään useiden tuhansien eurojen hintaisia eläinpukuja – ”Omanlaistaan naamiaismaininkiä”

⁴⁰ Eri tasot: Rebloggaus keskustelu, tagi kuiskaus, ja kulissi puhe

puolestaan meemi, joka sopii käytyyn kanssakäymiseen kuin melkein siihen tehtynä. Meemipohja on alun perin *Sonic The Hedgehog Joke book* (1994) (katso kuva 6) esitetystä vitsistä, joka on muokattu myöhemmin niin sanotuksi meemipohjaksi (katso kuva 5). Tällainen meemin muokkaus on varsin tyypillistä, jotta siitä saadaan tehtyä tiettyyn tilanteeseen sopivampi, pitäen kuitenkin mukana meemin isomman kontekstin kuten Fatma Rahayu Nita, Slamet Setiawan ja Lies Amin Lestari huomauttavat (Nita, Setiawan & Lestari 2021, 476–477). Postauksen keskustelu on lyhyt, kolmen ”puheen vuoron” mittainen, ja se käydään Tumblrin varsin ajattomassa tilassa nopeasti, alle kahden tunnin sisällä (alkuperäinen julkaisu on tehty 8:44 ja viimeinen 10:38). Huomioitakoon se, että alkuperäisen postauksen (mikä ei näy aineistossa), lycanthropy ja cryptidshuffle moikkaavat toisiaan tageissa nimeltä, mutta nämä nimet ovat näkyvissä heidän blogiensa esittelyssä. Se, tuntevatko he toisensa tämän postauksen ulkopuolella on vaikeaa määrittää, esimerkiksi siksi koska Tumblr-sivustolla ei voi nähdä mitä blogeja toinen blogi seuraa. Tämä tieto ei kuitenkaan olisi tavalliselle postauksen nähneelle myöskään tiedossa, joten se ei vaikuta aineiston analyysiin tai siitä saatuihin tuloksiin.

Kolmas aineisto, jonka nimesin *Klovniksi*, sai nimensä aineistossa nimetyn fiktionaalisen elokuvan⁴¹ mukaan. Aineisto koostuu neljästä kommentista, jotka ovat julkaiset neljä eri Tumblr-käyttäjää. Aineisto kuvastaa hyvin, kuinka esimerkiksi *twiittejä*, käytetään alustalla, sekä kuinka fyysisyyden puutetta paikataan digitaalisella alustalla tekstipohjaisesti. Käyttäjä wellthatsspecific julkaisee kuvankaappauksen *twiitistä*, jossa käyttäjä @punishedsk8er ilmaisee vihansa kauhuelokuvien faneja kohtaan. Tähän julkaisun aloittamaan keskusteluun osallistuu kolme muuta käyttäjää (ginger-snap-hanging-out, voidpumpkin, ndiecity), jotka kuin jatkavat jaetussa *twiitissä* aloitettua vitsiä. ginger-snap-hanging-outin omassa ”puheen vuorossaan” jättää sanansa kesken tarkoituksella, sillä internetin alustalla toisen kirjoitusta ei voida keskeyttää, mutta myös jättäen tilan toiselle käyttäjälle jatkaa vitsiä. Kaikki kolme näistä käyttäjistä käyttävät roolipelauskielenä kutsuttuja käytänteitä, jotka luovat keinotekoisesti toimintaa tekstipohjaiseen kommunikaatioon. ginger-snap-hanging-out ilmaisee sanan jäämistä kesken (soci-) kuin joku keskeyttäisi hänen puheensa, voidpumpkin puolestaan asteriskeilla (*) lauseensa alussa ja lopussa ilmaisee toimintaa, ja ndiecity puolestaan käyttää kolmea pistettä lauseensa lopussa (...) ilmaistakseen kuin ajatus jäisi ilmaan leijumaan. Aineistossa käytävä keskustelu käydään siis neljän eri puhujan välillä, jotka rakentavat keskustelun kuin sisältökokonaisuudeksi sen vastaanottajille.

---

⁴¹ ClownTown on 2016 julkaistu kauhutrilleri, mutta sillä ei ole jatko-osia

Neljäs aineistoni on nimetty postauksen keskustelun keskeisen aiheen mukaan: *Frankenstein*. Postaus koostuu kolmesta kommentista, jotka ovat tehneet sittemmin tilinsä poistaneet käyttäjät. Tässä aineistossa on myös käytetty *twiittiä*, mutta toisin kuin Klovni-aineistossa, se on *there-is-still-some-liquor-left* käyttäjän julkaisun iskulause (vrt. Klovni,1 & Frankenstein, 1). Mikä aineistosta itselleni teki mielenkiintoisen, on se, kuinka siihen liittyvä keskustelun huomioksi kohdistuu masochist-incarnaten kommentti: ”*So I’m gonna kill your wife*”. masochist-incarnaten kommentti näyttäytyy aluksi varsin irrallisena, aiheeseen liittymättömänä. shakescenen tekemä kommentti puolestaan kuitenkin avaten niin kontekstin masochist-incarnaten kommentille kuin, ilmaisten myös sen tuntemuksen mitä lukijassa saattaa herätä masochist-incarnaten kommentin lukiessaan (Frankenstein, 2–3).

Kuva 7: Alkuperäinen Apollon polttopallo meemi

Viidentenä, viimeisenä aineistona, muttei suinkaan vähäisimpänä, on *Apollon Pallo*. Nimesin aineiston siinä käytetyn meemin perusteella. Postaus koostuu kolmen käyttäjän kommentista, jotka keskustelevat Tumblr sivustolla varsin tunnetusta meemistä: Apollon punaisesta polttopallosta (Kuva 7). Alkuperäisen meemin taustalla on kreikkalaisen mytologian jumala Apollo, joka

kykeni antamaan selvänäköisyyden lahjan. Meemi on suosittu etenkin Tumblr -sivustolla, jossa sitä käytetään usein reagoivasti, kun vitsaillusta asiasta myöhemmin tulee totta (kts. lisää Know Your Meme (2023)).

Keskustelun aloittaja caspercryptid nostaa esiin, kuinka meemipohjainen keskustelu on varsin kontekstisidonnaista esittämällä esimerkin kuvalla punaisesta polttopallosta ”puheensa” keskellä. book--wyrm liittyy keskusteluun mothmammothin tagit, jotka käyttäjä on kirjoittanut omaan postaukseensa. Nostaen esiin julkaisun kulisseissa (vastauksissa) käytävää keskustelua, ja nostaen esille toisen Tumblrin sisällä hyvin levinneen meemin: lasten sairaala ja väriteoria⁴². book--wyrm, nostaa nämä tagien kuiskaukset julkiseen postaukseen, jotteivat ne katoa sienirihmaston uumeniin. nudityandnerdery puolestaan lisää julkaisun alun vihjaaman meemipohjan, joka on täytetty postauksen sisällön ohjaamana.

⁴² <https://knowyourmeme.com/memes/tumblr-color-theory-childrens-hospital-post>

5. Tulosluvut

Olen jakanut tulosluvut kolmeen lukuun seuraavanlaisesti: 1) Palava roskis: Tumblr alustana, 2) Pikachu passiivissa: Kasvojen rakentuminen, ja 3) Kasvot rihmoilla: Kasvotyö ja sen ylläpito. Ensimmäisessä luvussa käsittelen niitä tuloksia, joita nousi esiin, jotka ovat niin Tumblr-sivustosta riippuvaisia kuin internetistä alustana. Toisessa luvussa puolestaan käsittelen *kasvoja* ja kuinka ne muodostuvat Tumblr-sivustolla ja aineistossa, niin omia kuin *oletettuja* muiden kasvoja. Kolmannessa luvussa puolestaan avaan, kuinka kasvotyötä tuotetaan sivustolla, ja kuinka se eroaa *fyysisen ulottuvuuden suorasta* kasvutyöstä.

5.1. Palava roskis: Tumblr alustana

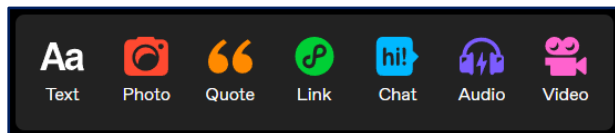
Kuva 8: 3D printattu Tumblrin korvike: trashfire

Luvun nimi Palava roskis viittaa siihen, kuinka käyttäjät itse kuvaavat sivustoa: *dumpsterfire* tai *trashfire*. Näin nostaan esille kuinka sivuston käyttäjät niin näkevät kuin viittaavat sivustoon. Huomioitakoon kuitenkin, että *dumpsterfire* on kuin lempinimi, se sisältää niin tiedostuksen sivuston erilaisiin ongelmiin⁴³, mutta kuitenkin käyttäjän kiintymyksen sivustoon, mikä käy esimerkiksi ilmi käyttäjän kedreevan julkaisusta, jossa hän saa 3D printatun Tumblr korvikkeen (kedreeva 2023). Tämä alustaa osittain sitä yhtä kontekstia minkä pohjalta käyttäjät (etenkin sivuston kulttuuriin sulautuneet)⁴⁴, tulevat Tumblissa käytyihin keskusteluihin. Tulen seuraavaksi esittämään mitä sivuston rakenteelliset (niin itse sivusto kuin sen digitaalisuus) vaikuttavat siihen kontekstiin ja kulttuuriin, joka sivustolle muodostuu, ja jonka pohjalta sivuston kasvotyö rakentuu (Goffman 1955, 216–217).

⁴³ Kts. esim. Help (2024) Known Issues on Tumblr: <https://help.tumblr.com/known-issues-on-tumblr/> (Haettu 29.4.2024)

⁴⁴ Tämä on toki vain yksi mahdollinen yhteisökulttuurillinen kokemus sivustosta, joka saattaa olla *fandom* painotteisella puolella, en väitä, että tämä olisi kaikkien käyttäjien näkemys asiasta. Mutta uskallan kuitenkin oman pitkän henkilökohtaisen kokemuksen Tumblr sivuston pohjalta väittää, että ne käyttäjät, jotka vuoro vaikuttaisivat aineistoni postausten kanssa, kuuluisivat tähän sivuston kulttuuripiiriin (ainakin osittain).

5.1.1. Sivusto alustana

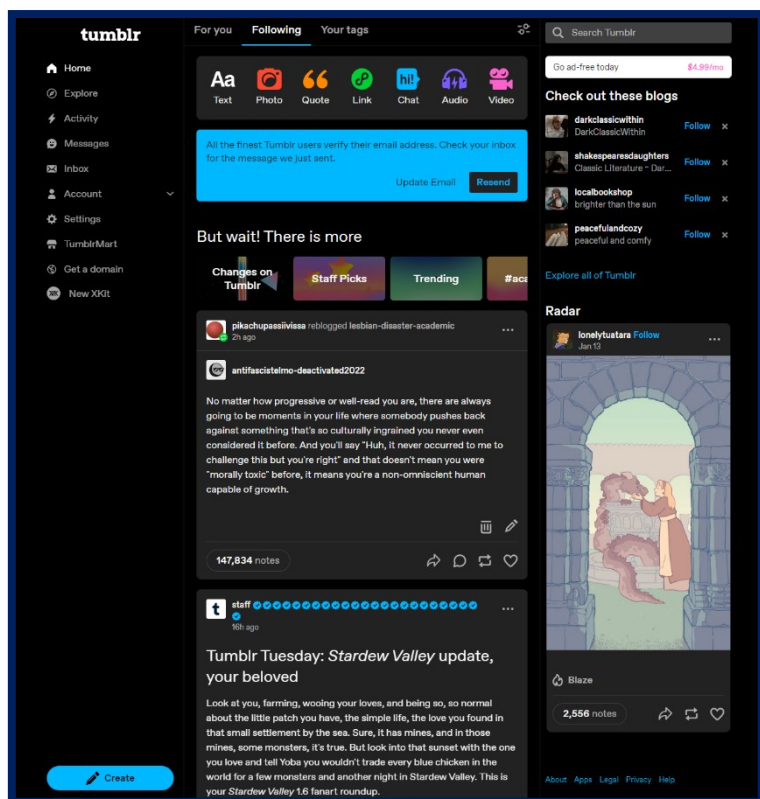
Kuva 9: Julkaisupalkki Tumblrista, joka sijaitsee dashin alussa

Tumblr-sivusto mahdollistaa monia eri julkaisutyyppisiä niin tekstistä, videoon ja äänipätkiin (katso kuva 9). Sivustolla suurin osa sisällöstä on kuitenkin teksti ja kuva pohjaisia postauksia (Attu & Terras 2017, 538). Osana syynä tähän voi pitää sivuston perustamista mikrobloggaukseen tarpeeseen, taiteilijoiden mieltymisenä sivustoon ja sivuston mahdollistamiin pitkiin teksteihin. Aineistoissani esiintyvät tekstit ovat verrattain lyhyitä siihen mitä sivustolla voi julkaista, aineistoni ollen enemmän ihmisten välistä vapaata (ja ”nopeaa”⁴⁵) keskustelua, kuin pitkää analyysia tahi puhetta. Tumblr ohjaa sivuston käyttäjiä niin tietäen kuin tiedostamatta tietynlaiseen käyttäytymiseen sivustolla, rakentaen käyttäjien kanssa sivuston kulttuurin sekä kontekstin, jonka lumossa sivustolle tuotetaan sisältöä.

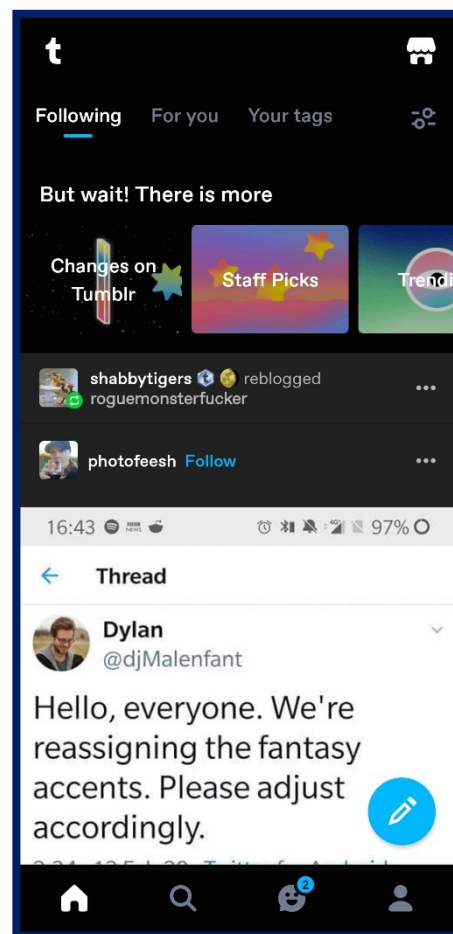
Tumblr rajaa niitä, jotka voivat osallistua sen kulttuurin rakentamiseen ja sen kontekstin muodostamiseen antamalla rajoitetun ajan, jolla sivuston sisältöä voidaan tarkastella: niin postauksista, niiden vastauksiin kuin blogien arkistoon, tämän jälkeen sivusto *ehdottaa* tilin luomista tai sisäänkirjautumista. Näin antaen ulkopuolisten olla kuin *sivustakatsojia* tai *salakuuntelijoita* sivuston sisällölle, ilman, että he voivat vaikuttaa sivuston sisältöön (Goffman 1981, 131–132). Jos nämä sivustakatsojat, jotka voivat huomiotta ”kuunnella” sivusta sivuston sisältöä haluavat muuttua *ratifoiduksi* osallistujiksi, tulee heidän perustaa sivustolle käyttäjätili, hyväksyen sivuston *säännöt* voidakseen osallistua kanssakäymiseen (Goffman 1955, 224, 226). Sivustolla, kuten muillakin on käyttäjille esitetyt säännöt, jotka käyttäjätilin luonnin yhteydessä hyväksytään, tämä ei kuitenkaan ohjaa uutta käyttäjää sivuston *kulttuurin* sääntöihin automaattisesti. Seuraavaksi näytän uuden blogin luomisen kautta, kuinka Tumblr rakentaa ja ohjaa uutta käyttäjää sivustonsa käyttämisessä. Huomattakoon, että seuraavat esimerkit ovat Tumblrin selainversiosta, käyttäjäliittymä eroaa jonkin verran sen sovellusversiosta. Eroja, joita näiden välillä esiintyy, eivät ole sellaisia, jotka nähdäkseni vaikuttaisivat tässä tutkimuksessa. Alhaalla on kuvakaappaukset molemmista versioista

⁴⁵ Keskustelut eivät ole tehty nopeasti, joten *nopeus* viittaakin enemmän sen luonteenomaisuuteen kuin *reaaliajan* sidonnaisuuteen.

tummassa tilassa (kuva 10: selain, ja kuva 11: sovellus), auttamaan havainnoimaan kuinka versioiden dashit⁴⁶ eroavat toisistaan visuaalisesti käyttäjälle.

Kuva 10: Tumblrin selainversio

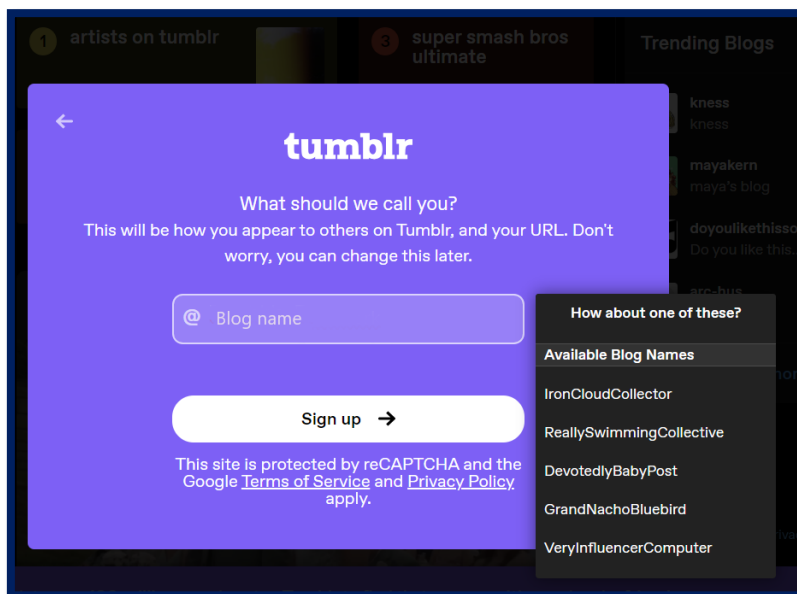

Kuva 11: Tumblrin sovellusversio

Tumblr aloittaa sivuston kulttuurin rakenteiden rakentamisen, jo blogin luomisen alussa, jossa nimi valitaan. Se ohjaa uutta käyttäjää blogi nimen ehdotusten kautta, siihen kontekstiin, jossa sivustolla toimitaan. Blogi-nimien ehdotukset eivät vaihdu sen mukaan mitä uusi käyttäjä kokeilee blogin nimeksi, vaan lista pysyy samana. Tumblr ei myöskään kannusta samanlaisiin käyttäjänimiin, kuten esimerkiksi sähköpostia luotaessa, jolloin ehdotetaan tunnuksien lisänumeroita tai merkkejä, tehdäkseen siitä uniikin käyttäjälle (Katso Kuva 12). Tämä myös alustaen, kuinka käyttäjänimi ei ole se minkä ympärille käyttäjän identiteetti rakentuu, vaan se voi olla vain yksi osa sitä, ja myös halutessaan blogin nimen voi muuttaa jälkikäteen. Blogin nimi toisaalta vaikuttaa siihen mitä toiset käyttäjät saattavat ajatella blogista, ja minkälaista sisältöä se tuottaa (Goffman 1955, 214).

⁴⁶ Dashin rakenteen purkamisesta lisää kts. esim. Proferes & Morrissey (2020, 23–36) Lost in the “Dash”: How Tumblr fosters virtuous cycles of content and community.

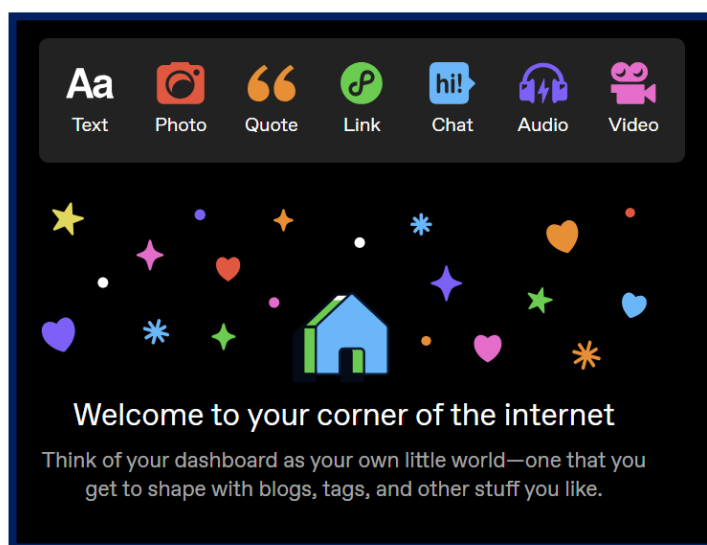
Kuva 12: Kuva blogin nimen luomisvaiheesta, nimi ehdotusten kera

Kuten minkä tahansa sosiaalisen median tilin luomisessa, seuraavaksi Tumblr ohjaa uutta käyttäjää valitsemaan niin, viisi kiinnostuksen kohdetta, kuin seuraamaan kolmea blogia. Rakentaen uudelle käyttäjälle heti alkuun pienen yhteisöverkoston hänen kiinnostustensa pohjalta

(Vásquez & Creel 2017; tips

2022b). Nämä alussa seurattut blogit ja kiinnostuksen kohteet ovat se alusta, jonka kautta uusi käyttäjä aloittaa luomaan sitä kontekstia, joka sivu hänelle rakentaa. Seurattujen blogien postaukset ovat ensimmäisiä, joita hän näkee sisään kirjautuneena. Tästä alkaa uuden käyttäjän oman sienirihmaston luominen ja vastuu siitä siirtyy paljoltikin käyttäjälle: hän määrää siitä mitä hän tulee näkemään omalla dashiaan (Katso kuva 13). Tumblr ei siis ohjaa aktiivisesti alun jälkeen niihin konteksteihin tai linjoihin, joita käyttäjä voi ottaa. Käyttäjä on täysin vapaa valitsemaan milloin, miten, ja minkä kanssa hän tulee kanssakäymään sivustolla näin mahdollistaen käyttäjälle monia erilaisia linjoja kuin kasvoja (Goffman 1955, 214).

Tumblr sivustona antaa varsin paljon valtaa ja vastuuta käyttäjilleen siitä sisällöstä mitä he tulevat näkemään. Tumblria pidetään algoritmittomana sivustona, mutta se kuitenkin sai vuonna 2015 algoritmin, joka vaikuttaa dashin sisältöön, että järjestykseen. Käyttäjä voi kuitenkin itse valita, haluaako hän nähdä sisällön *päinvastaisessa kronologisessa järjestyksessä* vaiko suosituimmat ensin, sekä haluaako hän vain yhden

Kuva 13: Ensimmäinen "julkaisu" jonka uusia käyttäjä näkee dashillaan

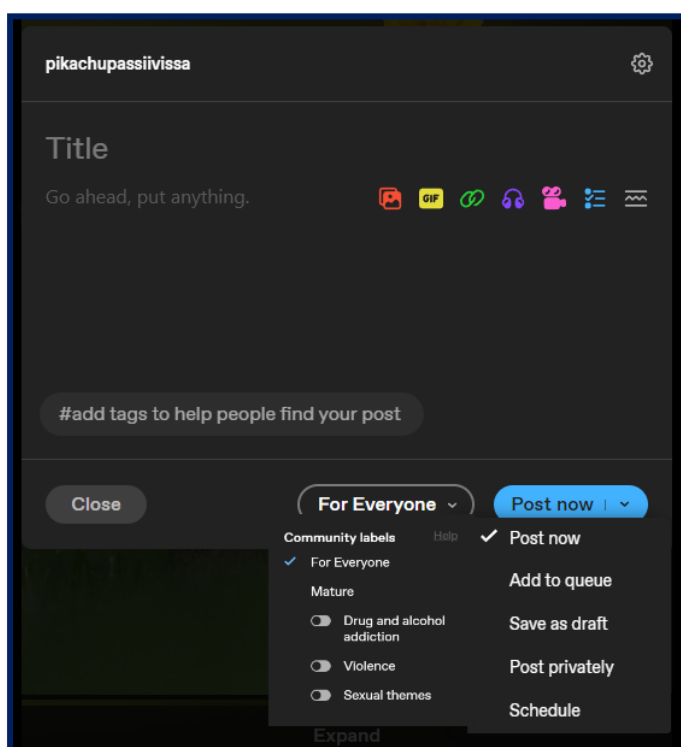
dash välilehden vaiko haluaako hän myös nähdä vain seuraamiensa tagien sisällön, vaiko dashin, joka on luotu hänen toimintansa perusteella sivustolla (Help 2017a). Tumblrä tästä huolimatta nähdään vieläkin varsin algoritmittomana alustana, ja sen rebloggauksen kautta rakentuvaa sienirihmastoä nähdään tärkeämpänä sisällön leviämisen kannalta. Tätä yhteisön ja sen sienirihmaston kuvaa ylläpitää itse Tumblr kuin sen käyttäjät (About 2023). Rakentaen sivustolle kontekstin, joka on kuin yhteisö, jossa kuitenkin kukin saa toimia vapaasti niin kuin tahtoo.

5.1.2. Esittäjä

Goffman esitti kehysanalyysissään esittäjän käsitteen, joka erottelee, *kenen* sanoja puhuja lausuu (Goffman 1998 144–145, katso myös Kajanne 1996). Tumblrin sisällön tuotanto ei ole täysin riippuvaista uusien julkaisujen tekemisestä, sen rebloggaus ominaisuuden takia. Rebloggaus mahdollistaa useille käyttäjille sisällön tuottamisen ja sen esittämisen, vaikkeivat he itse ole sisällön tekijöitä, mutta ollen kuin äänitorvena useille eri toimeksiantajille kuin toisille auktoireille. Tässä luvussa avaan sitä, kuinka Tumblr sivustolla tuotetaan sisältöä, ja kuinka erilaiset *esittämisen* mallit esimerkiksi

esiintyvät sivustolla.

Aloitetaan uuden julkaisun tekemisestä: uuden julkaisun tekemisen voi valita joko sivun ylälaidassa olevasta julkaisupalkista (katso kuva 9), tai ”Create” painikkeen kautta, jolloin avautuu kuvan 14. mukainen julkaisun tekopohja⁴⁷. Sivuston lähtökohtaisen ajatuksen alustana bloggaukseen näkyy julkaisupohjan formaatissa, vastaten oletettuihin käyttäjän tarpeisiin julkaisulle: sivuston perusolettamuksena on tekstipostaus⁴⁸, jolle annetaan otsikko.

Kuva 14: Uuden julkaisun teko pohja

⁴⁷ Koska samalla käyttäjällä voi olla useita blogeja sidottuna samalle käyttäjälle, näkyy ylälaidassa blogin nimi (kts. kuva 14: pikachupassiivissa), jolle julkaisu ollaan tekemässä.

⁴⁸ Create nappi antaa aina tekstipohjaisen julkaisun tekemisen

Sivusto tarjoaa julkaisun teossa muidenkin, kuin tekstin julkaisemista, mutta jos ne valitaan tässä julkaisuformaatussa (jollei ole valittu yläpaneelistä), ovat ne osa tekstipostausta, ja niiden asetteleminen julkaisuun on osittain varsin rajattua. Toisin kuin suoraan kuvan julkaisemisformaatussa, jossa voi esimerkiksi tehdä kuvakollaaseja. Kuvien asettaminen osaksi tekstipohjaista julkaisua on varsin tyyppillistä⁴⁹, muodostaen sivustolle varsin tyyppillisen ilmeen sen julkaisuun. Kuvien koolle rakentuu tietynlainen osa postauksissa, jota käyttäjät hyödyntävät julkaisuja tehdessään. Esimerkiksi Apollon Pallo -aineistossa, polttopallon kuva on noin kaksi kertaa suurempi kuin tekstin vievä tila (Apollon Pallo 1). Se onko caspercryptid tahtonut, että polttopallo tulee olemaan julkaisun lukeville pysäyttävä tekijä vaiko ei, ei voida määrittää, mutta tällaiseksi se julkaisussa muodostuu⁵⁰. Etenkin tekstipostauksissa, kuvan kokoa ei julkaisussa käyttäjä voi muuttaa, vaan se esiintyy sen kokoisena, kuin tiedosto *itsessään* on.

Kuvat usein saavat korostetun aseman tekstijulkaisuissa, ja käyttäjät voivat hyödyntää sitä korostamaan sanomaansa – kuin eräänlaisena äänellisenä painottajana – kuten vaikkapa vitsin huipennuksessa (Frankenstein 1). Toisaalta kuvan ja tekstin välinen suhde siihen minkälaisen painotuksen se tekstille antaa voi olla vaikeaa tasapainotella. Oikean *äänen* tason löytämisen fonttikoon ja tekstin tyylin kautta voi olla vaikeaa, ja siitä huolimatta se voi tulla vastaanottajalle *erikuuloisena*, kuin esittäjälle. (Art Medium, 2.) Tämä vaatii kuitenkin käyttäjältä varsin paljon sivuston kulttuurin ja kontekstin tietämystä. Ne, jotka eivät ole varmoja omista taidoistaan, voivat *hivuttautua* kokeilemaan sivustolla julkaisemista sekä kommunikaatiota (Goffman 1935, 332–335; Goffman 1955, 218). Helpoin tapa tuottaa hivuttautunutta kommunikaatiota sivustolla, on olla vain *esittäjänä toisen toimeksiannolle* (Klovni, 1; Goffman 1998, 144–145). Tällöin huomio kiinnittyy julkaisun sisältöön, ja *sen* auktoriin, eikä Tumblr-sivustolla *esittäneeseen*. Tumblr-sivusto omaa myös omanlaatuisen hivuttautumisen tason: tagit.

Tagit ovat sivuston puolesta ohjattu olemaan julkaisujen/postauksien kontekstia rakentava työkalu, jolla *muut* käyttäjät voivat julkaisun/postauksen löytää. Tagit ovat kuitenkin muodostuneet varsin monikäyttöiseksi tilaksi käyttäjien toimesta. Tagit ovat tila, jossa voidaan tuottaa hivuttautunutta kommunikaatiota, kuiskauksia julkaisun ympärillä, sekä kuin

⁴⁹ Aineistoistani kolme viidestä (Art Medium, Frankenstein, Apollon Pallo) on tekstijulkaisun sisäinen kuva, Klovni aineisto saattaa myös olla näin julkaistu, mutta tästä en ole täysin varma

⁵⁰ Etenkin mobiilikäyttäjälle, jolle julkaisussa oleva kuva täyttää ruudun

lisäkontekstin tilana (Goffman 1955, 218; Goffman 1981, 133–134). Tagien kautta, käyttäjät voivat tuottaa seuraajilleen (ja hänen julkaisunsa nähneille) julkaisun/postauksen ympärille kontekstia, josta muut vastaanottajat eivät ole tietoisia. Näin hyödyntäen tagien tilaa rajatakseen niitä ketkä ovat hänen *esittämisen* vastaanottajinaan. Tämä rajaus voi tapahtua monella eri tapaa: 1) hän voi rajata julkaisunsa vastaanottajat jättämättä tagit kokonaan pois, jolloin todennäköisimmin julkaisun näkevät vain hänen seuraajansa 2) julkaisuun laitetaan tageja vähän tai ne ovat tageja, joita vain harva seuraa 3) hän rajaa julkaisun sisältöä tageihin, joka ei näy muiden reblogatussa julkaisussa, jääden vain valittujen vastaanottajien näkyviin (Seppänen 1998, 157–159; Brett & Maslen 2021). Tagien nostaminen muiden näkyville, toisen käyttäjän toimesta on kuitenkin varsin tyypillistä (Apollon Pallo, 2). Käyttäjät kuitenkin *välittelevät* turhaan postauksiin julkaisemista, ja jos heidän taginsa nostetaan julkiseen keskusteluun toisen *esittäjän* toimesta, on se suotavampaa tagien kirjoittaneelle, antaen hänelle paremmat kasvat, hänen valitessaan varovaisen linjan (Goffman 1955, 215, 218).

Tumblr tilana on esittäjälle, jopa epävarmalle varsin matala kynnyksinen tila luoda toisten kanssa kontekstin verkostoa. Vaikka käyttäjä itse ei loisikaan Tumblrissa uutta sisältöä, saa hän kuitenkin esittäjän paikan, sillä sivusto mahdollistaa reblogaus-ominaisuuden kautta toisten julkaisujen postaamisen. Tämän kautta rakentaen sivustolle sienirihmaston ja yhteisöllisyyden tunteen, sillä kaikki *sivuston rekisteröityneet käyttäjät* ovat kaikki tärkeä osa yhteisöä, jossa sisältö liikkuu käyttäjältä toiselle. Huomio ei näin myöskään kasaannu vain muutamalle sisällöntuottavalle, vaan nekin, jotka esim. kokoavat yhteen sisältöä, jota blogi *esittää*, pystyy saamaan suuren seuraajamäärän. Seuraajamäärän suurus saattaa jäädä blogin seuraajien huomaamatta, sillä Tumblr *ei näytä muille* blogien seuraajamääriä. Näin myös uudet, sekä pienet blogit voivat saada helposti uusia seuraajia, sillä uudet seuraajat arvioivat blogin sen *esittämän sisällön* perusteella. Ne käyttäjät, jotka julkaisevat uutta sisältöä, muodostuvat reblogauksen yhteydessä osaksi *postauksen* sisältöä, jopa blogin poistamisen jälkeen (Kts. L. vs. T. & L. vs. T. Sarjakuva; Frankenstein).

5.1.3. Vastaanottaja

Tumblr-sivustona mahdollistaa tilanteita, joissa sisältöä voidaan vastaanottaa eri tavoin, että eri tasoissa. Tumblr alustana on rakennettu siten, että kaikki sen rekisteröityneet käyttäjät ovat, kuten Goffman asian ilmaisee, ovat kuin saman ruokapöydän jäseniä: ne, jotka ohimennen kuulevat esitetyn osallistuisivat mukaan kommunikaatioon (Goffman 1981, 135). Tämä jättää kuitenkin varsin epämääräiseksi sen, *kuinka* monta tulee olemaan sisällön vastaanottajana, joka esitetään. On paljon, jotka ovat vain ohikuulijoita, eivätkä tule vaikuttamaan sisältöön, mutta on myös suuri *hypoteettinen* määrä vastaanottajia, jotka tulevat vaikuttamaan julkaisuun *jollain tapaa*. Kuinka nämä vastaanottajat tulevat vaikuttamaan on vaikeaa määrittää etukäteen, sillä ei ole varmuutta *ketkä*, ja *kuinka paljon* vastaanottajina tulee ihmisiä/käyttäjää olemaan. Olenkin nimennyt tällaisen vastaanottajan: Schrödingerin vastaanottajaksi.

Schrödingerin vastaanottaja on mahdollinen vastaanottaja, jonka olemassaoloa (ja identiteettiä) ei voi varmuudeksi tietää ennakkoon, ja mikä on tämän vaikutus keskusteluun. Internetissä käytävissä keskusteluissa *Schrödingerin vastaanottaja* on varsin tyypillinen asettelu mahdollisen keskustelun alkaessa. Toki, jokainen keskustelu ei ole yhtä altis *Schrödingerin vastaanottajalle*, helpoin esimerkki on esimerkiksi yksityisviestit, joissa ei ole sivustakatsojia, ja salakuuntelijoista ei voi koskaan olla varmuutta. Julkiset julkaisut puolestaan ovat kuin julkisessa tilassa sokkona ääneen sanottuja puheita, eikä ole tietoa onko tilassa sivustakatsojia, ratifioituja tahi yhtään ketään läsnä. Se miten julkaisuun reagoidaan, onko se vain passiivista eteenpäin viemistä (julkaisusta tykkääminen, rebloggaus), vai kenties puheenvuoron ottamista, on myös varsin ennalta arvaamatonta. Se mitä, miten ja minne (sekä milloin) on toki auttava tekijä siinä, miten voidaan arvella julkaisun *vastaanotettavan*. Tämä on kuitenkin parhaimmillaan arvailua. Toki fyysisen ulottuvuuden keskusteluissa voi olla tilanteita, joissa *Schrödingerin vastaanottaja* voi olla mahdollinen, mutta harvemmin puhujan roolissa olevalle tulee jostain mukaan yllättävä vastaanottaja, jota ei ole kyetty huomioimaan aikaisemmin. Esimerkiksi jos keskustelemme fyysisessä ulottuvuudessa jonkun/joidenkin kanssa, usein huomioimme, ketä muita tilassa on, kuinka lujaa puhumme, sekä mistä puhumme. Tämä jättää tilaa ei ratifioituille osallistujille, mutta heidän osallistumisensa keskusteluun ja heidän vaikuttamisensa siihen on lähes olematon, johtuen sosiaalisista konventioista (Goffman 1981, 135–137). Tällainen vastaanottaja kuitenkin olisi *Schrödingerin vastaanottaja*. Otetaan esimerkiksi rajattu tilanne, esimerkiksi luentosali. On varsin oletettavaa, että vastaanottajat rajautuvat luentosaliin. Harvemmin luentosalin ulkoa syöksyy sisään ennalta arvaamaton

vastaanottaja, tai salakuuntelija vaikuttaisi jollain tapaa käytyyn luento. Nykypäivän luennointitilaisuus on toisaalta muuttunut siten, että se mahdollisesti joko suora toistetaan netin välityksellä (live stream) tai tallennetaan nauhoitteena. Tällaisissa tilanteissa on *Schrödingerin vastaanottajia*, sillä ei ole varmuutta, kuinka monta vastaanottajaa digitaalinen ulottuvuus mahdollistaa, ollen sitten *ratifioituja* vastaanottajia tai ei. Nämä digitaalisen ulottuvuuden kautta mahdollistetut vastaanottajat voivat tilanteen mukaan vaikuttaa fyysisen ulottuvuuden keskusteluun, tai ne voivat synnyttää rinnakkaiskeskustelun digi ulottuvuudessa, joko samalla tai eri alustalla.

Ei olekaan siis ihme, että internetiin julkaiseminen on jollekin ahdistusta nostattava, sillä hän ei voi olla koskaan läheskään varma, kuinka häneen ja hänen tuottamaansa sisältöön tullaan reagoimaan (Goffman 1955, 213–216; Art Medium, 2; L. vs. T., 3). Vastaanottaja saakin suuremman roolin internetin alustalla, sillä he ovat pikemminkin sen linjan määrittäjänä kuinka *esitettyyn* asiaan reagoidaan. Asian esittäjä voi yrittää antaa esitykselleen rajaavia tekijöitä, sekä ohjata sitä, *miten* se vastaanotetaan, mutta aina se ei onnistu ja saattaa pikemminkin asettua esittäjää vastaan (Seppänen 1998, 161–162; Frankenstein, 2–3; L. vs. T., 5). Voidaan osittain väittää, että vastaanottajat, jotka osallistuvat osallistumiskehikossa ottamalla välillä auktorisen esittäjän roolin, vaikuttavat enemmän, kuin ne, jotka vain rebloggaavat postauksen (Seppänen 1998, 157–160). Toisaalta sitä, mikä vaikutus on niillä vastaanottajilla ja sen keskustelumuodostumiseen, on hankalaa ja myös oletettavasti mahdotonta määrittää, sillä muuttujia olisi aivan liian monta luotettavaan objektiivisen analyysin tekemiseen (Meredith 2019, 253; Goffman 1955, 216). Vastaanottajien vaikutus kontekstiin, jossa Tumblrin sisältö muodostuu, pystyy kenties parhaiten havaitsemaan sen eniten suosiota saaneissa postauksissa, jotka ovat levinneet Tumblrin käyttäjien tietoisuuteen, vaikeivat he olisi alkuperäistä postausta itse nähneet. Lääkärit vs. Turrit keskustelu on niin alkuperäisenä, kuin sarjakuvaversioonan Tumblrissa varsin tunnettu, mutta vain se keskustelun osa, joka myös sarjakuvassa on esitetty (L. vs. T. vrt. L. vs. T. Sarjakuva). Vastaanottajat ovat siis *ratifioineet* itsensä osallistujina määrittäessään niin keskustelun rakenteen kuin sen leviämisen tietoisuuteen.

Aineistoista nousee nopeasti esille, kuinka sivustolla osallistumiskehikko niin esittäjien kuin vastaanottajien välillä vaihtelee. Rebloggaus mahdollistaa esittäjän ja vastaanottajan roolin vaihdon helpoksi ja nopeaksi tapahtumaksi, ilman, että se vaatii kummaltakaan suurempaa ponnistusta tai roolin ottamista. Vastaanottajalta ei silloin vaadita suurempaa sitoutumista niin alkuperäiseen julkaisijaan, kuin postauksen esittäjään, joka on sen häntä aikaisemmin

reblogannut. Näin vastaanottajan ja esittäjän roolinvaihdos on sivustolla nopeaa ja helppoa. Tumblr alustana mahdollistaa myös *tietämättömän* vastaanottajan, ottaa osaa keskusteluun ’tan kautta, jossa hän voi tiedustella muilta postauksen kulissien takana keskustelevalta asian postauksen kontekstista (Art Medium, 2). Kaikki postauksen näkyvästi (lisäen, jollain tapaa sisältöä julkaisuun, ollen sitten tagit, vastaus tai kommentti) kanssa toimivat rakentavat postaukselle lisää kontekstia, josta muut heidän jälkeensä tulevat vastaanottajat voivat hyötyä, ja tulla mahdollisesti tietoisemmiksi vastaanottajiksi (Kts. esim. Art Medium, 2; Frankenstein, 3; Apollon Pallo, 2–3). Tämän kautta rakentaen alkuperäisen julkaisun ympärille uutta kontekstia, muuttaen sen yhden esittäjän blogimaisesta julkaisusta keskusteluksi, joka puolestaan eteenpäin postatessa, muuttuu muille vastaanottajille *sisältökokonaisuudeksi*. Näin yhden postauksen ympärillä voidaan havaita niin *kuulijoita*, kuin *puhuteltuja* vastaanottajiaakin (Seppänen 1998, 159).

Tässä tutkimuksessa olen pystynyt enemmän huomioimaan *puhuteltuja vastaanottajia* ja heidän rooliaan muodostuneissa *sisältökokonaisuuksissa*. Vain Art Medium aineisto on kahden käyttäjän käymä keskustelu, muut ovat rakentuneet usean käyttäjän yhteen tulleista kommentteista. Kommentit ovat jatkaneet sitä linjaa, mitä heitä edeltäneet sekä ensimmäinen vastaaja ovat ottaneet keskustelussa, hyväksyen sen *linjan* minkä ensimmäinen kommentoija on ottanut muuttaessaan julkaisun *keskusteluksi* (Goffman 1955, 215–216). Jokainen keskustelu ei kuitenkaan synny tyhjiössä, vaan vastaanottajat tulevat keskusteluun siitä viitekehyksestä, joka heillä sillä hetkellä on postauksen nähdessään, joka on riippuvainen postauksen vastaanottajan ulkoisista suhteista⁵¹ (Goffman 1974, 247–248, 500–503; Vásquez & Creel 2017, 62–69). Tumblr, tai sen postaukset eivät ole irrallisia niiden ulkopuolisesta kontekstista, vaikka siltä se saattaa näyttäytyä Tumblrin kontekstia tuntemattomalle. Tumblrin sisään rakentunut konteksti, jonka sen sienirihmasto mahdollistaa, ei kuitenkaan leviä kovinkaan paljon sivuston ulkopuolelle, näin osaltaan muodostaen kontekstin kuplan sen käyttäjille. Sanattomasti sosiaalisuuden eri tasojen kautta leviävät sosiaalisuuden normit omaavat absurdiuden sävytteen sivustolla, joilla on omat sosiaaliset sääntönsä (Goffman 1955, 216, 217; Goffman 1974, 21–39).

Tumblrin rakentama sienirihmasto käyttäjien välillä on nopeaa esittäjään ja vastaanottajan osallistumiskehikon sisäistä vaihtoa, joka mahdollistaa sivuston sisäisen kontekstin rakentamisen, johon käyttäjien on helppo ottaa osaa. Toisin kuin fyysisen ulottuvuuden

---

⁵¹ Suhteilla tässä tarkoittaen kontekstin suhteita

sosiaalisissa tilanteissa vastaanottaja ei ole sidottu samalla tavalla *reaaliaikaan*, vaikka vastaanottaja kokee sisällön kuin tapahtuvan *sillä hetkellä*, riippumatta siitä *milloin* sisältö on tuotettu (L. vs. T., 11–12⁵²). Tämä mahdollistaa vastaanottajan omaksuvan *puhutellun* roolin, eikä pelkästään *kuulijan*, ja mahdollisesti rakentaen muille vastaanottajille lisäkontekstia tai sisältöä postauksiin. Koska internetin sisältöä ei voida rajata siihen hetkeen missä se on luotu, ja käyty, jättää se paljon tilaa *Schrödingerin vastaanottajille*, jotka saattavat muuttaa kokonaan sen kontekstin ja *linjan*, jossa alkuperäinen julkaisu on tehty. (Art Medium; L. vs. T.). Voidaankin sanoa, että vastaanottajilla ja heidän reaktiollaan postaukseen on enemmän painoarvoa, kuin alkuperäisellä esittäjällä. Se millaiseksi esimerkiksi keskustelupostaus muodostuu, on riippuvainen myös *kuuntelevista* vastaanottajista, jotka näkevät vain lopuksi rakentuneen yhtenäisen kokonaisuuden, mutta kuitenkin postauksen aina ollen mahdollinen uudelle muutokselle.

5.2. Pikachu Passiivissa: Kasvojen Rakentuminen

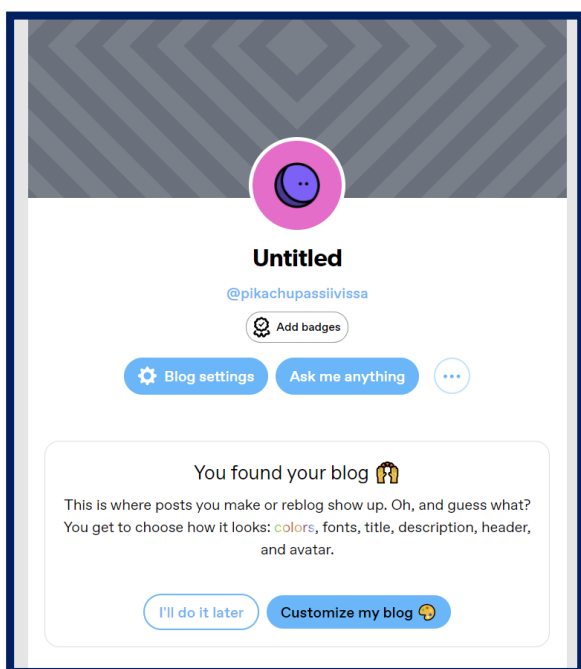
Jotta kasvotyötä voidaan tuottaa, joko onnistuneesti tahi ei, tulee kyetä havaita ne osat, joiden varaan kasvotyö rakentuu. Olen jakanut tämän luvun kahteen osaan, jotka avaavat Goffmanin kasvotyön kolmea keskeisintä rakennusosaa. Nämä kolme ovat: 1) linjat, 2) kasvot, sekä 3) rituaalit. Olen yhdistänyt linjat ja kasvot ensimmäiseksi luvuksi, sillä ne ovat varsin limittäisiä, sillä linjat rakentavat kasvoja, ja kasvot vaikuttavat niihin linjoihin mitä voidaan ottaa. Koin helpommaksi käsitellä niiden tuloksia yhtä aikaa, kuin koettaa erottaa niitä kahteen eri alalukuun. Ensimmäisessä luvussa käsittelen siis sitä, kuinka Tumblrin *välittyneessä* kasvotyössä linja ja kasvot rakentuvat, ja kuinka niitä havainnoidaan. Toisessa luvussa puolestaan tarkastelen rituaaleja, eli taktiikoita Tumblr-sivustolla ja voidaanko niitä toteuttaa sivustolla ja, jos niin miten.

---

⁵² L. vs. T. (11–12) osio on käyty useita kuukausia sen jälkeen, kun sen *esitetty* loppukommentti (10) oli tehty

5.2.1. Linjat ja kasvot

Goffman esitti, että *välillinen* kasvotyö on oletettavasti *hillitympää*, koska linjat ovat myös jälkepäin nähtävissä (Goffman 1955, 225). Tämä oletamus Goffmanilta tosin oli esitetty esimerkin kautta, joka ei yleensä ole kovin *vapaata* keskustelua. Linjat, jotka on Tumblr-postausaineistossani otettu, on toki vieläkin muiden nähtävissä ja edelleen jaettavissa, mutta niitä kaikkia ei voida pitää kovinkaan *hillittyinä*. Osana tässä on taustalla niin sivuston mahdollistama anonymiteetti, osana sivustolle muodostunut kulttuurin konteksti, jossa on hyväksyttävää käyttää esimerkiksi liioiteltua kieltä. Liioitellut sanankäänteet tekstipohjaisessa kommunikaatiossa mahdollistavat paremmin niin tunteiden nostamisen kuin herättämisen.

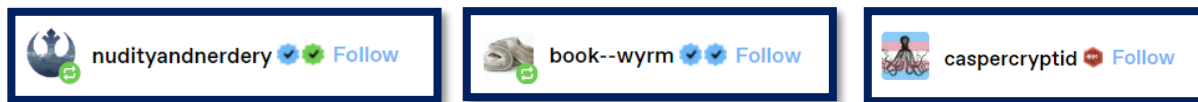

Kuva 15: Uuden blogin blogi näkymä

Blogin linjojen ja kasvojen rakentaminen alkaa blogin luomisesta. Vaikka blogin nimen valinta ei ole lopullinen päätös, alkaa blogin identiteetin rakentumien: kasvojen ja linjojen valinta, sen valinnasta. Miltä kantilta tulee uusi käyttäjä Tumblrin kanssakäymiseen? Miten hän haluaa kuvata itseään sivustolla, kun hänellä ei vielä ole näyttää mitään aikaisempia linjoja (postaukset blogissa) hän on ottanut.

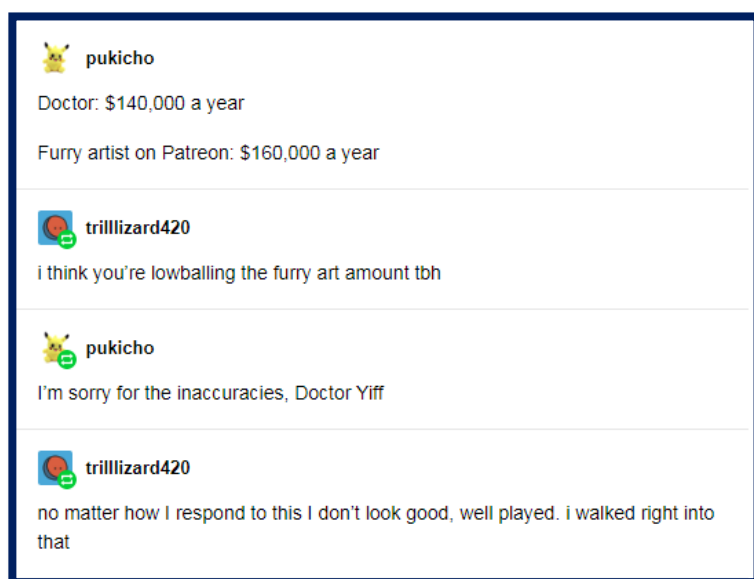
Uusimpana blogin ulkoasussa on *badget*, jotka tuotiin sivustolle kommentaarina Twitterin sinisten merkkien muuttuessa

maksullisiksi tilauspohjaisiksi, ilmaisesta meriittipohjaisesta (kts. esim. Nguyen 2022). Tumblrissa badget näkyvät blogin nimen perässä ja käyttäjällä voi olla niitä niin monta kuin hän haluaa. Vaikka badget tulivat aluksi maksullisena vitsinä, ovat badget jääneet sivustolle, ja muutamia niistä voi jopa ansaita *meriittinä*. Tämä ei kuitenkaan ole muuttanut juurikaan Tumblr käyttäytymistä, mutta se on antanut enemmän osviittaa siitä, onko jokin blogi seuraajamäärältään suuri, sillä monet suuret blogit saavat badgeja lahjoina seuraajilta (tai mahdollisesti käyttäjä itse mahdollisesti koettaa rakentaa suuren seuraajamäärän illuusion ostamalla paljon badgeja). (Help 2022.)

Kuva 16: Blogin nimen perässä näkyvät badget

Blogin ulkonäössä tärkeintä ovat sen profiilikuva ja nimi, koska muut blogin ulkoiset ominaisuudet eivät näy ohikulkijoille. Vaikka kasvot eivät tarkoita *kirjaimellisesti*, ihmisen kasvoja, on kuitenkin ihmisen ulko- ja olomuoto yksi viitekehys sille, minkälaisia linjoja hän tulee ottamaan (Goffman 1955, 213–214, 225). Blogin rakennetusta identiteetistä ei yleensä olla tietoisia, kun postaus tulee rebloggatuna omalle dashille, ja käyttäjän *kasvot* ja *linjat* rakennetaan sen pohjalle, miten hän on nähdyssä postauksessa *havaittu*. Nämä linjat ja kasvot mikä toiselle käyttäjälle *annetaan*, pohjustetaan olettamukseen, joka useimmiten tehdään tiedostamatta, ja jotka saattavat tulla postauksen edessä vahvistetuksi, tai käyttäjälle muodostetaan *uudet* kasvot, jotka ovat yhdenmukaisia hänen ottamansa linjan kanssa. (Goffman 1955, 213–215.)

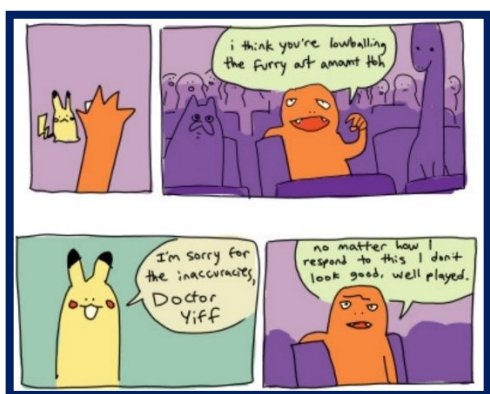
Kuva 17: Lääkärit vs. Turrit (1–4)

Vaikka tämä on mahdollisuus, joka käyttäjälle tarjoutuu blogin käyttäjänimen ja profiilikuvan luoman anonymiteetin kautta, voi käyttäjä kuitenkin kokea sen oman fyysisen ulottuvuuden *kasvojensa* jatkeena, ja kokee, että hänen tulee jatkaa niitä samoja linjoja myös digitaalisessa ulottuvuudessa. Tästä esimerkkinä voi olla mahdollisesti trillizard420 ottama linja, jossa ottaa kantaa kuinka paljon turriartistit tienavat (Katso kuva 17). Linja, jonka trillizard420 ottaa, yhdistää hänet tietouteen turreista, ja taiteesta mitä sen saralla tehdään. Hänen ottama kantansa, ei myöskään aseta turreja negatiiviseen valoon, joka mahdollistaa pukichon kommentin antaa trillizard420 kasvot, jotka yhdistävät hänet tiiviimmin turreihin. Nämä kasvot eivät ole halutut

Tumblr-sivustona on käyttäjille varsin vapaa tila valita linjoja, sillä käyttäjä itse saa määrittää kenen, milloin ja minkä kanssa hän tuottaa kanssakäymistä. Käyttäjän toimintaa ei myöskään sido yhtä tiiviisti hänen aiemmin ottamansa linjat, vaan hän on vapaa valitsemaan sen linjan siinä hetkessä, minkä hän kokee olevan sillä hetkellä toimivin (Goffman 1955, 215–216).

suuremmissa internetin kulttuurin kontekstissa, sillä turrius nähdään negatiivisena asiana (Kumpulainen 2023; L. vs. T, 2–3). Tai linja, jonka pukicho hänelle kommentissaan määrittää on sellainen, jonka trillizard420 kokee kertovan enemmän itsestään mitä hän on tällä blogillaan halukas tai valmis myöntämään, yhdistäen häntä linjoihin sekä kasvoihin, joita hän ei ole halukas ylläpitämään. trillizard420 valitsee kommentissaan linjan, joka voidaan nähdä varsin neutraalina vastauksena, näin jättäen hänen tulevat linjansa vapaamaksi valita, sitouttamatta häntä tiukasti mihinkään tiettyihin linjoihin tulevissa kohtaamisissa (Goffman 1955, 213–215, 222).

Kuva 18: lääkärit vs. Turrit Sarjakuva (3–6)

Tumblrin tekstipohjaisessa välittyneessä kasvotyössä kielellinen ulkoasu on suuressa roolissa, esittämään millainen linja otetaan, ja miten. Koska äänensävyä, tai kehon kieltä ei voida havainnoida, tekstin tyyli ja sen tukevat elementit ovat sitä paikkaamassa. Etenkin kuvien kautta, josta voidaan havaita asioita visuaalisesti, on linjojen havaitseminen helpompaa, sillä ne voivat viestittää enemmän kuin kyetään muutamalla sanan käänteellä⁵³.

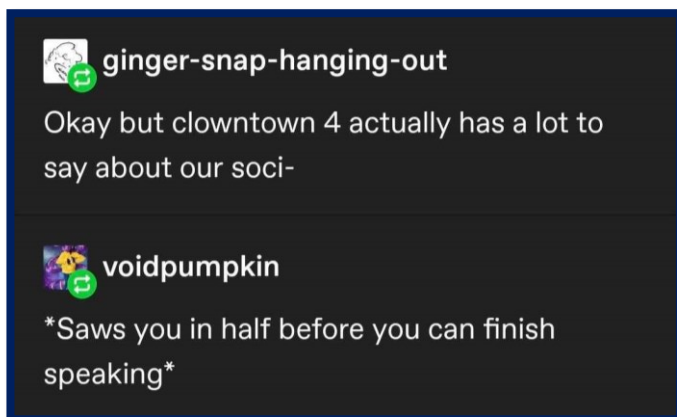

Kuva 19 Lääkärit vs. Turrit Sarjakuva (15–16)

trillizard420 kommenttivastauksen pukicholle pohjalta rakennetaan trillizard420 kasvot, joita hän ei selvästikään halua ylläpitää, ei ole kovinkaan tunteikas, pikemminkin päinvastoin, se on kylmän rauhallinen. Tämän näkemyksen kommentista voi havaita trillizard420 kommentin kirjallisesta ulkoasusta, jossa ei ole käytetty lainkaan isoja kirjaimia, ja piste on vain osoittamassa kahden lauseen eroa. Tämän pohjalta piirretty sarjakuva myös esittää trillizard420 varsin apaattisesti, etenkin kun kuvausta vertaa hokuto-ju-no-kenin kuvaukseen (vertaa kuva 18; kuva 19). hokuto-ju-no-kenin kuvaus sarjakuvassa paasauksena, on osittain sen tuotosta, miten hän on valinnut kuvata itsensä profiilikuvassaan (profiilikuvana

⁵³ Kuten sanontakin kuuluu, yksi kuva vastaa tuhatta sanaa

toimii Gengar, pahasuinen pokémon⁵⁴), sekä tekemällä muihin verrattuna pisimmän kommentin keskustelussa (L. vs. T., 9; kuva 19).

Kuva 20: Klovni (2–3)

ottaa siis kuin yhteiskunnan roolin *määrittäessään* millaisena kunkin kasvot ja linjat ilmenevät (Goffman 1955, 215). Visuaalista osviittaa on rakennettu kuitenkin toisissa aineistojen julkaisuissa, osoittamaan niitä linjoja, joita kommentoijat koettavat tuottaa, ja sitä kontekstia mistä he ovat tuottaneet linjansa (Redford et al. 2011, 436–437). Klovniaineistossa kaikki julkaisuun vastanneet ovat käyttäneet *roolipelikieltä*, jotta he ovat voineet tuottaa linjoja, jotka hahmottavat puheen lisäksi toimintaa (Klovni, 2–4). Ilman merkkien avulla tuotetut lauseet eivät kuvaisi niitä linjoja, joita vastanneet ottavat. Sillä kommentit luettaisiin pelkän ”puheen” kontekstista, mikä ei tuottaisi yhtä ymmärrettävää ja vahvaa linjaa, kommentit näkeville.

Esimerkiksi voidpumpkinin kuvaama *toiminta*, tukee ginger-snap-hanging-outin ottamaa linjaa: hyväksyen sen esittävän kuinka hänen puheensa jää kesken, vaikka toisen julkaisua ei voida keskeyttää, ja se esiintyy postauksessa omassa ”aitauksessaan”. voidpumpkin tukee tätä otettua linjaa, omallaan esittämällä toimintaa, mutta tuottaen linjansa samassa kontekstissa kuin ginger-snap-hanging-out: roolipelikielen mekaniikalla. (Goffman 1955, 215–216, 229.) k-
Kommenttivastausten linjat rakentuvat edellisen päälle, näin rakentaen kasvoja niin itselleen kuin toisille ottamiensa linjojen kautta. He myös rakentavat tämän linjan ottamisen kautta kasvoja, jotka ovat sidottuja kauhuelokuvaan. Postauksen nähneelle vastaanottajalle rakentuu positiivinen kuva vastanneista, ja he voivat olettaa löytävänsä kauhuelokuvaan liittyvää materiaalia heidän blogeistaan (Goffman 1955, 215, 217, 229).

⁵⁴ Kts. esim. Bulbapedia: Gengar (Pokémon), Biology
[https://bulbapedia.bulbagarden.net/wiki/Gengar_\(Pok%C3%A9mon\)](https://bulbapedia.bulbagarden.net/wiki/Gengar_(Pok%C3%A9mon))

Sarjakuva niin elävöittää, kuin avaa sitä alitajuntaista ajatusta, mitä vastaanottajalle keskustelusta saattaa herätä. On kuitenkin huomattava, että sarjakuvassa on otettu taiteellisia vapauksia, jotka rakentavat keskustelusta tietynlaisen kuvan, sekä niistä linjoista ja kasvoista, joita keskustelijoille rakentuu. Sarjakuva

Keskusteluun osallistujilta ei kuitenkaan vaadita heidän omaavan aikaisemmin kauhuelokuviin liittyvän linjan tai heidän rakentaneen sellaiset kasvot, jotka tällaisia linjoja ottaisi. Keskustelijoiden blogia postauksen keskustelun perusteella ei näe ristiriitaa, jos he eivät postauksen keskustelun ulkopuolella tuota kauhuelokuviin liittyvää sisältöä. Kun olen esittänyt Tumblrin omaavan *väljiä* linjoja, tarkoitan sillä sitä kuinka sivusto mahdollistaa linjojen valintaa joka tilanteessa uudestaan, huolimatta siitä, millaisia linjoja hän on aikaisemmin ottanut. Käyttäjä, joka valitsee linjoja, jotka eivät ole postauksesta toiseen samanlaiset, toisaalta *muodostaa* käyttäjälle kasvot, jolta voidaan odottaa tietynlaista epäjohdonmukaista käytöstä. Tumblr käyttäjät kuitenkin tukevat kanssakäymisen peruspilaria ylläpitämällä niitä linjoja, joita osallistujat ottavat esittäessään, sekä hyväksyen ja antaen tilaa muiden linjoille. Otetun linjan muuttaminen kesken kaiken asettaa aiemmin esitetyt kanssakäymiset uuteen valoon, ja asettavat muut sellaisiin linjoihin mihin he eivät olleet sitoutuneet tai varautuneet ottamaan. (Goffman 1955, 216.) Tällaista linjojen radikaalia muutosta, joka vaikuttaa muihin, toisaalta voidaan hyödyntää taktisesti, jos keskustelu on tarpeeksi pitkä, mahdollisesti muuttamaan keskustelun *äänensävyyn* ja *kontekstin* erilaiseksi. Tästä esimerkkinä voidaan esittää pukichon viimeistä kommenttia, jossa hän ottaa linjan, joka asettaa keskustelun pois argumentista kavereiden väliseen keskusteluun (L. vs. T, 11–12). Tämä otettu linja muuttaa sen, miten mielessämme kuvittelemme ne linjat, joita kukin on keskustelussa ottanut, etenkin kun sitä vertaa siihen, kuinka keskustelun konteksti ja siinä esitetyt linjat on kuvattu. Konteksti muuttuu julkisesta yleisötilaisuudesta, ja yleisöstä huudeltujen kommentteista, intiimimpään ja rennompaan keskusteluun (Vertaa L. vs. T; L. vs. T. Sarjakuva). On siis osittain *vastaanottajan* vastuulla, *millaisena* nähdään ne linjat, joita keskusteluissa esitetään, riippuen siitä *millaisena* heidän kasvonsa havaitaan, sillä linjat mitä he voivat toteuttaa ovat riippuvaisia *havainnoiduista* kasvoista.

Internetin välittyneessä kommunikaatiossa jälkeempään tullut usein rakentaa kontekstia uudelleen, joka osaltaan muuttaa sen, miten sisältö vastaanotetaan. Pukicho omalla kommentillaan myös kuin rakentaen muille keskusteluun osallistuneille mahdollisuuden tuottaa paremmat kasvot, muodostamalla hänelle paremman *linjan* kuin mitä he ovat itselleen mahdollisesti ottaneet (Goffman 1955, 215). Vähemmän radikaalia linjan muutosta, toisten kasvoja nostavaa, linjaa voidaan havaita esimerkiksi aineistoissa Frankenstein ja Art Medium. Käyttäjät skakescene ja cryptidshuffle, rakentavat tahollaan keskustelun kontekstia uudelleen omilla kommentteillaan, tuomalla keskusteluun lisää informaatiota sen kautta, kuinka tähän mennessä tuotettu keskustelu heille esiintyy (Frankenstein; Art Medium). Molemmissa

aineistoissa ne kasvot, jotka masochist-incarnatelle ja lycanthropydelle muodostuvat ovat aluksi varsin aggressiiviset, ja töykeät, heille kuitenkin mahdollistetaan uudet linjat, jotka muuttavat epämiellyttävät töksäykset koomiseksi kokonaisuudeksi. masochist-incarnaten kasvot, jotka uuden linjauksen kautta syntyy ovat erilaiset kuin lycanthropyden, sillä masochist-incarnaten epäonnistuminen kasvotyössä on enemmän sosiaalisen taidon puuttumista, kuin aktiivista kasvojen ylläpitämistä (Goffman 1955, 217, 221). Koska kyseessä on internetin ajaton keskustelu, muuttuu retroaktiivisesti se linja, jonka esittäjät ovat ottaneet vastaanottajalle, sekä muodostaen heille paremmat kasvot, kuin mitä heillä oli vastaanottajan silmissä hetki sitten, mutta jääden kiinni uuteen kontekstiin.

Internet mahdollistaa myös toiselle mahdollistetun linjan sekä parempien kasvojen antamisesta hyötymisen myös sen esittäjälle, joka nostaa toisen auktorin sisällön muiden nähtäville. Tämä hyöty riippuu siitä, kuinka toiselle auktorille mahdollistetaan paremman linjan ottaminen. Tumblrissa on varsin tyypillistä tuottaa sisältöä vain tageihin, syy miksi tämä tehdään milloinkin, vaihtelee tilanteesta ja käyttäjästä (Brett & Maslen 2021, 12). Toiset käyttäjät voivat *nostaa* nämä tagit julkaisuun muiden nähtäville, näin mahdollistaen niiden auktorille paremman linjan, mutta hyötyen siitä itse, sillä hänen bloginsa nimi helpommin assosioidaan nostettuihin tageihin, eikä niinkään tagien alkuperäinen auktori (Apollon Pallo, 2). Toisaalta toisen auktorin nostaminen omaan julkaisuun voi viedä huomion itseltä, ja kasvot muodostuvat tämän toisen auktorin rakentamista kasvoista ja ottamista linjoista (Frankenstein, 1; Klovni, 1).

Kasvot ovat varsin tunteita herättävä, ja toisten kasvoja kohtaan ollaan varsin kohtelias, jotta näitä tunteita ei loukattaisi (Goffman 1955, 213–216, 229–230). Tumblrissa, jossa on mahdollista nähdä postauksia esittäjiltä, joiden linjoista, kasvoista tai heidän suhteistaan niihin ei voi välttyä tilanteilta, joissa ei olla tietoisia niistä linjoista ja kasvoista toinen on entuudestaan muodostanut. Se vahinko, joka toisen kasvoja kohtaan tehdään, osittain riippuu siitä millaisen linjan vastaaja (tai kommentoija) ottaa, ja millaisena he esittävät toisen kasvot olevan. Avatakseni sitä mitä tällä tarkoitan vertaan, kuinka trillizard420 ja lycanthropydke reagoivat niihin kasvoihin, jotka toiset heille esittävät.

trillizard420 on ensimmäinen vastaaja julkaisussa, ja hän asettaa lopulle keskustelulle positiivisen asenteen turreihin, kieltäen yleisen internetin keskustelukulttuurin näkemyksen

Kuva 21: Art Medium (1–2)

turreihin (L. vs. T; Kumpulainen 2023). Ottaen itse linjan, jonka perusteella hänelle kuuluu kasvot, jotka ovat varsin tietäväiset turreista. trillizard420 ei koe suuria tunteita niihin kasvoihin, jotka hänelle tässä tilanteessa muodostuu, mutta ei hän myöskään ole valmis ottamaan hänelle suotuja kasvoja vastaan. Kuitenkin ollen varovainen olla ottamasta linjaa, joka olisi hänen aikaisempaa kommenttiaan *vastaan*,

muttei myöskään sitomaan itseään *linjaan*, joka vaatisi hänen sitä tulevaisuudessakin ylläpidettävän. trillizard420 ei siis koe suuria tunteita sitä kohtaan minkälaiset kasvot hänellä oletettiin olevan hänen ottamansa linjan perusteella, mutta hän ei ole kuitenkaan yhden virheellisen valinnan pohjalta olemaan *kasvoton*, vaan valitsee neutraalin linjan, jossa hän myöntää erheellisen linjan valinnan, joka loi kuvan *vääristä kasvoista*. (L. vs. T., 2–4; Goffman 1955, 213–214.) lycanthropyden tunteita nostattaa se, etteivät ihmiset kommenteissa tiedä mitä *gouache*⁵⁵ on, ja sen oletetaan olevan juustoa. Julkaisun kulisseissa (kommenteissa), varsin *monet* kysyvät, ja esittävät guassin olevan juustoa. Tämä voidaan nähdä tekevän vitsiä guassista, sen nimen kuulostavan jonkin laiselta erikoisjuustolta. Kommentoijat, eivät ole mahdollisesti tietoisia siitä kontekstista, jonka viitekehyksessä julkaisu on tehty, ja näin ollen lycanthropyden kasvoista, jotka hän on itse rakentanut blogilleen ottamalla linjoilla. Tai vastaajat ovat ottaneet tahallaan linjan, joka vitsailee guassilla. lycanthropyden kommentti voidaankin nähdä hänen kiintymyksenään niihin kasvoihin, joita hän on blogissaan valitsemillaan linjoilla rakentanut: *taiteilija*. Hänen tunteellinen kommenttivastauksensa (ollen se sitten: suuttumus, turhautuminen, ärsyyntyminen, jne.) julkisesti nostaen kommentin postauksen takaa, yrittää hän ylläpitää niitä kasvoja, joita hän kokee itselleen kuuluvaksi. lycanthropyden tunteellinen suhtautuminen kasvoihin eroten trillizard420 on se, *kuinka* toiselle annetaan kasvot. trillizard420 kasvot annetaan sen pohjalta, millaisen linjan hän tilanteeseen *tullessa* valitsee, kun puolestaan lycanthropykelle kasvot annetaan, *muiden*

⁵⁵ Suom. Guassi tai *peiteväri*, joka on läpikuultamaton vesiväri kts. lisää esim. *Wash and gouache: a study of the development of the materials of watercolor* (1977)

tullessa hänen aloittamaansa tilanteeseen. Voidaankin, esittää, että lycanthropyken tunteellinen suhtautuminen hänelle *väärien* kasvojen antamiseen, johtuu muiden rikkoessa rituaalisen tasapainon tilan. (Goffman 1955, 213–214, 216, 219–221; Art Medium, 1–2.)

Aineistossani ei esiinny kovinkaan paljon kuvapohjaisia kommentteja, jotka ovat Tumblrissa varsin suosittu julkaisun kommentointitapa. Gifit ja meemit ovat usein varsin turvallinen linjan ja kasvojen tuottamistapa, sillä ne ovat usein varsin universaalisti ymmärrettyjä, etenkin sillä mitä kullakin meemillä koetetaan ilmaista. Tai kuten filosofian maisteri Thov Reime esittää, meemi pystyy esittämään tietyn tarkan emotionaalisen

Kuva 22: Meemi aineistossa: Art Medium (3)

tunteen (Reime 2012, 9). Näin meemit eivät mahdollisesti jätä yhtä paljon tilaa muille muuttaa sillä otettua linjaa. Aineistoissani esiintyy kaksi eri meemipohjaa, joita molempia on käytetty eri konteksteissa, erilaisten linjojen tuottamisessa, sekä eri tahojen kasvojen tuottamisessa. Näillä meemipohja kommentteille ei ole muuta yhteistä kuin se, että ne käyttävät visuaalista puhetoimitusta, kuin inhimillistäen tuotettuja mielлекuvia (Redford et al. 2011, 436–437).

Kuva 23: Meemi aineistossa: Apollon Pallo (3)

Apollon Pallo (3) aineistossa esiintyvä meemipohja on tukemassa niitä linjoja, joita ihmiset ovat ottaneet tageissa, kuin kommentissa. Se rakentaa niin Apollon kasvoja; esittäen, että Apollo on tietoisesti valinnut aikaisemmin sellaiset linjat ja kasvot, jotka eivät ehkä 3000

vuotta sitten ole näyttänyt järkeen tekevältä, mutta he ovat antaneet Apollolle tilaa valinnoilleen ja ovat hyväksyneet ne valinnat, joita hän on tehnyt. Toisaalta meemin tarkoitus on kuin kiteyttää uuden tiedon valossa jo kaikkien tietämät faktat meemin ympärillä, ja näin vahvistaa kaikkien ottamat linjat, olivat ne sitten isommassa tietoisuudessa tai vain yleisön kesken kuiskailtuna. Puolestaan Art Medium (3) aineistossa, meemin tarkoituksena on tukea sitä linjaa, jota cryptidshuffle on valinnut itselleen. Se on myös tukemassa niitä linjoja, joita molemmat (cryptidshuffle & lycanthropyke) ovat valinneet

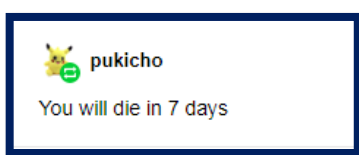
aikaisemmin, sekä sitä miten ne ovat molemmille ilmenneet meemipohjan kautta. Meemin kautta on myös helpompi ilmaista humoristista linjaa kuin tekstin avulla, sillä molemmat ovat yleensä tietoisia meemin kontekstista, ja kuinka se tulisi vastaanottaa (Nita, Setiawan & Lestari 2021; Reime 2012). Meemi on siis niin kasvoja rakentava, kuin sitä hahmottava keskustelun osapuolille, kuin postauksen vastaanottajalle. Avaan enemmän meemin avulla tuotettua *korjausliikettä* kolmannessa tulosluvussa.

Tumblr-sivustolla kasvot ja linjat ovat varsin alttiita sosiaalisen tilanteen muutoksille, sekä ne linjat ja kasvot, joita sivustolla tuotetaan eivät ole reaaliaikaan sidonnaisia. Otetut linjat ja niiden kautta muodostetut kasvot, muuttuvat sen mukaan mitä linjoja muut ottavat heidän jälkeensä, luoden postauksen vastaanottajalle erilaisen kontekstin lukea esittäjien linjat. Käyttäjien linjan valinta riippuu paljolti siitä, mitä postauksessa on aikaisemmin valittu linjaksi. Tumblr alustana mahdollistaa käyttäjälle valittavaksi, milloin, missä ja minkälaisia linjoja hän ottaa, sitomatta häntä kuitenkaan tiukasti käyttäjän kasvoihin. Ylläpitäen kuitenkin rituaalista tasapainoa aina postauksessa toteutetussa keskustelussa, antaen tilaa kullekin otetulle linjalle, ja havaiten niitä kasvoja mitä kanssakäymisessä ilmenee. Nämä kasvot, jotka postauksissa syntyvät ei kuitenkaan avaa sitä, mitä käyttäjä kokee omiksi kasvoikseen, ja näin muodostaen varsin alttiin tilan vahingon teoille, tahallisille tai tahattomille. Linjoja, joita käyttäjät koettavat tuottaa, tuetaan erilaisin visuaalisin keinoin: fontti, merkit ja kuvat. Näillä koetetaan tuottaa kuin oikea *äänensävy*, jota ei tekstipohjaisessa *välittyneessä* kasvotyössä pystytä muutoin ilmaisemaan. Digitaalisen *välittyneen* kasvotyön ongelmaksi nousee usein, kuinka *reaaliaika* ei ole osa kasvotyötä, linjat ja kasvot havainnoidaan kuin *sillä* hetkellä tapahtuvaksi, eikä, joksikin, joka *on* jo tapahtunut. Digitaalisen välittynyt kasvotyö jatkaa elämistä sen hetken ulkopuolelle ja altistaa sen muiden linjojen sekä kontekstin muutokselle, johon ei voida vaikuttaa.

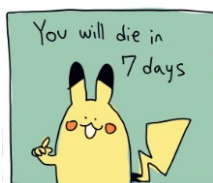

5.2.2. Rituaalit

Rituaalit ovat tekoja, joiden symbolisten tekojen kautta toimija näyttää kuinka paljon hän on arvostuksen arvoisin ja kuinka paljon muut ovat sen arvoisia (Goffman 1955, 219). Sosiologian professorit Michael Hviid Jacobsen ja Søren Kristiansen nostavat esille, kuinka Goffman esittää rituaalin kanssakäymisessä olevan kuin sääntöjä, tai tilannekohtaisia ominaisuuksia, jotka ilmenevät esimerkiksi puheenparressa (Jacobsen & Kristiansen 2014, 77; Goffman 1953, 172). Rituaalinen kanssakäyminen kasvotyössä on ne kaikki toimet, joita otetaan, jotta *kasvot* säilyvät, niin omat kuin muiden. Ne kaikki teot, jotka valitsemme kanssakäymisessä, jopa mitättömän tuntuiset, vaikuttavat siihen millaiseen rituaaliseen asemaan laitamme toisten kasvot. Nämä kanssakäymisen rituaalit, jotka kuvaavat ihmisen rituaalisesti hauraana, auttavat tuottamaan *sujuvaa* kanssakäymistä, ei sitä, että molemmat osapuolet ovat samalla kannalla keskenään. (Goffman 1953, 174–176; Goffman 1955, 224.) Näitä rituaaleja voidaan kutsua *etiketiksi*, ohjaten ihmisen toimimaan tilanteissa niin, kuin sosiaalisissa tilanteissa nähdään hyväksyttävänä (Goffman 1953, 86–87; Jacobsen & Kristiansen 2014, 78). Rituaali voi olla kanssakäymisessä yksinkertaisuudessaan esimerkiksi toisen tervehtiminen, mutta millä *tavoin* se tehdään vaikuttaa siihen, miten se *vastaanotetaan*. Mitä sanoja käytetään, mikä on äänensävy, kehon kieli, jne. Vaikka rituaalit ovat sidonnaisia kasvoihin, ja aikaisempiin linjoihin, vaikuttaa niihin se *tilanne*, jossa kanssakäyminen tapahtuu. Tässä luvussa nostan esiin rituaalisia elementtejä Tumblrista, avaten sitä kontekstia, josta kanssakäymisen linjoja toteutetaan, ja kasvoja koetetaan ylläpitää.

Kuva 25: Pukichon kommentti (L. vs. T., 8)

Kuva 24: Pukichon kommentti Sarjakuvassa (11)

Aineistoani näyttäessä, monet ovat kiinnittäneet huomioita pukichon lausahdukseen: ”*You will die in 7 days*” (kts. kuva 25), ja sanoneet sen tulevan ”kuin tyhjästä”. Itselläni tämä herätti pitkään kummastusta, sillä en itse kokenut kommentin olevan mitenkään erityisen yllättävä keskustelussa, etenkin sen kontekstissa. Pukichon esitetään esimerkiksi coolfrogduden piirtämässä sarjakuvassa samalla pirteän, positiivisena kuin kaikissa puheen tilanteissa (L. vs. T. Sarjakuva, 1, 2, 5, 9, 11). Toisaalta pukicholle annetaan tilaa esittää tunteitaan vain ruuduissa, joissa *ei ole* kommenttia postauksesta. Tämä voidaan nähdä coolfrogduden valintana yrittää rajoittaa taiteilijan vaikutusta postauksen sisältöön. Mielenkiintoinen huomio on kuitenkin se, että pukicholle on annettu käsi eleen tekemiseen, jota ei ole ollut sitten

ensimmäisten ruutujen (L. vs. T. Sarjakuva, 1–3, 5, 8–9, 11). Tällä tavoin kuin korostaen pukichon sanomaa. pukichoa ei ole kuitenkaan kuvattu aktiivisesti vihaisena, korkeintaan sarjakuvan kuvausta pukichosta voidaan nähdä hivenen ärsyyntyneenä⁵⁶. Se millaisena pukichon kommentti luetaan, riippuu paljolti siitä rituaalin kontekstista, josta sen vastaanottaja on tietoinen. Tumblr-sivustolla, toisen ns. kiroaminen (loitsun omaisesti) kommunikaatio tilanteessa, on usein toimivampaa kuin pelkästään toisen kiroilu (voimasanoin)⁵⁷. Itselleni pukichon kommentti osoittaa hänen turhautumistaan, jota parhaiten voi tuoda esiin kommentoimalla loitsun omaisen kiroamisen. Tällä tavoin pukicho ylläpitää tilanteessa kasvoja, sillä kirous on enemmän hilpeyttä luova sen tuottamalla hämmennyksellä. pukichon kommentti on kuin: ”mitä muutakaan tähän voi vastata?” vastaus bog-dweller-officialin kommentille. pukicho osoittaa Tumblrin rituaalin kautta bog-dweller-officialille arvostusta, luomalla kekseliään kirouksen kommentiksi, sen sijaan, että hän haukkuisi tai jättäisi kokonaan kommentoimatta (Goffman 1955, 219). Kommentoimalla pukicho antaa arvostusta niin bog-dweller-officialille kuin itselleen, sillä kommentoimalla, julkaisu tulee pukichon seuraajien nähtäväksi, joka altistaa molempien kommentit suuremmalle yleisölle, ja pukicho voi osoittaa oman nerokkuutensa kommentin myötä (Hairetdin 2018, 54–55, 91). pukichon kommentti näin ylläpitää molempien kasvoja, eikä heiluta rituaalisen tasapainon tilaa.

Pieneltä näyttävä teko, joka aineistoissa toistuu, on toisten auktorin huomioiminen. Tämä arvostuksen antaminen, on osittain sisään rakennettu Tumblr-sivustoon: alkuperäinen julkaisija pysyy reblogatuissa postauksissa mukana, eikä se häviä matkan varrella. Rakentaen käyttäjiin, jo valmiiksi rituaalin, joka määrittää alkuperäisen auktorin esittämisen, ja kritiikin uudelleen julkaisemista kohtaan (Vásquez & Creel 2017, 60). Tämä rituaalinen elementti on havaittavissa lähes, jokaisessa aineistossa. Ollen se sitten kuvankaappaus (twiitistä tai vastauksesta) tai toisen käyttäjän linkkaaminen (@ blogin nimi) julkaisuun, toistavat käyttäjät Tumblr sivuston rituaalia antaa toiselta auktorilta lainatun sisällön alkuperäinen lähde (L. vs. S. Sarjakuva; Art Medium, 2; Klovni, 1; Frankenstein, 1; Apollon Pallo, 2). lycanthropydyke voidaan myös osittain nähdä rituaalin rikkojana, sillä hän rikkoo lupauksen siitä, että vastausten olevan *vähemmän* sitovia kuin kommentoinnin. lycanthropydyke nimittäin vastaa cryptidshufflelle kommentissa *eikä* vastauksessa. (Art Medium, 2: Help 2023, Replies.) Tämä rituaalin rikkomisen ja julkinen *häpäiseminen*, johtaakin rituaaliseen *epätasapainon tilaan* (Goffman 1955, 219).

⁵⁶ tai vaihtoehtoisesti: vittuuntuneena

⁵⁷ Kts. tumblr kirouksista esim. biggest-gaudiest-patronuses (2022) <https://biggest-gaudiest-patronuses.tumblr.com/post/674207706328989696/someone-once-threatened-to-put-my-bones-in>

5.3. Kasvot rihmoilla: Kasvotyö ja sen ylläpito

Ihmisen asettuessa kanssakäymisen tilanteeseen ei hän voi aina vältellä tilanteita, jotka asettavat kasvot alttiiseen asemaan. Tällainen faux pas⁵⁸ voidaan jakaa kahteen eri kategoriaan: haksahdus ja kömmähdys⁵⁹. Näiden kahden erona on se, kenen kasvot kyseenalaistetaan erheen tapahtuessa. Haksahduksessa virheen tekijän omat kasvot asettuvat vaaraan, kun taas puolestaan kömmähdyksessä virheen tehnyt asettaa jonkun muun kasvot vaaraan. Haksahduksilta koitetaan estyä välttämällä tilanteita, jotka asettavat henkilön varsin *alttiiksi* haksahduksille. Kömmähdysten estämiseksi yritetään välttää tilanteita, joka saattaisi asettaa toisen kasvot kyseenalaiseen asemaan. Sosiaalisessa tilanteessa nähtynä arkaan tilaan, mutta ei kuitenkaan ollen sellainen, jossa kasvot kokonaan menetettäisiin. (Goffman 1953, 329–330.)

Tässä luvussa avaan kuinka rituaalisen epätasapainon tila tasapainottaminen voi ilmetä digitaalisessa kanssakäymisessä. Edeten sen jälkeen niihin tekniikkoihin, joilla tällaisilta tilanteilta koitetaan välttyä.

5.3.1. Vaihdon askeleet

Faux pasin sattuessa alkaa korjausliike, joka voi jakaantua neljään askeleeseen: haaste, tarjous, hyväksyntä ja kiitos. Kaikki nämä neljä askelta eivät ole välttämättömiä, ja ne voi tehdä yksi ja sama henkilö. Tasapainon korjaus alkaa siitä, että tapahtunut tiedostetaan tapahtuneeksi, jotta siihen voidaan puuttua ja palata takaisin oikeille linjoille. (Goffman 1955, 219–221.) Varsin klassisena *haasteen* esimerkkinä voi esittää lyanthropyken kommenttia, jossa hän haluaa palauttaa keskustelun postauksensa ympärillä taiteeseen juustosta (Art Medium, 2). Tätä seuraa cryptidshufflen esittämä *tarjous* meemin avulla.

Meemin tarkoituksena on kuvata, kuinka cryptidshufflen aikaisemmin tekemä kömmähdys on vain pieni viaton erhe, eikä tahallinen tarkoituksella tehty loukkaus. Meemiä käytetään tarjouksessa laukaisemaan syntyneet tunnelataukset huumorin avulla, mutta myös selittävänä

⁵⁸ Alkuperäistekstissä: gaffe (kts. Merriam Webster dictionary gaffe (noun))

⁵⁹ Alkuperäistekstissä: boner ja brick (kts. Merriam Webster dictionary boner (noun) 2. kohta & brick (noun) 5. kohta)

tekijänä. Meemi avaa kuinka molemmat osapuolet ovat mahdollisesti nähneet käydyn keskustelun, cryptidshuffle asettaen itsensä myös naurun kohteeksi ottaessaan tyhmän ja tietämättömän roolin. Tämän linjan kautta palauttaen rituaalisen tasapainon, kuin ylläpitäen molempien kasvoja tilanteessa. Meemi ei syyllistä kumpaakaan osapuolta, vaan se rakentaa uuden kontekstin tilanteelle meemin omalla luontoisella humoristisuudella. Samalla cryptidshuffle myös korjaa lycanthropydyken rituaalia rikkovan linjan, antamalla sille kontekstin, jossa teko on hyväksyttävää. Meemi on toimiva tilanteen rituaalisen tasapainon tuottaja, sillä se osoittaa kuinka cryptidshuffle on *tietoinen* siitä, kuinka hänen vastauksensa olisi voinut olla eri kontekstissa loukkaava, ilman, että se syyllistää lycanthropydyken reaktiota. (Goffman 1955, 220; Goffman 1953, 336–338.) *Hyväksynnän* antajana tarjoukselle voidaan nähdä postauksen vastaanottajat, jotka jakavat postausta eteenpäin viihdyttävänä sisältönä. lycanthropydyken hyväksyntä tarjoukselle voidaan myös nähdä sillä, ettei hän enää kommentoi julkaisun sisältöä, mutta näkyvää kommenttia tai vastausta lycanthropydyke ei tee.

Suorassa kommunikaatio tilanteessa on mahdollisesti helpompaa havaita rituaalin vaikutus kanssakäymiseen, ja se kuka on tilanteessa haasteen esittäjä (Goffman 1955, 219, 226). Välittyneessä kasvotyössä on mahdollista tehdä useita eri tulkintoja samasta keskustelusta, ja asettaa kommentti eri näkökulmaan, sillä konteksti mistä se on tehty, *puuttuu*. Mahdollistaen se sisällön vastaanottajalle *määrittää* mikä sen konteksti on⁶⁰. pukichon ja trillizard420 välillä käydyssä keskustelussa voidaan molempia esimerkiksi esittää *haastajiksi* (L. vs. T, 1–4; katso taulukko 1). Olen esittänyt taulukon avulla neljä mahdollista tapaa esittää, kuinka pukichon ja trillizard420 välisessä keskustelussa voidaan esittää eri vaihdon askelia, ja niiden roolia. Toki keskustelua ei tuoteta tyhjiössä, vaan se jatkuu trillizard420 tekemän kommentin jälkeen, jotka vahvistavat trillizard420 ottamaa linjaa, jolloin muut kommentoijat haastavat lääkärin arvostuksen turrien yli. Näihin haasteisiin pukichon voidaan nähdä kommentoivan kostotoimena asettamalla kyseenalaiseksi *kommentoijan kasvot* turrien ja lääkärin kasvojen sijaan (Goffman 1955, 221; L. vs. T, 5–8). Tämä linjan otto pukicholta tukee näkökantaa 2. ja 4., jotka ovat linjan ottoja, joissa pukicho valitsee *tietoisesti* loukkaavan linjan oton (taulukko 1, 2.3, 4.3; L. vs. T., 3). Toisaalta pukicho on voinut valita vain jatkavansa niitä linjoja, jota muut ovat olettaneet hänen aikaisemmin ottavan.

---

⁶⁰ Kontekstin kaatumista (lisää Loppu pohdinnat luvussa)

	1) Näkökanta	2) Näkökanta	3) Näkökanta	4) Näkökanta
1. pukicho	Linja	Linja	Linja	Haaste
2. lizard	Haaste	Haaste	Linja	Tarjous (Bluffin tarkistus)
3. pukicho	Tarjous	Bluffin tarkistus	Haaste	Suorahaaste (Kostotoimi)
4. lizard	Hyväksyntä	Perääntyminen	Tarjous	Perääntyminen

Taulukko 1: Neljän eri vaihdon askeleet (L. vs. T., 1–4)

Avaan seuraavaksi esittämäni taulukkoa. Taulukossa on neljä eri mahdollista tapaa havaita neljän kommentin pituinen keskustelu, jossa molemmat pukicho ja trillizard420 (taulukossa lizard) kumpikin esittävät kaksi kommenttia. Taulukossa esiintyy seuraavat käsitteet: 1) Linja: käyttäjän tekemä kommentti, joka voi sisältää esitetyn loukkauksen 2) Haaste: huomion ohjaaminen väärintekoon 3) Tarjous: yritys palauttaa rituaalinen järjestys 4) Hyväksyntä: näkee rituaalisen järjestyksen palautuneen 5) Bluffin tarkistus: Käyttäjä ei tee *tarjousta*, jolloin haastajan bluffaus tulee tarkistetuksi 6) Kostotoimi: bluffin tarkistamisen sietämättömään tilanteeseen ajettu päätyy tahdittomaan käytökseen, joka voi tuhota omat tai toisen kasvot 7) Perääntyminen: bluffin tarkastaminen muodostaa tilan, joka on haasteen tekijälle sietämätön, joka voi ajaa hänet *tahdittomaan* käytökseen, ja tätä lieventääkseen poistutaan tilanteesta.

Kahdessa ensimmäisessä mahdollisessa näkökannan tilanteessa trillizard420 on haasteen esittäjä pukichon ottamalle linjalle kyseenalaistaa turrिताiteilijoiden tulojen määrää (1.2 & 2.2). pukichon esittämät haasteet ovat suunnattu eri tahoille, mutta molemmat voidaan nähdä kyseenalaistuksena turrिताiteilijoita kohtaan (3.3 & 4.1). Se kuinka näihin haasteisiin vastaaminen tulkitaan, vaikuttaa siihen mitä askeleita haasteiden jälkeen tulee. Koska emme voi tietää pukichon tunnetilaa kommentin kirjoituksen tehdessä vastatessaan trillizard420, ja kommentille voi antaa kontekstin sen *jälkeen* tulleista kommentteista, voidaan pukichon kommentti nähdä niin *tarjouksena*, kuin vankkumattomana kannan onttona (ilmeten eri käsittein askeleesta riippuen). Mahdollisten linjojen ottamisen moninaisuus johtuu siitä, että anteeksi pyyntö voidaan lukea niin vilpittömänä kuin ironisena. Tämä johtuen siitä, että hän viittaa Doctor Yiffiin, joka on varsin niche käsite turrिताiteen saralla. (L. vs. T, 3; Taulukko 1, 1.3 & 2.3). trillizard420 reaktio tähän pukichon kommenttiin on paljon yksiselitteisempi linjan otto. Jotta trillizard420 omat kasvot pysyisivät vahingoittumattomana, myöntää hän oman haksahduksensa aiemman kommenttinsa linjan otossa. Hänen voidaan myös nähdä ylläpitävän rituaalista tasapainoa, yrittäessään rauhoitella pukichoa ottamalla vastuulleen syntyneen faux pasin. (L. vs. T., 4.)

Neljäs taulukossa esitetty näkökanta eroaa muista, sillä siinä olen kuvannut sitä, kuinka eri vaiheissa pukicho ja trillizard420 ovat nähneet käydyin keskustelun eri tavoin. trillizard420 kommentti pukichon esittämälle haasteelle voi näyttäytyä pukicholle kuin bluffin tarkistuksena, sillä taitelijat tienavat enemmän, kuin pukicho on esittänyt. trillizard420 on puolestaan saattanut esittää kommentin tukeakseen pukichon ottamaa linjaa, yrittäen tukea sitä huumorin avulla. Tarjous kuin palauttaen rituaalisen tasapainon nostamalla esiin kuinka arvostettu ammatti kuin lääkäri voi tienata turritaiteilijaa vähemmän. pukicho vastaa kuitenkin kommenttiin kostotoimena, kyseenalaistaen trillizard420 kasvot. trillizard420 tämä kuitenkin näyttäytyy *haasteena* hänelle, hän voi mahdollisesti olettaa, että hänet (linjat ja kasvot) on ymmärretty väärin (tahallaan tai tahtomatta), joten hän yrittää palauttaa rituaalisen tasapainon tilan perääntymällä tilanteesta. Tämä tulkinta on osoittamassa sitä, kuinka välittyneessä kommunikaatiotilanteessa voimme tulkita toisen ottamaa linjaa, eri tavalla kuin se on tarkoitettu, juontaen se rituaalisen epätasapainon tilaan, molemmat osapuolien katsoessa tilannetta omasta (eroavasta) kontekstistaan. Jälkeenpäin voi kenties olla helpompaa hahmottaa mitä linjoja toinen on koettanut tilanteessa tuottaa, mutta kasvojen ollen tunteita herättävä ei sen hetkessä tilanteessa kyetä näkemään toisenlaisia mahdollisuuksia. (Taulukko 1, 4; L. vs. T, 1–4; Goffman, 219–221, 225–226.)

Lääkärit vs. Turrit aineisto on jatkuva keskustelu, jossa kommentoijat vaihtuvat varsin tiuhaan alkupuoliskon jälkeen, pukicho säilyy keskustelun narratiivisena johtajana. Tämän ansiosta voidaankin esittää, että pukicho esittää tarjouksen rituaalisen tasapainon palauttamiseksi, jatkuvan linjan haastamisen myötä. Tarjous, jonka pukicho esittää, ei ole vastuuta ottava, vaan esittää selityksenä kontekstin lieventävänä tekijänä. pukichon tarjous ei siis ole niinkään *aikaisemmin* esitetyille haasteille, vaan unnicerin esittämälle haastelle *tapahtuneesta keskustelusta*. (L. vs. T, 11–12; Goffman 1955, 220.)

Haksahduksen tai kömmähdyksen sattuessa joku ottaa vastuun huomion kiinnittämisestä sattuneeseen, jos se koetaan sellaiseksi, josta ei voida päästä ylitse. Se kuinka tähän huomioituun rituaaliseen epätasapainon tilaan reagoidaan voi yhtenä tekijänä olla se, *kenen* kasvot on asetettu vaaraan. Art Medium aineistossa lycanthropyke puolustaa omia kasvojaan toisten tekemältä kömmähdykseltä, kun taas trillizard420 on haksahdanut asettaessaan omat kasvonsa alttiiksi. lycanthropyke voidaan nähdä kokevan vääryyttä, että hänen kasvojaan ei ole hyväksytty hänen omassa julkaisussaan, joten hän esittää haasteen varsin aggressiivisesti. trillizard420 puolestaan, on itse valinnut kommentilleen linjan, joka kostautuu hänen omille kasvoilleen. Internetkeskusteluissa ei ole aina mahdollista, että loukattu ja loukkaaja pääsevät

kaikki askeleet (haaste, tarjous ja hyväksyntä) läpi vuorotellen, onkin varsin tyypillistä, että keskustelijat kommentoivat keskustelua kerran ja poistuvat sen jälkeen. Loukattu osapuoli voi kuitenkin tuottaa tarjouksen askeleen loukkaajan puolesta, esittämällä itselleen sopivat selitykset miksi faux pas oli päässyt käymään (Goffman 1955, 221). Aineistossa Frankenstein käyttäjä shakescene on hyvä esimerkki tällaisesta tilanteesta. shakescene esittää masochist-incarnaten puolesta miksi kömmähdys oli päässyt käymään (se oli tahaton vahinko), antaen samassa kommentissa hyväksynnän masochist-incarnatelle (avaten omia tuntemuksiaan asiasta), näin palauttaen keskustelussa rituaalisen tasapainon, joka ei hänen kommenttinsa nähneiden tarvitse kokea. Antaen myös niille postauksen vastaanottajille, joka ovat tietämättömiä Frankenstein kirjan juonikäänneistä mahdollisuuden osallistua sisällöstä nauttimiseen. (Frankenstein, 2–3.)

Tätä internetin helpommin mahdollistamaa konventiota käyttäjä voi hyödyntää, etenkin jos hän on tietoinen siitä, että ihmiset saadessaan vastusta eivät jatka julkaisun kommentoimista. pukichon valitsema linja ja kasvotyö voidaan väittää olevan varsin *aggressiivista*, ja trillizard420 huomauttaakin pukichon loistavasta pelaamisesta. Internetissä onkin varsin tyypillinen ”debate me” kulttuuri, jossa suosioisimmat kasvot saa, parhaiten kommentoiva osapuoli. Goffman nostaakin huomiota sille, että tämä aggressiivinen pelin omainen kasvotyö, kuin *vaatii* yleisön, joka kuin toimii pisteiden jakajana. pukichon ottamat linjat kommentteissa on varsin tyypilliset pelimäiselle kasvotyölle: pukicho ei tarjoa informaatiota itsestään, ja asettaa muita keskustelijoita epäsoviviin tilanteisiin. Goffman huomauttaakin, että tällaista aggressiivista kasvotyössä sen tekevän tärkein ominaisuus ei ole se tieto mitä hänestä ja muista tulee ilmi, vaan hänen kykynsä osata paremmin vaihdon askeleet kuin muut kanssakäymisessä olevat. (Goffman 1955, 221–222; L. vs. T, 3, 6, 8, 12.) Tällaisen taidon omaava saa varsin paljon huomiota internetpohjaisilla alustoilla, sillä se tuottaa *viihdettä*. Ei siis liene ihmekään, että pukicho nojautuu aggressiiviseen kasvotyöhön, sillä hän tietää, etteivät useimmat kommentoijat tule takaisin ensimmäisen kommenttinsa jättämisen jälkeen, antaen hänelle kuin luovutusvoiton.

5.3.2. Tasapainon taktiikoita

Kanssakäymisen aikana voi sattua tilanteita, joka asettaa toisen kasvot kyseenalaiseksi, tällaisten sosiaalisten tilanteiden disharmoniaa koitetaan välttää, ja tilanne pyritään palauttamaan sen euforiseen tilaan (Goffman 1953, 328; Goffman 1955, 222). Rituaalit ohjaavat niitä linjoja, jota ihminen kulloinkin voi hyväksyttävästi sosiaalisen tasapainon horjuttavassa tilanteessa ottaa, ylläpitääkseen niin omiaan kuin muiden kasvoja. Muiden ottamat linjat puolestaan vaikuttavat siihen mitä rituaalisia keinoja voimme valita hyväksyttävästi. (Goffman 1955, 216–279; Goffman 1955, 222–223.) Rituaalisen tasapainon säilyttämisen keinoja on monia, joista Goffman avasi tohtorin työssään seitsemää tyypillisintä, ja nämä ovat myös osaltaan löydettävissä *On Face-Work* esseestään (Goffman 1953, 328–342; Goffman 1955, 218–220, 222–225). Tässä luvussa tarkastelen kuinka näitä Goffmanin seitsemää nimeämää rituaalisen tasapainon säilyttämisen taktiikkaa voi mahdollisesti havainnoida Tumblr-pohjaisissa keskusteluissa. Vaikka en tutkijana voi olla tietoinen postausten tuottaneiden käyttäjien motiiveista tai tarkoituksista kussakin julkaistussa esityksessä, tarkoituksena onkin avata sitä, kuinka ne voivat näyttäytyä postausten vastaanottajille.

Tahdikkuus. Tahdikkuutta voidaan tehdä kahdella eri tapaa: 1) välttää tilanteita, joissa koetaan vaikeaksi ylläpitää haluttuja kasvoja; 2) välttää keskustelussa esiin asioiden nostamista, jonka tiedetään herättävän nolostumisen tunteita toisessa. Tahdikkuuteen kuuluu myös ennakolta yrittää informoida asiasta tietämättömiä mistä tulisi olla *tahdikkaita*, jotta he eivät asettaisi toisia *tahdittomuuteen*. (Goffman 1953, 330–331.) Internetalustalla ei voi samalla tavalla, koettaa välttyä tahdittomuudelta, sillä ei voi tietää kuka on esityksen vastaanottajana. Tahdikkuutena voidaan nähdä yrityksen rajaamisen *tietäviin vastaanottajiin*, näin toivottavasti kommunikoiden vain niiden kanssa, joilla on oletetusti sama viitekehys kuin itsellä (Goffman 1974; Seppänen 1998, 157–159). Tumblr sivustona tarjoaa rakenteellisten keinojen kautta tahdikkuuden taktiikkaa. Toisia voidaan oman blogin esittelyssä informoida asioista, joita ei halua ihmisten häntä lähestyvän, ja hän voi *estää* sisältöä näkymästä hänen dashillaan, vaikka blogi, jota hän seuraa rebloggaisikin siihen liittyvää sisältöä (Help 2017b, Filtering). Tumblr tuottaa siis käyttäjille *tahdikkuutta*, ollessaan informaation välikäsi käyttäjien välillä. Tahdikkuus muuntuu siis enemmän käyttäjän itsensä vastuuksi siitä mistä hän ei halua olla tietoinen ei tule hänen näkyviinsä. Tämän toteutumisessa muut käyttäjät ovat osallisina postatessaan. Uuden julkaisun tekemisen aikana esittäjä voi niin laittaa tageja, joita muut voivat

julkaisun välttää, kuin laittaa sisältövaroituksen (kts. kuva 14), joka ei välttämättä tule esiin tagien tai julkaisun muun sisällön kautta. Toisaalta tagit ovat käyttäjille keino valita tahdikas sisällön tuottamistila, jos he eivät koe omaavansa tarpeeksi itsevarmuutta julkisempaan esitykseen (Apollon Pallo, 2; Goffman 1953, 329). cryptidshufflen vastausta voidaan ajatella myös olleen tarkoitettu tahdikkaaksi tavaksi kysyä, mitä julkaisun sisältö tarkoittaa, tämä tahdikkuus ei kuitenkaan onnistunut, vaan pikemminkin ajoi lycanthropyken *tahdittomuuteen* (Art Medium, 2–3).

Hivuttautuminen. Hivuttautuminen on ennakoiva strategia, joka on varsin normaali taktiikka etenkin internetpohjaisissa sosiaalisissa suhteissa. Hivuttautumisessa henkilö ei sido itseään tiukasti mihinkään kasvoihin tai linjoihin, jotta häntä ei voida ennalta arvaamattomissa kommunikaatioissa joutu tilanteeseen, jossa hänen kasvonsa nähdään *vääriksi* tai hänet nähdään jopa *kasvottomana* (Goffman 1953, 332; Goffman 1955, 214). Vaikka henkilö olisi kuinka varma itsestään, jättää hän aina turvallisuuden marginaalin, jotta sellaisen tilanteen sattuessa, jossa hän ottaa sellaisen linjan, joka ei ole hänen aikaisempien linjojensa mukainen, ei se aseta häntä kasvojen menettämisen tilaan. pukicho voidaan nostaa esimerkiksi siitä, kuinka käyttäjä voi osallistua varsin itsevarmastikin keskusteluun, muttei paljasta omista linjoistaan tai kasvoistaan, juuri mitään. Hän ottaa kannan, joka argumentoi lääkärien puolta keskustelussa, mutta se ei kuitenkaan sido pukichoa sellaiseen linjaan, joka olisi turreja *vastaan*. pukichon kommenttivastaukset ovat paljolti sidottu siihen mitä muut hänelle vastaavat, ja hänen argumenttinsa ovat enemmän tukemassa *lääkärien* kasvoja, kuin pukichon omia (L. vs. T.). Hivuttautumisen ei tarvitse olla siis *arkaluonteista*. Hivuttautumista voi tuottaa varoen: tuomalla vähän esiin sitä linjaa, sekä niitä kasvoja, joita halutaan esittää. Kevyttä linjan ottamista, sekä varovaista omien kasvojen paljastamista voidaan esittää wellthatsspecificin julkaisu olevan sillä hän vain esittää @puishedsk8er twiitin (Klovni, 1). wellthatsspecific ei itse postauksessa ilmaise omaa kantaansa twiitin sisältöön, mutta se alustaa sitä, missä hänen kiinnostuksensa kohdistuu, ja mitä sisältöä hän muilla alustoilla näkee. Toisaalta digi ulottuvuutena voi ohjata kanssakäymisen hivuttautumisen taktiikkaan. Uudet käyttäjätunnukset eivät paljasta henkilöstä aluksi paljoakaan, ja ovat riippuvaisia siitä, kuinka paljon käyttäjä itse haluaa hivuttautua sivustolla. Antaen käyttäjän itse määritellä mikä on hänen oma *turvallisuuden marginaalinsa*, joka ei aseta kritiikin standardia, joka ei ole toiselle haitallinen tai itselle nolottavan paljastava (Goffman 1953, 332–335). Alustat, joilla olemme kommunikaatiossa toisten kanssa rakentavat hivuttautumisen alustan, joka opastaa vähitellen

alustan sosiaaliin normeihin, ja avustavat käyttäjää piilottamaan linjansa sekä kasvonsa, jotta alustan kulttuuria tietämätön ei ensimmäisenä ajaudu noloutta tuottavaan tilaan.

Kohteliaisuus. Jokainen vuorovaikutus tilanteeseen astuva punnitsee, kuinka häneen tilanteessa suhtaudutaan, ja asennoiden itsensä sen mukaan (Goffman 1953, 336). Kuten olen jo aikaisemmin esittänyt, internetin vuorovaikutus tilanteissa on vaikeaa arvioida kuinka muut tulevat suhtautumaa häneen, ja toisen osapuolen tuntemuksia tilanteesta ei tulla saamaan tietoiseksi, jos he eivät sitä aktiivisesti tiedota. Kohteliaisuus tällaisessa tilanteessa on olla ottamatta isoja tunteita nostattavia linjoja, jotka voivat tuntua suunnatulta johonkin henkilökohtaisesti shakescene kommentissa voidaan huomata kuinka masochist-incarnate ei ole tuottanut *kohteliasta* kommenttia, sillä se on herättänyt shakescenissa ison negatiivisen arvostelun tunteen, joka on aiheuttanut hänet nostamaan ns. muurinsa ylös (mt.; Frankenstein, 2–3). Internetpohjaiset vuorovaikutus tilanteet, kuitenkin mahdollistavat paljon molemmille osapuolille valintoja siinä *mihin* kanssakäymistilanteeseen he ottavat osaa. Jolloin sellaiseen tilanteeseen, joka asettaa rituaaliseen epätasapainon tilaan ei tarvitse osallistua, ja siitä voi helposti poistua (L. vs. T., 5, 7). Kohteliaisuus on paljolti riippuvaista siitä, mikä nähdään loukkaavana, määrittyen niin henkilön kohtaisista kontekstista, kuin kulttuurin määreistä (Goffman 1955, 216–217). Tumblrissa pukichon kommentti: ”*You will die in 7 days*” on osaltaan kohtelias tapa ilmaista negatiivista arvostelua bog-dweller-officialiin. Tämä kommentti on viittaus The Ring elokuvaan⁶¹, kuin tyypillinen kekseliäs Tumblr ”uhkaus”, jonka tarkoitus on olla askeleen epäuskottavuuden puolella. Tällöin negatiivinen asenne esittäjältä ei aseta kanssakäymisen toista osapuolta rituaalisen epätasapainon tilaan, vaan tuottaa vastaanottajassa niin hämmennystä kuin kummastusta, itsetietoisuuden sijaan. Lausuma itsessään ei siis ole objektiivisesti *kohtelias*, mutta se millainen vaikutus sillä on vastaanottajaan, puolestaan *on*.

Vitsailu. Asialla vitsailu on varsin yleinen kasvojen ylläpitämisen kuin rituaalisen tasapainon säilyttämisen taktiikka. On paljon helpompaa asettaa itsensä jo valmiiksi humoristiseen kontekstiin tai siirtää itsensä huumorin kontekstiin, kuin ottaa kasvoja vahingoittava tilanne vastaan. Vitsailu mahdollistaa kasvojen ja *itsensä* irtaannuttamisen, luoden tilaa epäonnistumisen ja *todellisen* itsensä välille. (Goffman 1953, 336–338.) Epäonnistuneessa kommunikaatiossa koetetaan tilannetta lieventää huumorin keinoin, joka esittämällä aiemmat esitykset *vitsinä*, tai yrittäen esittää tilannetta keventävä vitsi (Goffman 1953, 337–338;

---

⁶¹ Kauhuelokuva, jossa kiroton videon katsojaa varoitetaan, että he kuolevat seitsemän päivän sisällä

Frankenstein; Art Medium, 3). Huumorin kautta yritetään osoittaa, ettei kasvoihin olla liian kiintyneitä. Huumorilla myös voidaan muuttaa rituaalisen tasapainon konteksti tilanteeksi, jossa vakavana tehty kanssakäyminen olisi ollut kasvoja menettävää, mutta vitsin muuttamassa kontekstissa hän voi toteuttaa sen linjan ilman kasvoille aiheutuvaa negatiivisia vaikutuksia. (Goffman 1953, 337–338.) Tällaisen rituaalin asettaman konteksti on helpompaa niellä, kuin oletus siitä, että toinen esittää asiansa vakavasti, etenkin, jos ne rikkoisivat rituaalisen tasapainon sopimuksen. Klovniaineisto on hyvä esimerkki siitä, kuinka huumorin kontekstissa voidaan esittää, varsin sosiopaattista ja absurdia toimintaa, jota ei nähtäisi hyväksyttävänä, jos sitä tuotettaisiin vakavasti (Klovni). Toisaalta tällaisen rituaalin asettaman kontekstin oletus tulee olla vastaanottajalla, sillä tekstit eivät itsessään tuo esille, että niiden esittäjät *eivät* ole vakavissaan. Hoch (2022, 70) nostaakin esille, kuinka Tumblr-postaukset voivat olla vaikeita tulkita niille, jotka eivät ole tuttuja niiden formaatille. Aineistoni ovat humoristisia Tumblr-sivustolle tyypillisellä tavalla, joten ei ole ihmeäkään, että jokainen niistä voidaan nähdä hyödyntävän vitsailu taktiikkaa. Vitsailun rituaalin konteksti osaltaan saattaa rakentua siihen *olettamukseen*, ettei kukaan *vakavissaan* tuota sivustolla tietyn tyylistä sisältöä, näin taaten kuin *kilven* antamalla huumorin kontekstin sisällölle.

Kylmäverisyys. Kylmäverisyys on taito, joka opitaan, eikä niinkään taito, joka luonnistuu automaattisesti. Kylmäverisyudessa sosiaalisen tilanteen paineen sietokyky on keskeisintä, eikä se siksi luonnistu kaikilta. Se, että pystyy sietämään sosiaalisen tilanteen sopimuksen loukkaus, jotta kukaan ei tunne nolostumisen tunnetta, katkaisee häpeän kierteen alkuunsa, näin auttaen ylläpitämään yllä kaikkien kasvoja. (Goffman 1953, 338–339.) Tällaisesta kylmäverisyudesta voidaan osittain esittää cryptidshufflen ja pukichon tuottamissa vastauksissa ja kommentteissa (Art Medium, 3; L. vs. T., 12). cryptidshufflen vastaus lycanthropykelle on tilanteen tiedostamista meemin avulla, mutta se ei kuitenkaan aseta tunteita, kummallekaan meemin kautta, vaan yhdistää tilanteen tunnettuun meemiin, joka sopii käytyyn kanssakäymiseen yllättävän hyvin (katso kuvat 5 ja 6). Tämä kylmäverinen vastaaminen laukaisee muodostuneen jännityksen ja epätasapainon tilan ilman, että kumpikaan osapuoli menettää kasvonsa. Kuin uudelleen määrittäen tilanteen meemin avulla vitsiksi, eikä *vahingon teoksi* ja sen *haasteeksi*. pukichon kommentti postauksen lopuksi on myös kylmäverinen kommenttivastaus unnicerille, joka haastaa käydyn keskustelun, asettaen sen käyneiden kasvot kyseenalaisiksi (L. vs. T., 11–12). Pukichon esittämä kommentti laukaisee tämän haasteen, ja asettaa käydyn keskustelun toisenlaiseen kontekstiin mitä ilman tätä lyhyttä kanssakäymistä ei postauksen vastaanottajille edes ilmenisi.

Näytelty välinpitämättömyys. Näytelty välinpitämättömyys on usein ennakoiva strategia, jolla varaudutaan tilanteeseen, jossa toinen esittää kasvot, joita hän ei kykene täysin ylläpitämään, jonkin attribuutionsa takia. Välinpitämättömyydellä päästään attribuution yli ja se ei ole osa rakennettuja kasvoja, eikä enää tuota häpeän tunteita, kun sitä tuotetaan linjoja ottaessa. (Goffman 1953, 339–340.) Näyteltyllä välinpitämättömyydellä voidaan käyttää myös itsensä suojaamisen tekniikkana, jolloin sitä hyödynnetään, kun vastaanotetaan vihjeitä esim. tilanteesta poistuttaessa. Tällöin henkilö antaa muille kuvan itsestään hallittavana ja mukautuvana osallistujana kanssakäymisessä, ja omalla kohdallaan se esiintyy suojele taktiikkana välinpitämättömyyttä näyteltäessä. (Goffman 1953, 340 alaviite 1.) Internet-pohjaisissa kommunikaatiotilanteissa henkilön on helppo piilottaa sellaiset attribuutiot, joita hän ei halua yhdistää kasvoihinsa, toki hänen on oltava tietoinen vältellessään niitä linjoja, jotka asettaisivat nämä kasvot kyseenalaisiksi. Ulkoisena osapuolena voimme *näytellä* välinpitämättömyyttä toisten attribuutiosta, vain jos olemme *tietoisia* sen olemassaolosta, sekä tiedämme tarpeeksi toisen kasvoista asettaa sen *kyseenalaiseen* tilaan. Näytelty välinpitämättömyys on internet kanssakäymisessä tyypillisempää *vihjeiden* ymmärtämisessä, ja tiedostaen milloin läsnäolo on haluttua tai ei ole. Toki ne vihjeet, joita voidaan tuottaa internetpohjaisessa kanssakäymisessä ei ole yhtä helppoa tuottaa kuin fyysisen ulottuvuuden kanssakäymisessä. Useimmiten internetin näytelty välinpitämättömyys esiintyykin kanssakäymisissä nopeana yhteyden ottona, ja sen jälkeen poistumisena. Esimerkiksi Lääkärit vs. Turrit aineistossa, ainoa pitkään pysyvä kommentoija on itse pukicho, ja melkein kaikki muut kommentoijat ovat vain välihuutoja, jonka jälkeen he poistuvat tilanteesta. He ottavat näytellyn välinpitämättömyyden taktiikan suojelemaan itseään, jotteivät he joudu samanlaiseen kasvotyön esille tuomiseen kuin trillizard420. Sillä heidän poistuessaan tilanteesta, ei heidän tarvitse olla *tietoisia* siitä mitä pukicho vastaa heidän kommentteihinsa.

Huomaamatta jättäminen. Huomaamatta jättäminen, on yksinkertaisuudessaan asioiden huomiotta jättämistä, jotta toinen ei menetä kasvojaan. Huomaamatta jättäminen strategiana on kuin turvamekanismi rituaalisen tasapainon säilyttämiseksi, etenkin, jos toinen osapuoli ei tiedä mitä strategiaa ja sen tukemaa linjaa toinen tulee tilanteessa toteuttamaan. Huomaamatta jättämisellä voidaan niin turvata toisen ottamat kasvot, kuin linjan ottamisena sellaisessa kanssakäymisessä, jossa toinen osapuoli on avoimen mahtaileva⁶². Jos kasvoihin ollaan liian kiintyneitä, se ero mikä esiintyy henkilön ottamien linjojen ja kasvojen välillä voidaan *jättää huomiotta*. Esim. lapsen innokkuuteen tavalliseen asiaan, otetaan usein linja, joka vastaa lapsen

---

⁶² Alkuperäistekstissä: "patent pretension" (s. 341)

innokkuutta, vaikka tämä ei olisi sopiva omien kasvojen kanssa. Näin toimittaessa itse ja muut jättävät huomiotta, tämän ristiriidan, jotta ei muodostu epämiellyttävää sosiaalista tilannetta, ja kukaan ei joudu kokemaan häpeän tunnetta tai koe *kasvottomuutta*. (Goffman 1953, 340–341.) Tällainen huomaamatta jättäminen on varsin tyypillistä sivustoilla kuten Tumblr, jossa kasvot ovat rakentuneet sen varaan mitä voi nähdä nopealla silmäyksellä postauksesta (esim. profiilikuva ja blogin nimi), ja vastaanottajan ennako oletuksista siitä minkälainen tämä käyttäjä on näiden perusteella. Kuten The-Cimmerians (2022, 79) nostaa esiin Tumblr käyttäjät ovat varsin tietoisia, kuinka koomisia vakavan keskustelun käynti on joidenkin blogien nimen takia, ei siihen kuitenkaan siinä keskustelutilanteessa aseteta kyseenalaiseksi vaan ne *jätetään huomiotta*, jotta keskustelu ei lähde toisille raiteille. Tämä mahdollistaa käyttäjille ottaa linjoja varsin kevyesti, sillä sivuston kulttuuriin kuuluu olla *huomioimatta*, käyttäjän otettuja kasvoja, välttääkseen sosiaalisen sopimuksen olla *riistämättä* toisen kasvoja.

6. Tageissa kirjoitettua: Tutkimuksen loppuksi

Tämän luvun aluksi kirjoitan kontekstin kaatumisesta, josta mainitsin viimeisin luvun alaviitteessä. Kontekstin kaatuminen tuo lisää ymmärrystä tutkimusaiheeseen, mutta päädyin rajaamaan sen teoreettisesta osuudesta pois. Tässä on kuitenkin lyhyt esitys kontekstin kaatumisesta kahden tutkimuksen kautta, sekä pohdintoja siitä oman tutkimukseeni liittyen. Pohdintojen jälkeen siirryn siihen, miten tulokset vastasivat esittämäni tutkimusongelmaan ja -kysymyksiin. Päätän luvun tutkielmaan liittyvillä muilla pohdinnoilla.

Digitaalisen kommunikaation tutkimuksissa on nostettu esille kysymystä *kontekstin kaatumisesta*. Julkaisun sisällön vastaanottaja, ei ole välttämättä se taho, jolle sisällön on *oletettu* olevan. Esimerkiksi Malgorzata Szabla ja kielitieteilijä Jan Blommaert (2018) tutkimuksessaan *Does context really collapse in social media interaction?* tuovat esille, kuinka sosiaalinen media asettaa kaikki kuulijat samaan ryhmään kontekstista riippumatta, ja juontaa siihen, että puhuja joutuu käyttämään erilaisia korjaus strategioita. Teoreettisesti *kontekstin kaatumisen* konsepti rakentuu Goffmanin analyysin sosiaalisten tilanteiden struktuurista kuten tutkimuksessa *Time Collapse in Social Media: Extending the Context Collapse* Petter Bae Brandtzaeg ja Marika Lüders (2020, 2) tuovat esiin. Kasvotyölle konteksti on lähes kaikki

kaikessa. Kasvotyötä on vaikeaa tuottaa onnistuneesti ilman tietoa kontekstissa missä sitä tuotetaan. Digitaalisessa kommunikaatiossa jää paljon tilaa epävarmuudelle, sillä konteksti rakentuu paljolti siihen *missä* ja *miten* kommunikaatiota tuotetaan. Kontekstin kaatumisen mahdollisuus on siis varsin helppoa, kun kanssakävijät eivät ole aina tietoisia toisten kanssakävijöiden kontekstista. Kontekstin kaatumisen lisäksi, on kontekstin mahdollista myös lisääntyä ja laajentua kommunikaatiotilanteiden aikana kuten Szabla ja Blommaert (2018) nostavat tutkimuksessaan esille. (Szabla & Blommaert 2018, 26–27.) Brandtzaeg ja Lüders (2020) nostivat tutkimuksessaan huomioita siihen, että myös *aika* voi kaatua. Tämä käsitys ajan kaatumisesta tutkimuksessa on kuitenkin sidottu sen hetkiseen koettuun *reaaliaikaan* sekä sen hetkisen identiteetin tunteeseen.

Tumblr sivustona ei ole sidottu samalla lailla fyysisen ulottuvuuden identiteettiin kuin esimerkiksi Facebook, jossa tarkoituksena on esiintyä omalla nimellä ja kasvoilla. Tumblrin antama anonymiteetti mahdollistaa kontekstin rakentamisen hetki hetkeltä, kuin itse *ajan*, sillä senkin olemassaolo postauksissa on piilotettu (Apollon Pallo 2&3; Lääkärit vs. Turrit). Kontekstin kaatumiselta sivulla ei voi kuitenkaan estyä, ja syntyy tilanteita, joissa korjaamisliikeitä tarvitaan (Art Medium 1&3; Frankenstein 2). Mikä on kuitenkin huomioitavaa, on se, että toisinkuin toisenlaisella sivustolla Tumblrin sienirihmasto jakaa keskusteluja riippumatta siitä, tapahtuuko keskustelijoiden välillä kontekstin kaatuminen vai ei. Kuin luoden keskustelulle ulkoisen kontekstin, joka ei ole riippuvainen keskustelijoista itsestään, vaan niistä käyttäjistä jotka, jollakin tapaa vaikuttavat julkaisuun (Frankenstein; Apollon Pallo).

Tumblr sivustona on kuin sienirihmasto, se sitoo käyttäjiä toisiin ilman, että käyttäjien tarvitsee olla tietoinen toisistaan, mutta yhdessä he voivat rakentaa sivuston sisäistä kontekstia. Tämä sienirihmasto rakentaa yhdessä kollektiivisen kontekstin, joka kasvaa ja uudelleen muotoutuu jatkuvasti. (Bauman 2007, 49; Seppänen 1997, 162; Goffman 1974.) Tämä kontekstin tila, joka sivustolle muotoutuu ei ole yhtä kiinni reaaliajasta, vaan aika on vain yksi kontekstin kerroksia rakentava tekijä. Tumblrissa tuotettu sisältö on erittäin altis kontekstin romahdukselle sivun kontekstin ulkopuolella, sillä sivuston ulkopulisilla vastaanottajilla ei ole sivustolla rakennettua viitekehystä, joka ohjaa niihin linjoihin mihin sisältö ohjaa (Goffman 1974, 21–24).

Tutkimusongelmanani oli: millaista on digitaalinen kasvotyö Tumblrissa? Tähän ongelmaan vastasin vastaamalla sitä tukeviin tutkimuskysymyksiin. Ensimmäinen esitetyistä

tutkimuskysymyksistä oli, minkälainen on Goffmanin alkuperäisen kasvotyöteorian suhde digitaaliseen kasvotyöhön? Goffmanin kasvotyöteoria soveltuu hyvin digitaaliseen välittyneeseen kasvotyöhön. Kasvotyönkeskeiset käsitteet: kasvot, linjat ja rituaali voidaan asettaa digitaaliseen kanssakäymiseen suhteellisen vaivatta. Goffmanin itsensä esitys siitä, että hänen kasvotyöteoriaansa voidaan käyttää niin suorassa kuin välittyneessä on siis toimiva (Goffman 1955, 225, 226). Tämä tuoden tutkielman toiseen tutkimuskysymykseen: Miten digitaalinen alusta vaikuttaa kasvotyöhön?

Goffmanin itsensä esille nostamat erot välittyneen ja suoran kanssakäymisen eroista nousee esiin aineistossa erilaisten korostettujen ilmausten kautta. (Goffman 1955, 225, 226.) Korostettuja ilmauksia voivat olla roolipelikielen merkit, meemit, tai vahvat tunneilmaukset, joiden avulla yritetään ilmaista linja niin, että virhemarginaali ymmärtää se väärin on pienempi. Tumblr alustana antaa käyttäjilleen anonyymiyden kautta mahdollisuuden tuottaa kasvotyötä intensiivisesti ilman, että käyttäjän *täytyy* perustella tai jatkaa sitä myöhemmin. Intensiivisyys rakentaa sivustolle lähes välttämättömän humoristisen kulttuurikontekstin. Huumori mahdollistaen sellaisia toimia, jotka vakavissaan tehtynä *eivät* olisi samalla lailla hyväksytyjä. Vastaten tämä jo kolmanteen tutkimuskysymykseen: Mikä on Tumblrin vaikutus alustana digitaaliseen kasvotyöhön?

Tumblr sivustona vaikuttaa kasvotyöhön sen rakenteiden puolesta määrittäen sen, miten ja kuinka sivustolla voidaan niin tuottaa sisältöä kuin kanssakäymisen toisten käyttäjien kanssa. Erilaiset kommunikaation tasot, ja tavat antavat mahdollisuuden tehdä valintoja linjan ottoihin sekä kuinka omat kasvot esitetään toisille. Käyttäjän ulkoinen olemus kiteytyy paljolti käyttäjänimen ja -kuvan varaan, mutta ne eivät kuitenkaan ole merkittävä tekijä sille *millaisia* linjoja kukin käyttäjä voi ottaa. Tumblr rakentaen tilan, jossa käyttäjä voi ottaa varsin vapaasti itselleen linjoja, menettämättä kuitenkaan kasvojaan. Tarjoten käyttäjälle varsin löyhän ulkoisen sidonnaisuuden kasvojen ja linjojen välille. Käyttäjä itse saa tilanteen mukaan valita, millaisia linjoja hän toteuttaa sekä miten käyttäjät itsensä esittävät. Pitkään Tumblr sivustoa käyttänyt yhdistää tietynlaiset blogin ”ulkoiset” tunnusmerkit linjoihin sekä kasvoihin, joita muut samanlaiset blogit ovat ottaneet. Uudemmallalla käyttäjällä ei ole tämän kaltaista sivuston konteksti pohjaa. Nojaten oletuksensa ulkoiseen Tumblr sivustoa *suurempaan* kontekstiin. Tulkiten tämän ulkoisen kontekstin pohjalta niitä linjoja, joita muut ovat ottaneet (tai yrittäneet ottaa), johtaen tämä usein kontekstin kaatumiseen.

Kuva 26: lycanthropyken uusi muutettu kommentti (Haettu: 15.4.2024)

Tumblr-sivuston postausten jakamisen mekaniikka mahdollistaa poistettujen käyttäjien julkaisujen jakamisen. Mahdollistaen se sisällön säilymisen sivustolla senkin jälkeen, kun käyttäjä itse on lopettanut sivuston käyttämisen. Käyttäjä voi muuttaa bloginsa nimeä, linkittäen vanhalla nimellä tehdyt postaukset uudelle blogi nimelle, mutta vanha blogin nimi säilyen reblogatussa sisällössä. Tällainen tapaus on bog-dweller-official, jonka blogi nimi on nykyään hieronymos-botch (L.vs.T, 7).

Alkuperäinen julkaisija voi myös myöhemmin muuttaa julkaisuaan ilman, että postattu versio muuttuu muokatuksi versioksi. lycanthropyken julkaisema kommentti guassista, ei ole enää olemassa lycanthropyken

blogissa alkuperäisversion muodossa. Tämän saa selville vain, jos käyttäjä seuraa linkkiä lycanthropyken ensimmäisestä kommentista hänen blogiinsa. Siellä on vastassa tervehdys koiran kuvan kanssa, juhlistamassa kuinka postaus on saanut 30 tuhatta notesia. (Art Medium, 1; kuva 26.) Mitään muuta kommenttia ei postauksessa ole muutettu.

Tutkielma nojautui paljon Goffmanin ajatuksiin, jotka tulivat mukaan myös metodissa. Metodina toiminut keskusteluanalyysi nojasi paljon Goffmanin esittämiin käsitteisiin esittäjästä sekä vastaanottajasta. Keskusteluanalyysin näkemys siitä kuinka konteksti on keskustelulle varsin tärkeä, on varsin yhteneväinen kasvotyöteorian kanssa. Goffmanin mukaantulo ei liene siis ihmeekään, sillä Goffmanin teorit nojautuvat paljolti kontekstin tärkeydelle. Kontekstin ohjatessa ihmisten välistä kanssakäymistä kussakin tilanteessa. (Goffman 1953; Goffman 1955; Goffman 1974; Goffman 1981.) Keskusteluanalyysi metodina tutkimusta tehdessä oli edesauttava. Ohjaten se välittyneen kanssakäymisen ongelmien pohdintaa ja kuinka niin esittäjät kuin vastaanottajat pyrkivät mielekkääseen kommunikaatioon.

Tutkielman päämääränä oli tarkastella vanhempaa sosiologian teoriaa, ja pohtia kuinka vanhat havainnot sosiaalisuudesta toisintuvan digialustalla. Kasvotyöteoria ei ole sidottu *fyysisyyteen*,

joten se taipui varsin hyvin digitaalisen alustan kontekstiin. Tutkielman aineistona toimineet Tumblr-postaukset ovat hyviä keskusteluketjuja sivuston formaatin ansiosta kannustaen käyttäjiä luomaan yhtenäisiä keskusteluja. Mahdollistaen vapaiden keskustelujen helpon sekä luontevan analysoinnin.

Jatkotutkimuksena olisi mielenkiintoista tutkia, kuinka tutkijan ja muiden aineiston lukijoiden mielikuva postauksien käyttäjien kasvoista ynnä linjoista eroaa itse käyttäjien kokemuksesta. Tutkimusta tehdessäni törmäsin paljoltikin siihen epävarmuuteen mitä käyttäjät itse ovat tilanteessa tunteneet ja kokeneet tilanteesta. Tällaisen tutkimuksen ongelmaksi toisaalta muodostuu se, kuinka luotettavaa on esimerkiksi haastattelun kautta kerätty aineisto. Kuinka kauan kommentin teosta on luultavasti vaikuttaa niin näkemykseen omista otetuista linjoista kuin niihin tunteisiin mitä kommentin julkaisuhetkellä käyttäjällä mahdollisesti oli. Toinen mielenkiintoinen jatkotutkimus, joka menee avatar-tutkimuksen puolelle, on ihmisen suhde digitaalisen kommunikaatioon ja fyysisen ulottuvuuden kasvoihin. Sekä millainen rooli *ajalla* on digitaalisessa kanssakäymisessä.

Lähteet

About, Tumblr (2023) <https://about.tumblr.com/#quick-facts> (Haettu 12.12.2023)

Attu, Rose & Terras, Melissa (2017) "What people study when they study Tumblr: Classifying Tumblr related academic research". *Journal of Documentation* 73: 3, 528–554.

Bauman, Zygmunt (2007) *Sosiologinen ajattelu*. Vastapaino

Bulbapedia (2024) Gengar (Pokémon)

[https://bulbapedia.bulbagarden.net/wiki/Gengar_\(Pok%C3%A9mon\)](https://bulbapedia.bulbagarden.net/wiki/Gengar_(Pok%C3%A9mon)), Biology. (Haettu 21.4.2024)

Brandtzaeg, Petter Bae & Lüders, Marika (2018) Time collapse in social media: Extending the context collapse. *Social Media+ Society*, 4:1.

Brett, Ingrid, & Maslen, Sarah (2021). Stage whispering: Tumblr hashtags beyond categorization. *Social Media+ Society*, 7:3.

Brown, Penelope & Levinson C. Stephen (1987) *Politeness: some universals in language usage (Vol.4)*. Cambridge: Cambridge University Press.

Brown, Penelope & Levinson C. Stephen (2006) Politeness: some universals in language use. Teoksessa Adam Jaworski & Nikolas Coupland (toim.) *The Discourse Reader*. Routledge, 311-323.

Cohn, Marjorie B. & Rosenfield, Rachel (1977) *Wash and gouache. A study for the development of the materials of watercolor*. Cambridge, Mass.: Center for Conservation and Technical Studies, Fogg Art Museum.

De Kadt, Elizabeth (1998). The concept of face and its applicability to the Zulu language. *Journal of pragmatics*, 29:2, 173–191.

Fine, Gary A. & Manning, Philip (2003) Erwing Goffman. Teoksessa George Tritzauer (toim.) *The Blackwell Companion to Major Contemporary Social Theorists*. Blackwell, 34-62.

Goffman Erving (1974/1986) *Frame analysis: An essay on the Organization of Experiences*. Northeastern University Press.

Goffman, Erving (1981) *Forms of talk*. Oxford: Basil Blackwell

- Goffman, Erving (1953) *Communication conduct in an island community*. Unpublished PhD dissertation. University of Chicago.
- Goffman, Erving (1955). On face-work; an analysis of ritual elements in social interaction. *Psychiatry*. 18:3, 213–231.
- Goffman, Erving (2012/1955): *Vuorovaikutuksen sosiologia*. Tampere: Vastapaino
- Grainger, Karen, Mills, Sara, & Sibanda, M. (2010) “Just tell us what to do”: Southern African face and its relevance to intercultural communication. *Journal of Pragmatics*, 42:8, 2158–2171.
- Hairetdin, Sara Tahire (2018) *Impoliteness and gender in computer-mediated communication: A study of insults on Tumblr*. Master's thesis, Norway: University of Stavanger.
- Hakulinen, Auli (1997) Vuorottelujäsennys Teoksessa Liisa Tainio (toim.) *Keskusteluanalyysin perusteet*. Tampere: Vastapaino, 32–55
- Hakulinen, Auli (2009) Conversation types. Sigurd D’hondt, Jan-Ola Östman & Jef Verschueren (toim.) *The Pragmatics of Interaction*. John Benjamins, 55-65.
- Helliwell, John F.; Layard, R.; Sachs, J. D. & Aknin, L. B. & De Neve, J.-E.; & Wang, S. (2023) World Happiness, Trust and Social Connections in Times of Crisis. Teoksessa *In World Happiness Report 2023 (11th ed.)*. Sustainable Development Solutions Network. 29-76.
- Help, Tumblr (2022) Badges <https://help.tumblr.com/badges/> (Haettu 8.4.2024)
- Help, Tumblr (2017a) Dashboard Preferences <https://help.tumblr.com/dashboard-preferences/> (Haettu 8.4.2024)
- Help, Tumblr (2017b) Filtering <https://help.tumblr.com/tag-and-post-content-filtering/> (Haettu 12.4.2024)
- Help, Tumblr (2023) Replies <https://help.tumblr.com/hc/en-us/articles/231855648-Replies> (Haettu 12.12.2023)
- Help, Tumblr (2024) Known Issues on Tumblr: <https://help.tumblr.com/known-issues-on-tumblr/> (Haettu 29.4.2024)
- Ho, David Y. (1976) On the Concept of Face. *American Journal of Sociology*, 81:4, 867–884.
- Hu, Hsien C. (1944) The Chinese Concepts of “Face.” *American Anthropologist*, 46:1, 45–64.
- Janney, Richard W., & Arndt, Horst (1993) Universality and relativity in cross-cultural politeness research: A historical perspective. *Multilingua - Journal of Cross-Cultural and Interlanguage Communication*. 12:1, 13–50.
- Kajanne, Milla (1996) Kertomus, referointi ja kerronnan valta. Teoksessa Auli Hakulinen (toim.) *Suomalaisen keskustelun keinoja II*, Helsingin yliopiston suomen kielen laitos, 207–242.
- kedreeva (2023) <https://kedreeva.tumblr.com/post/714663419696037888/if-youre-wondering-why-i-will-not-leave-this-site>. *Tumblr*. (Haettu 29.2.2024)

Kenner, Dario (2015). Inequality of overconsumption: The ecological footprint of the richest. *Global Sustainability Institute*, 1-18.

Khalil, Mohammad, Wong, Jacqueline, Er, Erkan, Heitmann, Martin, & Belokry, Gleb (2022). Tweetology of Learning Analytics: What does Twitter tell us about the trends and development of the field?. *LAK22: 12th International Learning Analytics and Knowledge Conference (LAK22)*. Association for Computing Machinery, New York, NY, USA, 347–357.

Kinnison, Li Q. (2017) Power, integrity, and mask—An attempt to disentangle the Chinese face concept. *Journal of Pragmatics*, 114, 32–48.

Know Your Meme (2023) *Apollo's Gift Of Prophecy Dodgeball*.
<https://knowyourmeme.com/memes/apollos-gift-of-prophecy-dodgeball> (Haettu 20.5.2024)

Kumar, Madhan (2013) How Much Do Furry Artists Make? A Guide for Aspiring Artists. *Madhansart*.
https://madhansart.com/artist/profession/furry/#How_Much_Do_Furry_Artists_Make (Haettu 13.12.2023)

Kumpulainen, Ruu (2023) ”Se tuo vähän väriä. Että ei oo vaan tasasta harmaata tylsää.” Katsaus turrifandomiin ja fursonalle annettuihin merkityksiin. Lapin Yliopisto. Pro Gradu. Taiteiden tiedekunta.

Lopez, Napier (2016) Tumblr is finally bringing comments back and making them way more useful. *the next webb*. 28.3.2016. <https://thenextweb.com/news/tumblr-brings-back-revamped-reply-system> (Haettu 12.12.2023)

Mao, LuMing R. (1994) Beyond politeness theory: “Face” revisited and renewed. *Journal of Pragmatics*, 21:5, 451–486.

Meredith, Joanne (2019) Conversation analysis and online interaction. *Research on Language and Social Interaction*, 52:3, 241-256.

Merriam-Webster. (2024) s.v. Brick. Teoksessa *Merriam-Webster.com dictionary*.

Merriam-Webster. (2024) s.v. Boner. Teoksessa *Merriam-Webster.com dictionary*.

Nguyen, Britey (2022) Tumblr trolls Elon Musk’s blue checkmark fiasco by selling two blue checkmarks for \$7.99. *Business insider*. 11.11.2022. (Haettu 8.4.2024)

Nita, Fatma R., Setiawan, Slamet, & Lestari, Lies A. (2021) Meaning making of internet memes to create humorous sense: Functions as Speech Acts. *Language Literacy: Journal of Linguistics, Literature, and Language Teaching*, 5:2, 465–479.

Nwoye, Onuigbo G. (1992) Linguistic politeness and socio-cultural variations of the notion of face. *Journal of pragmatics*, 18:4, 309–328.

one-time I dreamt (2023) <https://one-time-i-dreamt.tumblr.com/post/736458205491871744/i-was-naked-and-for-some-reason-not-allowed-to-put>. *Tumblr*. 12.12.2023. (Haettu 12.12.2023)

Peräkylä, Anssi (1997) Instituutionaalinen keskustelu. Teoksessa Liisa Tainio (toim.). *Keskusteluanalyysin perusteet*. Tampere: Vastapaino, 177–203.

Press Information, Tumblr (2023) <https://www.tumblr.com/press> (Haettu 5.12.2023)

Proferes, Nicholas Mosrissey, Katherine E. (2020) Lost in the “Dash”: How Tumblr fosters virtuous cycles of content and community. Teoksessa McCracken, Allison; Cho, Alexander; Stein, Louisa; Hoch Indira Neill (toim.) *a tumblr book: platform and cultures*. University of Michigan Press, 23-36.

Qi, Xiaoying (2017) Reconstructing the concept of face in cultural sociology: in Goffman’s footsteps, following the Chinese case. *The Journal of Chinese Sociology*, 4:1, 1-17.

Radford, Marie L., Radford, Gary P., Connaway, Lynn S., & DeAngelis, Jocelyn A. (2011) On virtual face-work: An ethnography of communication approach to a live chat reference interaction. *The Library Quarterly*, 81:4, 431–453.

Reime, Thov (2012) Memes as Visual tools for precise message conveying. *Norwegian University of Science and Technology*.

Robinson, Kylie (2022) Furies are developing vaccines, building your favorite apps, and crashing Microsoft meetings. The inside story of how one of the web's oldest communities became a force to be reckoned with in the tech industry. *Business Insider*. 11.3.2022 (Haettu 11.3.2022)

RPmedia (2011) <https://rpedia.tumblr.com/post/15051069001> (Haettu 25.12.2023)

Runescape Roleplay Wiki https://rsroleplay.fandom.com/wiki/Roleplaying_Symbols (Haettu 25.12.2023)

Seppänen, Eeva-Leena (1997) Osallistumiskehikko. Liisa Tainio (toim.) *Keskusteluanalyysin perusteet*. Tampere: Vastapaino, 156–176.

Szabla, Malgorzata & Blommaert, Jan (2020) Does context really collapse in social media interaction?. *Applied Linguistics Review*, 11:2, 251-279.

The-Cimmerians (2020) Divine Fools and Ridiculous Mystics Tumblr Humor as an Act of Defiance. McCracken, Allison; Cho, Alexander; Stein, Louisa; Hoch, Indira Neill (toim.) *a tumblr book: platform and cultures*. University of Michigan Press, 75-80.

tips (2021) Getting Started: Mobile App Or Desktop?
<https://tips.tumblr.com/post/678841483136221184/gs-004-getting-started-mobile-app-or>

tips (2022) Tumblr Is What You Make Of It. Here’s What We Mean.
<https://tips.tumblr.com/post/678897362380390400/gs-001-getting-started-tumblr-is-what-you-make> (Haettu 14.4.2024)

tips (2022b)_How To Build A Dashboard Feed That Fits Your Vibe_
<https://tips.tumblr.com/post/678840652465913856/gs-002-getting-started-how-to-build-a-dashboard> (Haettu 14.4.2024)

Tirado, Linda (2014) *Hand to mouth: The truth about being poor in a wealthy world*. Hachette UK.

Vatanen, Anna (2021) Keskusteluanalyysi. Teoksessa Jaana Vuori *Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja*. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto.
<https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/teoreettis-metodologiset-viitekehukset/keskusteluanalyysi/> (Haettu 19.4.2024)

- Vásquez, Carmilla, & Creel, Samantha (2017) Conviviality through creativity: Appealing to the reblog in Tumblr Chat posts. *Discourse, context & media*, 20, 59-69.
- Virtanen, Tuija, & Lee, Carmen (2022) Face-work in online discourse: Practices and multiple conceptualizations. *Journal of Pragmatics*, 195, 1-6.
- Virtanen, Tuija (2022) Virtual performatives as face-work practices on Twitter: Relying on self-reference and humour. *Journal of Pragmatics*, 189, 134-146.
- Winkin, Yves. (2022/1953) *The Cradle: Introduction to the mediastudies.press edition*. Teoksessa *Communication conduct in an island community*. mediastudies. Press, x-xxii.
- Xu Jiejun; Compton, Ryan & Lu, Tsai-Ching & Allen, David (2014) Rolling through tumblr. Proceedings of the 2014 ACM Conference on Web Science - WebSci '14.
- Yong, Jose C. & Norman P. Li & Satoshi Kanazawa (2021) Not so much rational but rationalizing: Humans evolved as coherence-seeking, fiction-making animals. *American Psychologist* 76:5,781.
- Zhang, Alanna & Jamie Kennedy (2020) I want it, too: A correlational study on the link between youth celebrity idolization and materialism. *Journal of Student Research*, 9:2.

Liitteet – Aineisto

1. Lääkärit vs. Turrit

 pukicho

Doctor: \$140,000 a year

Furry artist on Patreon: \$160,000 a year

1

 trillizard420

i think you're lowballing the furry art amount tbh

2

 pukicho

I'm sorry for the inaccuracies, Doctor Yiff

3

 trillizard420

no matter how I respond to this I don't look good, well played. i walked right into that

4

 boob-a-chu

Well, furry artists are typically more competent and courteous than your average doctor, so I can see that.

5

 pukicho

Did you just legitimately tell me that a person who draws wolf ass is more competent than a dude who spent 8+ years in a university to give you your lung transplant?

6

 bog-dweller-official

doctors are bullshit and furry artists perform an infinitely more valuable service to society compared to them

7

 pukicho

You will die in 7 days

8

 hokuto-ju-no-ken

It took doctor's like 10 years to diagnose what was wrong with me, some insisting I was faking for attention while a furry artist I knew just went "that sounds like crohn's" after hearing me complain once and ended up being right

9

Also I can't go to a doctor and ask them to draw Rouge the Bat wider than she is tall with tits to match, now can I

 kolbye

You could if you weren't a fucking coward

10

 unnicer

what the every loving fuck is going on

11

 pukicho

Just hanging out

12

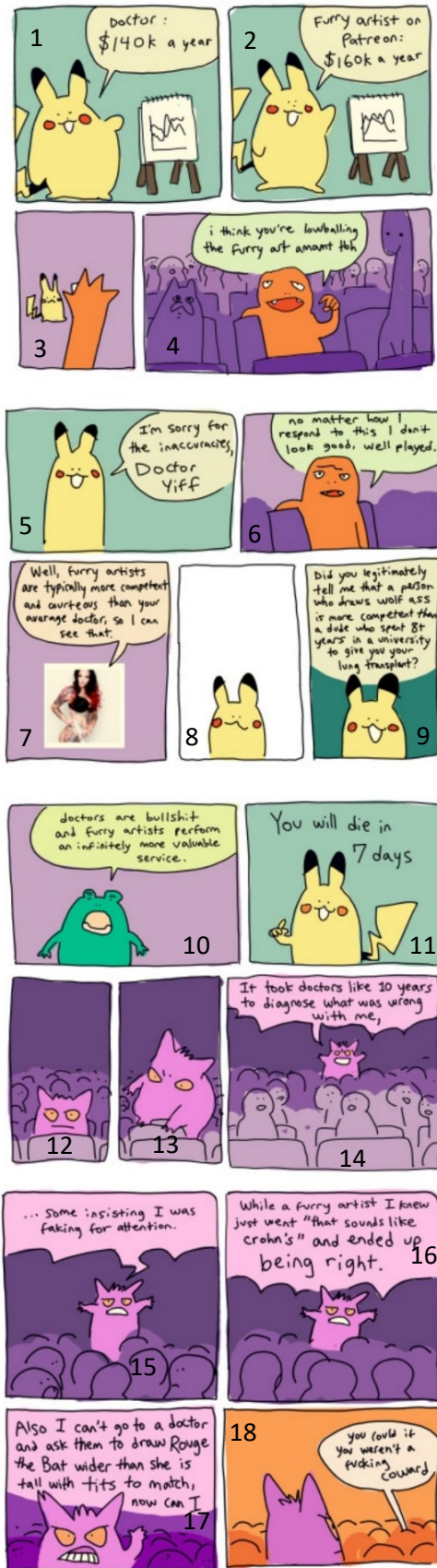
Lääkärit vs. Turrit Keskustelu:

<https://pukicho.tumblr.com/post/177317687520/doctor-140000-a-year-furry-artist-on-patreon>

1.1. Lääkärit vs. Turrit Sarjakuva

Sarjakuva:

<https://pukicho.tumblr.com/post/177317687520/doctor-140000-a-year-furry-artist-on-patreon>

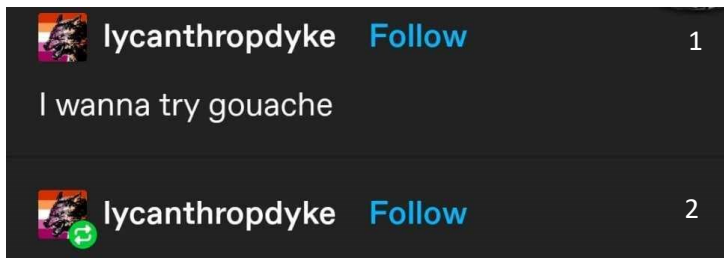

original thread by @pukicho and several other users

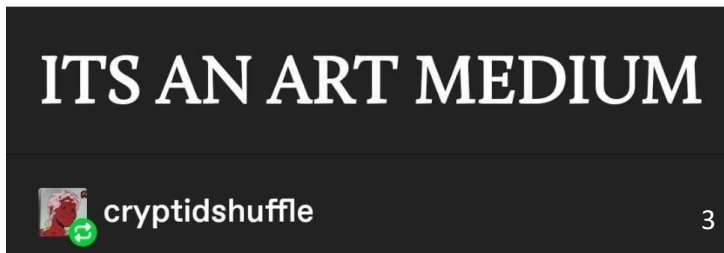
Source: coolfrogdude #what the...

2. Art Medium

cryptidshuffle 11m ago
is that some kind of cheese

Art Medium Keskustelu:
<https://cryptidshuffle.tumblr.com/post/715104005482774528>

3. Klovni

 wellthatsspecific 1

 brandy
@punishedsk8er

i hate horror movie fans. always saying shit like “have you seen clowntown 4? it was straight-to-DVD and banned in brazil. the ending is a 30 minute torture scene... it’s honestly better than the godfather”

5:05 AM · 20 Mar 21 · [Twitter for iPhone](#)

 ginger-snap-hanging-out 2

Okay but clowntown 4 actually has a lot to say about our soci-

 voidpumpkin 3

Saws you in half before you can finish speaking

 ndiecity 4

oh my god just like in clowntown 4...

Klovni keskustelu:

[https://www.reddit.com/r/tumblr/comments/priaof/leave us horror fans alone we dont hurt anyone xd/](https://www.reddit.com/r/tumblr/comments/priaof/leave_us_horror_fans_alone_we_dont_hurt_anyone_xd/)

4. Frankenstein

 there-is-still-some-liquor-left 1

victor frankenstein, sweaty and sickly: please fuck off. please fuck off. please fuck off.

his reanimated corpse son:

 peepee the cat @peep... · 19/09/2018 ✓
i Amn just..... a litle creacher. Thatse
It . I Canot change this

 20   6,337   11.6K

 masochist-incarnate 2

So I'm gonna kill your wife

 shakescene 3

this is my favorite reply on this post
because for a moment I forgot the creature
kills victor's wife and i thought you were
threatening me

Frankenstein keskustelu: <https://www.tumblr.com/grizzlybeartist-reblogs/738967560438038528/victor-frankenstein-sweaty-and-sickly-please>

5. Apollon Pallo

Apollon Pallo
keskustelu:

<https://www.tumblr.com/nudityandnerdery/686278332941205504>

caspercryptid Follow

I love memetic communication when it gets to the point of being incomprehensible because can you imagine showing someone this picture

And asking them what Greek god it represents

1

book--wyrm Follow

#my favourite part is the people in the notes being like 'the god of children's hospitals' to be contrary#because the ball is Red#bc like. do. do they know what one of Apollo's areas of Being The God Of This Thing are?#healing and diseases#also he's like#the god of Youths#so like.yeah.#Apollo IS the god of children's hospitals actually.

Via @mothmammoth

2

nudityandnerdery Follow

3

